Suvestinė redakcija nuo 2022-03-29

Įsakymas paskelbtas: TAR 2020-06-03, i. k. 2020-12054

Nauja redakcija nuo 2020-06-19:
Nr. V-494, 2020-06-16, paskelbta TAR 2020-06-18, i. k. 2020-13340

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL TINKAMUMO KARO, ŠAULIO KOVINIAME BŪRYJE AR ŽVALGYBOS PAREIGŪNO TARNYBAI PAGAL SVEIKATOS BŪKLĘ KRITERIJŲ IR SVEIKATOS BŪKLĖS ĮVERTINIMO METODIKOS PATVIRTINIMO

2020 m. birželio 3 d. Nr. V-449
Vilnius

Vadovaudamasis Karinės medicinos ekspertizės nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 1125 „Dėl Karinės medicinos ekspertizės nuostatų patvirtinimo“, 22 punktu:

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. Tinkamumo karo, šaulio koviniame būryje ar žvalgybos pareigūno tarnybai pagal sveikatos būklę kriterijus;

1.2. Sveikatos būklės įvertinimo metodiką.

2. N u s t a t a u, kad asmenų, kurių tinkamumo karo, šaulio koviniame būryje ar žvalgybos pareigūno tarnybai vertinimas pradėtas iki 2020 m. birželio 3 d., tinkamumo tarnybai vertinimas atliekamas, sprendimai priimami ir sveikatos būklės kriterijai taikomi vadovaujantis galiojusiu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. V-1142/V-1139 „Dėl Sveikatos būklės įvertinimo principų, metodikos ir tinkamumo karo ar civilinei krašto apsaugos tarnybai pagal sveikatos būklę kriterijų patvirtinimo“.

Krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis

SUDERINTA
Sveikatos apsaugos ministerijos
2020-03-05 raštu Nr. (10.1.1.20-422)10-1540

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministro
2020 m. birželio 3 d.
įsakymu Nr. V-449

TINKAMUMO KARO, ŠAULIO KOVINIAME BŪRYJE AR ŽVALGYBOS PAREIGŪNO TARNYBAI PAGAL SVEIKATOS BŪKLĘ KRITERIJAI

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1		A00–A09; A20–A28; A30–A49; A65–A69; A70–A74; A75–A79; A90–A99; B00–B09; B15–B19; B25–B34; B35–B49; B50–B64; B65–B83; B91; B92; B94; B95–B97; B99	Tam tikros infekcinės ir parazitų sukeliamos ligos:					
	1.1		Lėtinės, aktyvios eigos ligos, ryškus organų funkcijos nepakankamumas		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	1.2		Lėtinės persistuojančios ar aktyvios eigos ligos, vidutinis organų funkcijos nepakankamumas	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	1.3		Lėtinės ligos, nežymus organų funkcijos nepakankamumas	5	Netinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	1.4		Ūminės ligos. Ligos po sėkmingo gydymo.		Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
2		A15–A19; B90; Z03.0	Tuberkuliozė. Tuberkuliozės					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			pasekmės:					
	2.1		Tuberkuliozė, patvirtinta bakteriologiškai ir histologiškai. Ryškus kvėpavimo funkcijos nepakankamumas		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	2.2		Tuberkuliozė, patvirtinta bakteriologiškai ir histologiškai. Taikomas gydymas, po gydymo. Neryškus kvėpavimo funkcijos nepakankamumas	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	2.3		Būklė po sėkmingo gydymo. Stabili, ilgalaikė remisija be plaučių ventiliacinės funkcijos sutrikimo ir kvėpavimo funkcijos nepakankamumo	5	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
3		C81–C96; D45; D46; D47; D50–D53; D55–D59; D60–D64; D65–D69; D70–D77; R16.1; R70.0; Q89.0.	Limfinio, kraujodaros ir jiems giminingų audinių piktybiniai navikai. Kraujo ir kraujodaros organų ligos bei tam tikri sutrikimai, susiję su imuniniais mechanizmais. Neaiškios ar					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			nežinomos eigos navikai:					
	3.1		Sunkios eigos ligos, ryškus organų nepakankamumas		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	3.2		Vidutinio sunkumo ligos	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	3.3		Lengvos, nesisteminės kraujo ligos	5	Tinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
4		D80–D89	Tam tikri sutrikimai, susiję su imuniniais mechanizmais:					
	4.1		Ryškūs multisisteminiai ekstrapulmoniniai reiškiniai, ryškus funkcijos nepakankamumas		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	4.2		Vidutiniškai išreikštas funkcijos nepakankamumas	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	4.3		Neryškus funkcijos nepakankamumas. Ūmios būklės		Tinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
5		E00–E07; E09–E14; E15–E16; E20–E35; E89; M80; M81; M82; M83; R73; R81; O24; Q89.2; Q97; Q98.	Endokrininės sistemos ligos. Osteoporozė be patologinio lūžio ir su juo, taip pat osteoporozė sergant kitomis ligomis. Padidėjęs gliukozės kiekis kraujyje ir glikozurija:					
	5.1		Ryškūs funkcijos sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	5.2		Vidutiniškai ryškūs ir nežymūs	6	Netinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			funkcijos sutrikimai					
	5.3		Be funkcijos sutrikimo	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	5.4		Ūminės ligos. Lėtinių ligų radikalus gydymas		Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
6		E40–E46; E50–E64; E65–E68	Prasta mityba ir medžiagų trūkumas. Nutukimas ir medžiagų perteklius:					
	6.1		Ryškios formos		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	6.2		Vidutiniškai ryškios formos	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	6.3		Lengvos formos		Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
7		E70–E88	Medžiagų apykaitos sutrikimai:					
	7.1		Ryškus funkcijos nepakankamumas		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	7.2		Neryškus funkcijos nepakankamumas	5	Tinkami	Tinkami	Individualiai	Tinkami
8		I00–I09; I20–I25; I26–I28; I30–I52; I70; I71; I72; I73; I95–I99; R00.0–R00.1; R55.	Kraujotakos sistemos ligos:					
	8.1		Sukeliantys ryškų širdies ar vainikinių arterijų kraujotakos nepakankamumą, linkę progresuoti, pavojingi gyvybei		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	8.2		Sukeliantys vidutiniškai ryškų	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			širdies ar vainikinių arterijų nepakankamumą					
	8.3		Sukeliantys neryškų širdies nepakankamumą, vainikinių arterijų nepakankamumo nėra	5	Netinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
	8.4		Be širdies ir vainikinių arterijų nepakankamumo	4	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	8.5		Ūminės ligos		Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Netinkami, pakartotinė ekspertizė
9		I10–I15	Hipertenzinės ligos:					
	9.1		II laipsnio, labai didelė rizika, III laipsnio		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	9.2		I laipsnio didelė ir labai didelė rizika, II laipsnio, vidutinė, didelė rizika	6	Netinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
	9.3		I laipsnio maža ir vidutinė rizika	5	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
10		J06; J09–J18; J20–J22; J40; J41; J42; J43; J44; J47; J60–J70; J80–J84; J90–J94; J95–J99; Q32; Q33; Q34	Kvėpavimo sistemos ligos. Įgimtos kvėpavimo sistemos formavimosi ydos:					
	10.1		Lėtinis kvėpavimo nepakankamumas, sunkus ar		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			vidutinis ventiliacinės plaučių funkcijos sutrikimas					
	10.2		Lėtinės ligos, lengvas plaučių ventiliacinės funkcijos sutrikimas	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	10.3		Lėtinės ligos, kvėpavimo nepakankamumo ir ventiliacinės funkcijos sutrikimo nėra	5	Tinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
	10.4		Ūminės ligos		Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
11		J45; J46	Astma ir astminė būklė:					
	11.1		Nekontroliuojama eiga		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	11.2		Iš dalies kontroliuojama eiga	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	11.3		Kontroliuojama eiga	5	Netinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
	11.4		Stabili, ilgalaikė remisija	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
12		D18; K20–K31; K44; K50–K52; K57; K58; K59; K70–K77; K81; K82; K83; K85; K86; K87; K90–K93; I81; I82; I85; Q39; Q40; Q43; Q44; Q45; R16.0; R16.2.	Hemangioma ir limfangioma. Virškinimo sistemos ligos. Venų, limfagyslių ir limfmazgių ligos, neklasifikuojamos kitur. Kitos įgimtos virškinimo sistemos formavimosi ydos:					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	12.1		Lėtinės sunkios eigos virškinimo organų ligos		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	12.2		Lėtinės vidutinio sunkumo virškinimo organų ligos	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	12.3		Lengvos eigos virškinimo organų ligos	5	Tinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
	12.4		Ūminės ligos. Lėtinių ligų paūmėjimas	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
13		M00–M03; M05–M14 (išskyrus M12.5); M30–M36; M45; M46; M49; M60 (išskyrus M60.2); M63; M79.0; M79.1	Jungiamojo audinio ir raumenų ir skeleto ligos:					
	13.1		Lėtinės sunkios, greitai progresuojančios ligos		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	13.2		Lėtinės lėtai progresuojančios ligos	6	Netinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	13.3		Lėtinės ligos, funkcija nesutrikusi, stabili, ilgalaikė remisija	5	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	13.4		Ūminės ligos		Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
14		N00–N08; N10–N16; N17–N19; N25; N28;	Lyties ir šlapimo sistemos ligos:					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		N29; N30; N31; N33; N39; N99; R31; R80.						
	14.1		Lėtinės inkstų ligos, III−V stadija		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	14.2		Lėtinės inkstų ligos, I−III stadija	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	14.3		Lėtinės inkstų ligos be funkcijos sutrikimo, stabili ilgalaikė remisija	5	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	14.4		Ūminės ligos	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
15		Q20–Q28	Įgimtos kraujo apytakos sistemos formavimosi ydos:					
	15.1		Sukeliančios D, C st. , II–IV FKl ŠN		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	15.2		Sukeliančios B, C st. I FKl ŠN	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	15.3		Sukeliančios A st. ŠN, be ŠN	5	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
16		R00–R99 (išskyrus R16.0; R16.1; R16.2; R31; R51; R55; R70.0; R73; R80; R81)	Simptomai, požymiai ir nenormalūs klinikiniai bei laboratoriniai radiniai, neklasifikuojami kitur		Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
17		T36–T50; T51–T65; T66–T75; T79; T80 (išskyrus T80.5); T81; T 82; T85; T86; T88	Apsinuodijimai narkotikais, vaistais ir biologinėmis medžiagomis. Nemedicininės paskirties medžiagų toksinis poveikis. Kiti ir					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		(išskyrus T88.6); T96; T97; T98	nepatikslinti išorinių poveikių padariniai. Chirurginio ir terapinio gydymo komplikacijos, neklasifikuojamos kitur:					
	17.1		Stabilūs, ryškūs organų ir sistemų funkcijų pažeidimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	17.2		Stabilūs, neryškūs organų ir sistemų funkcijų pažeidimai	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	17.3		Praeinantys funkciniai sutrikimai, kai nėra būtinybės gydyti stacionariai	4	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
18		T78; T80.5; T88.6	Nepageidaujamas poveikis, neklasifikuojamas kitur. Komplikacijos po infuzijos, transfuzijos ir gydomosios injekcijos. Kitos chirurginio ir terapinio gydymo komplikacijos, neklasifikuojamos kitur:					
	18.1		Pasikartojančios sunkios eigos, generalizuotos alerginės reakcijos		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	18.2		Lengvos eigos alerginės reakcijos, generalizuota	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			alerginė reakcija užfiksuota vieną kartą					
19		Z21; Z22	Infekcinių ligų nešiojimas	6	Netinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
20		Z92; Z94.0–Z94.4; Z95; Z98; Z99	Buvęs gydymas. Persodinti organai ir audiniai. Širdies ir kraujagyslių implantai ir transplantatai. Kitos būklės po procedūrų. Negalėjimas apsieiti be pagalbinių mašinų ir įrenginių, neklasifikuojamas kitur	6	Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
21		A80–A89; B02; B90–B94; G00–G09	Virusų sukeltos centrinės nervų sistemos ligos. Uždegiminės centrinės nervų sistemos ligos:					
	21.1		Ryškūs ar vidutiniškai ryškūs funkcijos sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	21.2		Neryškūs funkcijų sutrikimai	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	21.3		Atskiri organinio pažeidimo simptomai, funkcija nesutrikusi	5	Tinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
	21.4		Būklė po ūmios ligos be liekamųjų reiškinių		Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
22		C70; C71; C72; D18; D32; D33; D42; D43; G10–G13; G20–G26;	Smegenų dangalų, smegenų, nugaros smegenų, galvinių nervų ir kitų centrinės nervų sistemos dalių					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		G30–G32; G35–G37; G70–G73; G80–G83; G90–G99; Q00–Q07	piktybinis navikas / gerybinis navikas / neaiškios ar nežinomos eigos navikas. Sisteminės atrofijos, pirmiausia paveikiančios centrinę nervų sistemą. Ekstrapiramidiniai ir judesių sutrikimai. Kitos degeneracinės nervų sistemos ligos. Demielinizuojančios centrinės nervų sistemos ligos. Mioneuralinių jungčių ir raumenų ligos:					
	22.1		Greitai progresuojančios ar su ryškiais funkcijos sutrikimais; lėtai progresuojančios ar kai vidutiniškai ryškūs funkcijos sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	22.2		Lėtai progresuojančios, kai funkcijos sutrikimai neryškūs	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	22.3		Neprogresuojančios, funkcijos nesutrikusios	5	Tinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
23		G40–G44; G47	Epizodiniai ir paroksizminiai					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			sutrikimai. Miego sutrikimai:					
	23.1		Dažni ar vidutinio dažnumo paroksizminiai priepuoliai su ryškiais ar vidutiniškai ryškiais funkcijos sutrikimais		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	23.2		Reti paroksizmai be psichinių ekvivalentų ir kitų charakteringų asmenybės pakitimų	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	23.3		Reti epizodiniai sutrikimai	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
24		G45–G46; I60–I69; R51; R55	Praeinantys (tranzitiniai) smegenų išemijos priepuoliai ir su jais susiję sindromai. Kraujagysliniai smegenų sindromai sergant cerebrovaskulinė-mis (smegenų kraujagyslių) ligomis. Cerebrovaskuli-nės (smegenų kraujagyslių) ligos. Galvos skausmas. Apalpimas ir kolapsas:					
	24.1		Ryškūs, vidutiniškai ryškūs funkcijos sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	24.2		Neryškūs funkcijos sutrikimai	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	24.3		Trumpalaikiai kraujotakos	6	Tinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			sutrikimai (be organinės kilmės simptomatikos ir liekamųjų reiškinių)					
	24.4.		Būklė po ūmios ligos be liekamųjų reiškinių		Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
25		G50–G59; G60–G64; M42; M45; M46.0–M46.1; M46.4–M48; M50–M54; M79.2; S14.2; S14.6; S24.2–S24.6; S34.2–S34.6; S44; S54; S64; S74; S84; S94; T90.3; T92.4; T93.4	Nervų, nervų šaknelių ir rezginių ligos. Polineuropatijos ir kiti periferinės nervų sistemos sutrikimai. Nugaros osteochondrozė. Spondilopatijos. Kitos dorsopatijos. Neuralgija ir neuritas nepatikslinti. Periferinės nervų traumos ir jų pasekmės:					
	25.1		Ryškūs, vidutiniškai ryškūs funkcijos sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	25.2		Neryškūs funkcijos sutrikimai	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	25.3		Atskiri organinio pažeidimo simptomai be funkcijos sutrikimo	5	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	25.4		Ūmi ligos eiga		Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
26		S04; S06; S14.0–S14.13; S14.7; S24.0–S24.12; S24.7; S34.0; S34.1; S34.7; T90.5; T91.1; T91.3	Galvos ir nugaros smegenų traumos ir jų padariniai:					
	26.1		Ryškūs ar vidutiniškai ryškūs CNS funkcijos sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	26.2		Neryškūs CNS funkcijos sutrikimai	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	26.3		Atskiri organinio pažeidimo simptomai be CNS funkcijos sutrikimo	5	Tinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
	26.4		Būklės po galvos ar nugaros smegenų traumos be organinių pažeidimo požymių		Tinkami	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
27		F00–F09	Organiniai ir simptominiai psichikos sutrikimai:					
	27.1		Susiformavę ryškūs sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	27.2		Sutrikimai nežymūs		Individualiai	Individualiai	Tinkami	Tinkami
28		F10–F19; Z72; Z86.4	Psichikos ir elgesio sutrikimai, vartojant psichoaktyviąsias					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			medžiagas. Problemos, susijusios su gyvenimo būdu. Buvęs asmeniui sutrikimas dėl kitų psichotropinių medžiagų vartojimo:					
	28.1		Lėtiniai sutrikimai su ar be komplikacijų epizodiniai, progresuojantys sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Individualiai
	28.2		Epizodiniai, neprogresuojan-tys, mediciniškai nepatvirtinti sutrikimai		Individualiai	Individualiai	Tinkami	Tinkami
29		F20–F29	Šizofrenija, šizotipinis ir kliedesiniai sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
30		F30–F39	Nuotaikos (afektiniai) sutrikimai:					
	30.1		Susiformavę ryškūs sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	30.2		Sutrikimai nežymūs, nustatyti pirmą kartą		Individualiai	Individualiai	Tinkami	Tinkami
31		F40–F48	Neuroziniai, stresiniai ir somatoforminiai sutrikimai		Individualiai	Individualiai	Individualiai	Tinkami
32		F50–F59	Elgesio sindromai, susiję su fiziologiniais sutrikimais ir somatiniais veiksniais		Individualiai	Individualiai	Individualiai	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
33		F60–F69; Z73.1	Suaugusiųjų asmenybės ir elgesio sutrikimai. Asmenybės bruožų akcentavimas:					
	33.1		Sutrikimai bei ryškiai akcentuoti bruožai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Tinkami
	33.2		Akcentuoti bruožai		Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
34		F70–F79; Z55	Protinis atsilikimas. Problemos, susijusios su išsilavinimu ir raštingumu		Netinkami	Netinkami	Individualiai	Individualiai
35		F80–F89	Psichologinės raidos sutrikimai		Individualiai	Individualiai	Individualiai	Individualiai
36		F90–F98	Elgesio ir emocijų sutrikimai, prasidedantys vaikystėje ir paauglystėje		Individualiai	Individualiai	Individualiai	Individualiai
37		F98.5	Mikčiojimas:					
	37.1		Ryškus		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Tinkami
	37.2		Nežymus		Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
38		X60–X84; Z60; Z63; Z71.1; Z73; Z86.5; Z91.5	Tyčiniai susižalojimai. Problemos, susijusios su socialine aplinka. Kitos problemos, susijusios su artimiausios aplinkos asmenimis, įskaitant šeimines aplinkybes. Asmuo su fobiniais skundais, kuriam diagnozė nenustatyta.		Individualiai	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Individualiai	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			Problemos, susijusios su gebėjimu įveikti gyvenimo sunkumus. Buvę asmeniui kiti psichikos ir elgesio sutrikimai. Buvęs asmeniui savęs žalojimas.					
39		H00–H06	Vokų, ašarų sistemos ir akiduobės ligos:					
	39.1		Ryškūs organiniai pakitimai ar funkcijų sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	39.2		Vidutiniškai išreikšti organiniai pakitimai ar funkcijų sutrikimai	6	Tinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	39.3		Neprogresuojan-tys neryškūs pakitimai ar funkcijų sutrikimai, kai rega nesutrikusi	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
40		H10–H13	Junginės ligos:					
	40.1		Lėtinės ligos, kai ryškūs funkcijų sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	40.2		Reti paūmėjimai, efektyvus gydymas	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
41		H15–H22; Z94.7	Odenos, ragenos, rainelės ir krumplyno ligos:					
	41.1		Ligos, sukeliančios progresuojantį regos silpnėjimą		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	41.2		Recidyvuojančios	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			lėtinės ligos					
	41.3		Neprogresuojančios, retai recidyvuojančios vienos ar abiejų akių ligos, kai funkcijų sutrikimai nedideli	5	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
42		H25–H28; Z96.1	Lęšiuko ligos. Intraokulinis lęšis:					
	42.1		Afakija, abiejų akių lęšiukų pakitimai, kai yra didelių regėjimo funkcijų sutrikimų		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	42.2		Lęšiuko pakitimai, kai yra didelių regėjimo funkcijų sutrikimų arba pseudofakija	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	42.3		Lęšiuko pakitimai be didelių regos funkcijų sutrikimų	5	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
43		H30–H36	Gyslainės ir tinklainės ligos:					
	43.1		Įgimtos, paveldėtos ar įgytos ligos, turinčios tendenciją progresuoti		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	43.2		Susirgimai ar trauminiai pažeidimai, nelinkę progresuoti, bet trikdantys funkcijas	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	43.3		Stabilūs, neprogresuojantys anatominiai pakitimai, kai nėra regėjimo	5	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			funkcijų sutrikimo arba jis nedidelis					
44		H40–H42	Glaukoma. Įgimta glaukoma:					
	44.1		Dekompensuota glaukoma		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	44.2		Kompensuota glaukoma	6	Tinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	44.3		Hipertenzija, preglaukoma	3	Tinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
45		H43–H45; Z97.0	Stiklakūnio ir akies obuolio ligos:					
	45.1		Vidutiniai ar dideli regėjimo sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	45.2		Nedideli regėjimo sutrikimai	5	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
46		H46–H48	Regos nervo ir regėjimo takų ligos:					
	46.1		Sukeliančios progresuojantį didelį ir vidutinį regos funkcijų sutrikimą		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	46.2		Sukeliantys nedidelį regos funkcijų sutrikimą	6	Tinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
	46.3		Stabilūs, neprogresuojantys vienos ar abiejų akių anatominiai pakitimai, kai nėra funkcijų sutrikimo	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
47		H49–H51; H53.2–H53.3; H55	Akies raumenų, abiejų akių judesių sutrikimai:					
	47.1		Ryškus žvairumas, akių judesių sutrikimas		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	47.2		Neryškus	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			žvairumas, akių judesių sutrikimas					
48		H52	Akies akomodacijos ir refrakcijos sutrikimai:					
	48.1		Trumparegystė ar toliaregystė viename iš meridianų 8.0 D ir daugiau	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	48.2		Trumparegystė ar toliaregystė viename iš meridianų iki 8.0 D	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
49		H53–H54	Regėjimo sutrikimai ir aklumas:					
	49.1		Kai nėra vienos akies obuolio ar yra aklumas, vienos akies regėjimas silpnesnis nei 0,05 arba abiejų akių – silpnesnis kaip 0,3 su korekcija		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	49.2		Su korekcija vienos akies regėjimas nuo 0,05 iki 0,2, kitos akies regėjimas silpnesnis kaip 0,5	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	49.3		Kiti regėjimo sutrikimai	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
50		H53.5	Spalvinio matymo trūkumai	4	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
51		H00–H59.9; S00.1; S00.2; S01.1; S02.1;	Laikini akies obuolio ir priedų funkcijų sutrikimai po ligų. Laikini akies obuolio ir jo	6	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		S02.3; S02.8; S05; T15; T26; T90.4	priedų funkcijų sutrikimai po operacijų ar sužalojimų. Išorinės akies svetimkūnis. Akies ir jos priedinių organų nudegimas					
52		H65–H75; H95	Vidurinės ausies ligos, jų pasekmės:					
	52.1		Lėtinis atikoantralinis vidurinis otitas	6	Individualiai	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	52.2		Lėtinis tubotimpaninis vidurinis otitas	6	Individualiai	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	52.3		Persirgto otito stabilūs padariniai	4	Individualiai	Individualiai	Tinkami	Tinkami
	52.4		Ūminės ligos ir būklės po jų		Tinkami	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
53		H60–H62	Išorinės ausies ligos:					
	53.1		Išorinės ausies lėtinė egzema	6	Tinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	53.2		Retai paūmėjanti egzema ar egzema, užfiksuota anamnezėje	2	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
54		H80	Otosklerozė	6	Individualiai	Individualiai	Tinkami	Tinkami
55		H81; H83	Vestibulinio aparato funkcijų sutrikimai:					
	55.1		Pastovūs vestibulinės funkcijos sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	55.2		Laikini vestibulinės funkcijos sutrikimai	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
56		H90–H91; H93; Q16; Q17	Ausies formavimosi ydos. Klausos pažeidimai:					
	56.1		Abipusis kurtumas ar ryškus abipusis prikurtimas		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	56.2		Vienpusis kurtumas ar abipusis prikurtimas	6	Netinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	56.3		Šiek tiek susilpnėjusi klausa	4	Individualiai	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	56.4		Pradiniai klausos pažeidimo požymiai	2	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
57		J30–J34; Q30	Nosies ertmės ir sinusų lėtinės ligos ir ydos:					
	57.1		Lėtiniai pūliniai ar polipoziniai sinusitai	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	57.2		Kvėpavimo funkcijos sutrikimai	3	Tinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
	57.3		Nuolatinis alerginis rinitas	6	Individualiai	Individualiai	Tinkami	Tinkami
58		J35	Tonzilių ir adenoidų lėtinės ligos	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
59		J37–J38; Q31	Lėtinės gerklų ir balso klosčių ligos. Gerklų formavimosi ydos:					
	59.1		Gerklų stenozė (I, II, III laipsnis), abipusis gerklų paralyžius, vienpusis gerklų paralyžius. Psichogeninis prikimimas.	6	Netinkami	Netinkami	Individualiai	Individualiai

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			Afonija					
	59.2		Ikivėžinės gerklų ligos: papilomatozė, lėtinis keratozinis laringitas	6	Individualiai	Individualiai	Tinkami	Tinkami
60		K00; K01; K03; K07; K09; K10; K11; Q35–Q37; Q38	Danties raidos ir dygimo sutrikimai. Įstrigę ir suspausti dantys. Kitos kietųjų danties audinių ligos. Dantų ir veido anomalijos. Burnos ertmės cistos, neklasifikuojamos kitur. Kitos žandikaulių ligos. Seilių liaukų ligos. Lūpos ir gomurio defektai. Kitos įgimtos liežuvio, burnos ir ryklės formavimosi ydos:					
	60.1		Ryškūs kvėpavimo, uoslės, seilių išsiskyrimo, rijimo ir kramtymo funkcijų pažeidimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	60.2		Saikingi kvėpavimo,	6	Tinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			uoslės, seilių išsiskyrimo, rijimo ir kramtymo funkcijų sutrikimai					
	60.3		Nežymūs kvėpavimo, uoslės, seilių išsiskyrimo, rijimo ir kramtymo funkcijų sutrikimai	4	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	60.4		Praeinantys sutrikimai po gydymo		Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami	Tinkami	Tinkami
61		K05– K06; K12–K14	Gingivitas ir periodonto ligos. Kiti dantenų ir bedantės alveolinės ataugos pakitimai. Stomatitas ir susiję pakitimai. Kitos lūpos ir burnos gleivinės ligos. Liežuvio ligos:					
	61.1		Sunkaus laipsnio periodontitas, išplitusios periodonto ligos	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	61.2		Vidutinio sunkumo laipsnio periodontitas, išplitusios periodonto ligos, stomatitas, gingivitas, cheilitas ir kitos sunkiai gydomos burnos ertmės ligos	6	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	61.3		Periodontitas, lengvos formos išplitusi periodontozė	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
62		K02; K04	Dantų ėduonis. Pulpos ir periapikalinių audinių ligos		Tinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
63		K08	Kiti dantų ir juos palaikančių struktūrų pakitimai:					
	63.1		Ryški antrinė adentija	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	63.2		Nežymi antrinė adentija	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
64		S00.5; S00.8; S01.4; S01.5; S02.4; S02.5; S02.6; S03.0; S03.2; S03.4	Lūpos, burnos ertmės ir kitų galvos sričių paviršinis sužalojimas. Skruosto, smilkininio apatinio žandikaulio sąnario srities, lūpos ir burnos ertmės žaizda. Skruostikaulio ir viršutinio žandikaulio lūžis. Danties lūžis. Apatinio žandikaulio lūžis. Žandikaulio išnirimas. Danties išnirimas. Žandikaulio raiščių patempimas:					
	64.1		Ryškūs ir vidutiniškai ryškūs funkcijos sutrikimai	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Netinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	64.2		Nežymūs funkcijų sutrikimai	5	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
65		A50–A64	Dažniausiai lytiškai plintančios infekcijos:					
	65.1	A50; A52	Įgimtas, tretinis sifilis		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	65.2	A51; A53–A64	Pirminis, antrinis sifilis ir specifiniai uretritai	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
66		B00–B02, B07, B08.1–B09	Virusinės infekcijos, kurioms būdingi odos ir gleivinės pažeidimai:					
	66.1		Išplitę bėrimai	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	66.2		Pavieniai bėrimai	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
67		B35–B49	Mikozės:					
			Grybelinės ligos. Įvairiaspalvė dedervinė		Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
68		B85–B89	Pedikuliozė, akariazė ir kitos invazijos		Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
69		L00–L08	Odos ir poodinių audinių infekcijos (piodermijos)		Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
70		L10–L13; L20–L45; L50	Lėtiniai ir kiti sunkiai gydomi dermatitai, egzemos, pūslinės dermatozės ir papuloskvamoziniai odos pakitimai:					
	70.1		Išplitę ar lokalūs, bet dažnai paūmėjantys		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	70.2		Lokalūs, retai paūmėjantys ar ilgalaikės remisijos	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
71		L60–L75	Totalinė, difuzinė ar židininė alopecija	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
72		L70.1	Konglobatiniai (susiliejantys) spuogai	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
73		L80	Vitiligo liga:					
			Išplitęs ar lokalus pigmentacijos sutrikimas arba pigmentacijos sutrikimai atvirose kūno vietose	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
74		L83; L85; L87–L92; L95; L98–L99	Diskeratozės, hiperkeratozės, hipertrofiniai ar atrofinės, granulominės odos ligos, vaskulitai ir kita	6	Individualiai	Netinkami	Tinkami	Tinkami
75		L93–L94	Difuzinės jungiamojo audinio ligos ir odos pažeidimas:					
	75.1		Sisteminė raudonoji vilkligė ir dermatomiozitas		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	75.2		Diskoidinė raudonoji vilkligė ir židininė sklerodermija	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
76		Q80–Q85	Įgimtos odos ir poodžio anomalijos ir retai pasitaikančios odos ligos:					
	76.1		Generalizuotos formos, kai yra ryškių pažeidimų		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	76.2		Formos be funkcijų pažeidimų	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
77		D25–D28; N84	Gerybiniai moters lytinių organų navikai. Moters lyties organų polipas	6	Netinkamos pakartotinė ekspertizė	Netinkamos, pakartotinė ekspertizė	Tinkamos	Tinkamos
78		N82	Moters lyties organų takų fistulės		Netinkamos, pakartotinė ekspertizė	Netinkamos, pakartotinė ekspertizė	Tinkamos	Tinkamos
79		N81; N85.4	Moters lyties organų nusileidimas (prolapsas). Netaisyklinga gimdos padėtis:					
	79.1		III–IV laipsnio moters lyties organų nusileidimas	6	Netinkamos	Netinkamos	Tinkamos	Tinkamos
	79.2		I–II laipsnio moters lyties organų nusileidimas. Netaisyklinga gimdos padėtis	6	Tinkamos	Netinkamos	Tinkamos	Tinkamos
80		N70; N71; N73; N75; N76	Moters dubens organų uždegiminės ligos	6	Individualiai	Individualiai	Tinkamos	Tinkamos
81		N72	Gimdos kaklelio uždegiminės ligos		Tinkamos	Tinkamos	Tinkamos	Tinkamos
82		N80; N83; N85; N86; N87; N88; N89; N90	Endometriozė. Neuždegiminės moters lyties organų ligos	6	Individualiai	Individualiai	Tinkamos	Tinkamos
83		N91–N94	Stabilūs kiaušidžių funkcijos sutrikimai	6	Tinkamos	Netinkamios	Tinkamos	Tinkamos
84		N95	Menopauziniai ir perimenopauzi-niai sutrikimai	6	Tinkamos	Netinkamos	Tinkamos	Tinkamos
85		Z34	Nėštumas		Netinkamos, pakartotinė ekspertizė	Netinkamos, pakartotinė ekspertizė	Tinkamos	Tinkamos
86		I70–I77;	Kraujotakos					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		I79.2–I79.8; I80–I85; I86.4; I87; I89 ; I98.2–I98.8	sistemos ligos:					
	86.1		Ryškus ir vidutinis kraujotakos sutrikimas		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	86.2		Nežymus kraujotakos sutrikimas	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	86.3		Be kraujotakos sutrikimų	4	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	86.4		Ūmios ligos, lėtinių ligų paūmėjimas		Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
87		I86.1	Varikocelė:					
	87.1		III laipsnio	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	87.2		I ir II laipsnio	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
88		K40–K43, K45–K46	Išvaržos:					
	88.1		Pasikartojančios, trukdančios vaikščioti, trikdančios vidaus organų funkcijas		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	88.2		Nedidelės, netrukdančios vaikščioti, netrikdančios vidaus organų funkcijos	6	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
89		K60; K61; K62; K63	Išangės ir tiesiosios žarnos įplėšos bei fistulės. Išangės ir tiesiosios žarnos abscesas. Kitos išangės ir tiesiosios žarnos ligos. Kitos žarnų					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			ligos:					
	89.1		Lėtinės ligos ar ligų ir traumų padariniai, sukeliantys funkcijos sutrikimą, išmatų nelaikymą		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	89.2		Kitos ligos, nesukeliančios stabilių funkcijos sutrikimų	4	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	89.3		Ūmios ligos, lėtinių ligų paūmėjimas		Tinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
90		K64	Hemorojus:					
	90.1		Dažni kraujavimai ir antrinė anemija ar mazgų iškritimai	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	90.2		Retai paūmėjantis	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	90.3		Ūmios ligos, lėtinių ligų paūmėjimas		Tinkami	Individualiai	Tinkami	Tinkami
91		K80	Tulžies pūslės akmenligė:					
	91.1		Tulžies pūslės akmenligė ir ūmus ar lėtinis cholecistitas	6	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
	91.2		Tulžies pūslės akmenligė, besimptomė eiga		Tinkami	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
92		M00; M12.5; M15–M19; M20–M25; M60.2; M61; M62; M65–M68; M70–M77; M79.4–M79.9; M84;	Jungiamojo audinio ir raumenų ir skeleto ligos:					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		M85.4–M85.9; M86–M90; M91–M94; M95.2-M95.9; M96; Q65; Q66, (išskyrus Q66.5); Q69; Q70; Q71; Q72 (išskyrus Q72.3); Q74; Q77; Q78; Q79						
	92.1		Dažnai paūmėjančios, progresuojančios ar (ir) labai trikdančios funkciją		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	92.2		Ligos ir pasekmės, kai funkcija šiek tiek sutrikusi	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	92.3		Ligos ir pasekmės, kai funkcija nesutrikusi	5	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	92.4		Ūmios ligos, lėtinių ligų paūmėjimas	6	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
93		M40; M41; M43; M46.2; M46.3; Q67.5; Q67.6; Q67.7; Q68.0; Q76; S12; S13; S22; S23; S32;	Dorsopatijos:					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		S33; T02.0–T02.1; T03.0–T03.1; T91.1; T91.2						
	93.1		Ligos ir pasekmės, ryškiai, stabiliai ribojančios stuburo ar krūtinės ląstos judesius		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	93.2		Ligos ir pasekmės, vidutiniškai ribojančios stuburo ar krūtinės ląstos judesius	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	93.3		Ligos ir pasekmės be stuburo ar krūtinės ląstos funkcijos sutrikimo arba nežymiai ribojančios judesius	4	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	93.4		Ūmios ligos ir lėtinių ligų paūmėjimas	6	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
94		N11.1; N13; N15.1; N20–N23; N28; N32; N35–36; N44–N50; N99.1; N99.4; N99.9; Q60–Q64; S37;	Lyties ir šlapimo sistemos ligos:					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		S38.0; T91.5						
	94.1		Ryškus ar vidutiniškai ryškus funkcijos sutrikimas		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	94.2		Nežymus funkcijos sutrikimas	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	94.3		Be funkcijos sutrikimo	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	94.4		Ūmios ligos, lėtinių ligų paūmėjimas		Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
95		N43	Sėklidės ir sėklinio virželio vandenė:					
	95.1		Labai trukdanti vaikščioti		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	95.2		Nežymi	4	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
96		N60–N64	Krūties ligos:					
	96.1		Lėtinės ligos su skausmo sindromu	4	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	96.2		Lėtinės ligos be skausmo sindromo	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
97		N40–N42; N45; N49	Prostatos ligos. Kitos vyro lyties organų uždegiminės ligos:					
	97.1		Lėtinės ligos, dažni paūmėjimai	5	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	97.2		Lėtinės ligos, ilgalaikė remisija	4	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	97.3		Ūmios ligos ir lėtinių ligų paūmėjimas		Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
98		Q53–Q56	Įgimtos lyties organų formavimosi ydos:					
	98.1		Neaiški lytis.		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			Kitos sunkios įgimtos lyties organų vystymosi anomalijos					
	98.2		Kitos įgimtos vyro lyties organų vystymosi anomalijos	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
99		Q66.5, M21.4	Įgimtos pėdos deformacijos. Įgytos galūnių deformacijos.					
	99.1		Ryškios		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	99.2		Vidutiniškai ryškios su artroziniais pakitimais pėdos sąnariuose	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	99.3		Neryškios, be artrozinių pakitimų pėdos sąnariuose	4	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
100		S00; S01; S02; S03; S05; S07; S08; S09; T02.0; T03.0; T04.0; T90 (išskyrus T90.3, T90.5); Q67; Q68.0; Q75; Q76	Kaukolės ir veido kaulų lūžiai ir tam tikri išorinių poveikių padariniai:					
	100.1		Ryškios įgimtos ar įgytos kaukolės skliauto deformacijos ar sužalojimų padariniai, sukeliantys klinikinius simptomus		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	100.2		Ryškios įgimtos	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			ar įgytos kaukolės skliauto deformacijos ar sužalojimų padariniai, nesukeliantys klinikinių simptomų					
	100.3		Nežymios įgimtos ar įgytos kaukolės skliauto deformacijos ar sužalojimų padariniai	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
101		S16; S20; S21**; S22;** S30; S31; S31; S32, (išskyrus S32.0, S32.7); S33, (išskyrus S33.0, S33.1); S40; S41; S42; S43; S46–S53; S56; S57; S58–S63; S66–S73; S76–S83; S86–S93; S96–S99; T00–T07; T10-T14; T92, (išskyrus T92.4); T93, (išskyrus T93.4); T94; T95; Z09.0;	Sužalojimai ir tam tikrų išorinių poveikių padariniai:					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Z09.4; Z94.6; Z54.4; Z96.6; Z97.1; Z98.1						
	101.1		Ryškūs anatominiai pakitimai, kai yra ryškūs ir stabilūs funkcijos sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	101.2		Vidutiniškai ryškūs anatominiai pakitimai su nežymiu funkcijos sutrikimu	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	101.3		Būklės po traumų su nežymiais anatominiais pakitimais be funkcijos sutrikimo, su skausmo sindromu ar be jo	6	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	101.4		Ūmios traumos ir ankstyvasis pooperacinis periodas	6	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Individualiai	Tinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami
102		L91; T95	Patologiniai odos randai. Nudegimų ir nušalimų padariniai:					
	102.1		Dažnai išopėjantys, ryškiai ribojantys judesius, trukdantys nešioti drabužius ar avėti avalynę		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	102.2		Retai išopėjantys, vidutiniškai ribojantys	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			judesius ir netrukdantys vilkėti drabužių ar avėti avalynės					
	102.3		Neribojantys judesių ir netrukdantys nešioti drabužių ar avėti avalynės	4	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
103		S11; S26; S27; S36; T06.5; T27; T28; T91.4; T91.5; Z08.0; Z09.0; Z94.1–Z94.4, Z94.8–Z94.9 Z98	Sužalojimai ir tam tikrų išorinių poveikių padariniai:					
	103.1		Ryškūs ar vidutiniškai ryškūs organų funkcijos sutrikimai ir organų anatominiai sutrikimai		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	103.2		Neryškūs organų funkcijos sutrikimai ir organų anatominiai pakitimai	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	103.3		Anatominės traumų ar operacinio gydymo pasekmės be organų funkcijos sutrikimų	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	103.4		Laikini funkcijos sutrikimai		Netinkami, pakartotinė	Individualiai	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
					ekspertizė			
104		Z93	Dirbtinės organizmo angos		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
105		Z41.1	Kita plastinė chirurgija dėl nepriimtinos išvaizdos		Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
106		C00–C75; C76–C80; D00–D09; Z08	Piktybiniai navikai, pirminiai arba laikomi pirminiais, patikslintos lokalizacijos, išskyrus limfinio, kraujodaros ir jiems giminingų audinių navikus. Navikai in situ. Tolesnis stebėjimas po piktybinių navikų gydymo:					
	106.1		Kai yra metastazių su organų funkcijos sutrikimu		Netinkami	Netinkami	Netinkami	Netinkami
	106.2		Būklė po operacijos ar kito gydymo, kai liko metastazių, be organų funkcijos sutrikimo	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	106.3		Būklė po radikalios operacijos ar kito gydymo, be organų funkcijos sutrikimo, kai nėra metastazių	6	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
	106.4		Taikomas operacinis ar kitas gydymas		Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
107		D10-D36 (išskyrus	Burnos ertmės, ryklės, didžiųjų					

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		D32; D33)	seilių liaukų, storosios (gaubtinės), tiesiosios žarnos, išangės ir išangės kanalo, vidurinės ausies ir kvėpavimo sistemos, kaulo ir sąnarinės kremzlės, riebalinio, mezotelinio audinio, retroperitoninio tarpo ir pilvaplėvės minkštųjų audinių, jungiamojo audinio, melanocitinis apgamas, kiti odos gerybiniai navikai, šlapimo organų, akies ir akies priedų, skydliaukės, kitų ir nepatikslintų lokalizacijų gerybinis navikas:					
	107.1		Ryškiai ar vidutiniškai trikdantys organų funkciją ir (ar) trukdantys vilkėti drabužius	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	107.2		Nežymiai trikdantys organų funkciją ir (ar) nežymiai trukdantys vilkėti drabužius	4	Tinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	107.3		Be organų	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami

Punkto Nr.*	Papunkčio Nr.*	TLK-10-AM kodas	Ligos ir sveikatos sutrikimai	Pripažinus tinkamu maksimalus apribojimo laipsnis	1 skiltis**	2 skiltis***	3 skiltis ****	4skiltis *****
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			funkcijos sutrikimų, netrukdantys vilkėti drabužių					
	107.4		Taikomas, kai reikalingas operacinis ar kitas gydymas		Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Tinkami	Tinkami
108		D37–D48 (išskyrus D42; D43)	Neaiškios ar nežinomos eigos navikai:					
	108.1		Ryškiai ar vidutiniškai trikdantys organų funkciją ir (ar) trukdantys vilkėti drabužius	6	Netinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	108.2		Nežymiai trikdantys organų funkciją ir (ar) nežymiai trukdantys vilkėti drabužius	4	Tinkami	Netinkami	Tinkami	Tinkami
	108.3		Be organų funkcijos sutrikimų, netrukdantys vilkėti drabužių	3	Tinkami	Tinkami	Tinkami	Tinkami
	108.4		Taikomas, kai yra reikalingas operacinis ar kitas gydymas		Netinkami, pakartotinė ekspertizė	Netinkami	Tinkami	Tinkami

Paaiškinimai	
*	Punktų ir papunkčių taikymas atliekant asmens sveikatos būklės įvertinimą paaiškintas Tinkamumo karo, šaulio koviniame būryje ar žvalgybos pareigūno tarnybai pagal sveikatos būklę kriterijų (toliau – Kriterijai) 1 priede pateiktuose Tinkamumo karo, šaulio ar žvalgybos pareigūno tarnybai pagal sveikatos būklę kriterijų taikymo paaiškinimuose.

**	Pagal 1 skiltį tikrinami asmenys: šaukiami į privalomąją pradinę karo tarnybą; stojantys į savanorišką nenuolatinę karo tarnybą; stojantys į Lietuvos šaulių sąjungos kovinius būrius; stojantys į profesinę karo tarnybą (išskyrus stojančius į profesinę karo tarnybą pagal Karinių specialybių, kurias turintiems asmenims taikomi profesinės karo tarnybos karių sveikatos reikalavimai, sąrašą (Kriterijų 2 priedas); stojantys į karo mokymo įstaigas; privalomosios pradinės karo tarnybos kariai.
***	Pagal 2 skiltį tikrinami asmenys, vykstantys į tarptautines operacijas.
****	Pagal 3 skiltį tikrinami asmenys: tolesnei profesinei karo tarnybai; stojantys į profesinę karo tarnybą pagal Karinių specialybių, kurias turintiems asmenims taikomi profesinės karo tarnybos karių sveikatos reikalavimai, sąrašą (Kriterijų 2 priedas); stojantys į tarnybą žvalgybos institucijoje pagal žvalgybos pareigūno sutartį; atliekantys tarnybą žvalgybos institucijoje pagal žvalgybos pareigūno sutartį; karo mokymo įstaigų absolventai, stojantys į profesinę karo tarnybą; vykstantys mokytis į užsienio šalių mokymo įstaigas; profesinę karo tarnybą atlikusieji atsargos kariai, stojantys į profesinę karo tarnybą; profesinę karo tarnybą atlikusieji atsargos kariai, stojantys į tarnybą aktyviajame rezerve; tolesnei savanoriškai nenuolatinei karo tarnybai; tolesnei tarnybai Lietuvos šaulių sąjungos koviniuose būriuose; tolesnei tarnybai aktyviajame kariuomenės personalo rezerve.
*****	Pagal 4 skiltį tikrinami karo prievolininkai, šaukiami į privalomąją karo tarnybą paskelbus mobilizaciją, ir kariai, atliekantys šią tarnybą.
TLK-10-AM kodas	Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimto pataisyto ir papildyto leidimo Australijos modifikacijos sisteminio ligų sąrašo kodas
FKl	Funkcinė klasė
ŠN	Širdies nepakankamumas
CNS	Centrinė nervų sistema
TO	Tarptautinė operacija

Priedo pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

Tinkamumo karo, šaulio koviniame būryje
ar žvalgybos pareigūno tarnybai
pagal sveikatos būklę kriterijų
1 priedas

TINKAMUMO KARO, ŠAULIO KOVINIAME BŪRYJE AR ŽVALGYBOS PAREIGŪNO TARNYBAI PAGAL SVEIKATOS BŪKLĘ KRITERIJŲ TAIKYMO PAAIŠKINIMAI

I SKYRIUS
VIDAUS LIGOS

1 punktas. Žarnyno infekcinės ligos (A00–A09). Tam tikros bakterinės zoonozinės ligos (A20–A28). Kitos bakterijų sukeltos ligos (A30–A49). Kitos spirochetų sukeltos ligos (A65–A69). Kitos chlamidijų sukeltos ligos (A70–A74). Riketsijų sukeltos ligos (A75–A79). Nariuotakojų platinamos virusų sukeltos karštligės ir hemoraginės karštligės (A90–A99). Virusų sukeltos infekcijos, kurioms būdingi odos ir gleivinės pažeidimai (B00–B09). Virusiniai hepatitai (B15–B19). Kitos virusų sukeltos ligos (B25B34). Mikozės (B35–B49). Pirmuonių sukeltos ligos (B50–B64). Helmintozės (B65–B83). Poliomielito pasekmės (B91). Raupsų pasekmės (B92). Kitų bei nepatikslintų ir parazitų sukeltų ligų pasekmės (B94). Infekcines ligas sukeliančios bakterijos, virusai ir kiti sukėlėjai (B95–B97). Kitos infekcinės ligos (B99).

Nustačius infekcines ar parazitines ligas, tiriamieji siunčiami į infektologo ir / ar gastroenterologo konsultaciją.

Virusinio hepatito ir žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) nešiotojų tinkamumas tarnybai vertinamas pagal 19 punktą.

1.1 papunktis taikomas asmenims, kuriems nustatytos sunkių formų, lėtinės infekcinės ar parazitinės ligos, su dažnais recidyvais, išsivysčiusiu ryškiu organų funkcijos nepakankamumu. Taikomas gydymas neefektyvus. Tiriamieji pagal visas skiltis pripažįstami netinkamais tarnybai.

1.2 papunktis taikomas asmenims, sergantiems lėtinėmis persistuojančiomis infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis, išsivysčius vidutiniam organų funkcijos nepakankamumui.

Tiriamiesiems pagal 3 ir 4 skiltis, nustačius aktyvų virusinį hepatitą be cirozės ar recidyvavusį virusinį hepatitą, įvertinus gydymo eigą ir nedarbingumo trukmę, sveikatos būklė vertinama pakartotinai po vienerių metų nuo gydymo pradžios.

1.3 papunktis taikomas asmenims, sergantiems lėtinėmis infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis, be organų funkcijos nepakankamumo arba išsivysčius nežymiam organų funkcijos nepakankamumui. Lėtinių virusinių hepatitų minimalaus aktyvumo atveju (kepenų fermentų kiekis nepadidėjęs arba padidėjęs nežymiai, nedidelis viruso kiekis kraujyje (HBV-DNR, HCV-RNR mažiau arba lygu 103 TV/ml), kai nereikalingas antivirusinis gydymas.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

1.4 papunktis taikomas asmenims, sergantiems nekomplikuotomis ūminėmis infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis. Po virusinių hepatitų antivirusinio gydymo, pasiekus stabilią virusologinę remisiją (remisija ne mažiau nei 3 metų, HBV-DNR ar HCV-RNR nerasta). Po gydymo asmenys pripažįstami tinkamais tarnybai pagal visas skiltis.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

2 punktas. Tuberkuliozė (A15–A19). Tuberkuliozės pasekmės (B90). Stebėjimas dėl įtariamos tuberkuliozės (Z03.0).

2.1 papunktis taikomas asmenims, sergantiems aktyvia plaučių tuberkulioze, patvirtinta bakteriologiškai ir histologiškai, rentgenologiškai, nustatytas ryškus lėtinis kvėpavimo funkcijos nepakankamumas, pasireiškiantis dusuliu ramybės ar didesnio nei įprasta krūvio metu, patvirtintas išorinio kvėpavimo funkcijos ir kraujo dujų tyrimais (FEV1 ≥40 proc. normos, bet <60 proc., kai

FEV1/VC (ar FEV1/FVC) rodiklis yra mažesnis už individualią apatinę normos ribą (toliau – ANR), arba (DLCO) >0 proc. normos, bet <60 proc. normos, arba VO2 max (maksimalus deguonies suvartojimas) ≥15 ml (kg/min.), bet <20 ml (kg/min.), ilgalaikis gydymas neduoda teigiamų rezultatų.

Sergant kitų organų tuberkulioze (kaulų, sąnarių, urogenitalinės sistemos, odos, akių ir kt.), būklė vertinama pagal atitinkamų organų sistemų vertinimo punktus.

2.2 papunktis taikomas asmenims, sergantiems plaučių tuberkulioze (patvirtinta bakteriologiškai ir histologiškai, rentgenologiniais tyrimais), gydomiems ir po gydymo, kai yra neryškus kvėpavimo funkcijos nepakankamumas – FEV1 ≥60 proc. normos, bet mažiau už ANR, kai FEV1/VC (ar FEV1/FVC) rodiklis yra mažesnis už individualią ANR, arba difuzinis plaučių pajėgumas (DLCO) ≥60 proc. normos, bet mažiau už individualią ANR, arba VO2 max >20 ml (kg/min.), bet <25 ml (kg/min.).

Sergant kitų organų tuberkulioze (kaulų, sąnarių, urogenitalinės sistemos, odos, akių ir kt.), būklė vertinama pagal atitinkamų organų sistemų vertinimo punktus.

2.3 papunktis taikomas sėkmingo tuberkuliozės gydymo atveju, kai per 3 (trejus) metus nuo paskutinio medikamentinio gydymo yra stabili remisija, nėra organų funkcijos nepakankamumo.

3 punktas. Limfinio, kraujodaros ir jiems giminingų audinių piktybiniai navikai (C81–C96). Tikroji policitemija (D45). Mielodisplaziniai sindromai (D46). Kiti limfinio, kraujodaros ar jiems giminingų audinių neaiškios ar nežinomos eigos navikai (D47). Mitybinės anemijos (D50–D53). Hemolizinės anemijos (D55–D59). Aplazinės ir kitos anemijos (D60–D64). Krešėjimo defektai, purpura ir kitos hemoraginės būklės (D65–D69). Kitos kraujo ir kraujodaros organų ligos (D70–D77). Splenomegalija (blužnies padidėjimas), neklasifikuojama kitur (R16.1). Padidėjęs eritrocitų nusėdimo greitis ir pakitęs plazmos klampumas (R70.0). Įgimtos blužnies formavimosi ydos (Q89.0).

Poskyrio pakeitimai:

Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

3.1 papunktis taikomas įgimtų ir įgytų sunkios eigos kraujo ligų, su dažnais recidyvais, išsivysčiusiu ryškiu organų funkcijos nepakankamumu atvejais. Taikomas gydymas neefektyvus.

3.2 papunktis taikomas vidutinio sunkumo kraujo ligų atvejais, kai yra teigiamas gydymo efektas, ligos remisija; paūmėjimai, dėl kurių asmuo yra nedarbingas, ne dažnesni kaip 1 kartą per metus. Tiriamiesiems pagal 3 skiltį skiriama pakartotinė ekspertizė po 1 (vienų) metų nuo gydymo pradžios. Naujai priimami asmenys pagal 3 skiltį pripažįstami netinkamais.

3.3 papunktis taikomas lengvų kraujo ligų atvejais, kai tai nėra sisteminis susirgimas ir pakitimai kraujuje neviršija 10 proc. normos ribos.

Įtarus kraujo krešėjimo sutrikimus, tinkamumas vertinamas po hematologo konsultacijos.

Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, vertinant objektyvią būklę, medicininių dokumentų duomenis (ligos sunkumą, eigą, taikomą gydymą bei stebėjimo periodiškumą), profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę. Jei skiriamas medikamentinis gydymas, asmuo pripažįstamas netinkamu tarnybai TO.

4 punktas. Tam tikri sutrikimai, susiję su imuniniais mechanizmais (D80–D89).

4.1 papunktis taikomas įgimtų ir įgytų imunodeficitinių ligų atveju, įgavusių lėtinę eigą, kai progresuoja ryškus kvėpavimo ar kitų organų funkcijos nepakankamumas, taikomas ilgalaikis specifinis gydymas; III ar IV stadijos sarkoidozės atveju.

4.2 papunktis taikomas įgimtų ir įgytų imunodeficitinių ligų atveju, kai nustatomas vidutiniškai išreikštas organų funkcijos nepakankamumas, taikomas gydymas yra efektyvus; II stadijos sarkoidozės atveju. Pagal 3 skiltį skiriama pakartotinė ekspertizė po 1 (vienų) metų nuo gydymo pradžios. Naujai priimami asmenys pagal 3 skiltį pripažįstami netinkamais.

4.3 papunktis taikomas I stadijos sarkoidozės ar kitų įgimtų ir įgytų imunodeficitinių ligų atveju, kai nustatomas neryškus organų funkcijos nepakankamumas.

Ūmių būklių atvejais tiriamiesiems rekomenduojamas gydymas, po jo atliekamas pakartotinis sveikatos būklės vertinimas ir, nesant funkcijos sutrikimo ir liekamųjų reiškinių, asmenys pripažįstami tinkamais tarnybai pagal 1, 3 ir 4 skiltis.

Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, vertinant objektyvią būklę, medicininių dokumentų duomenis (ligos sunkumą, eigą, taikomą gydymą, kontrolės lygį bei stebėjimo periodiškumą), fizinio krūvio toleravimą, profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę.

5 punktas. Skydliaukės funkcijos sutrikimai (E00–E07). Gliukozės reguliavimo sutrikimai ir cukrinis diabetas (E09–E14). Kiti gliukozės reguliavimo ir kasos vidaus sekrecijos funkcijos sutrikimai (E15–E16). Kiti endokrininių liaukų funkcijų sutrikimai (E20–E35). Vidaus sekrecijos ir medžiagų apykaitos sutrikimai, pasireiškę po procedūrų, neklasifikuojami kitur (E89). Osteoporozė su patologiniu lūžiu (M80). Osteoporozė be patologinio lūžio (M81). Osteoporozė sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur (M82). Suaugusiųjų osteomaliacija (M83). Padidėjęs gliukozės kiekis kraujyje (R73). Glikozurija (R81). Cukrinis diabetas nėštumo laikotarpiu (O24). Kitų endokrininių liaukų įgimtos formavimosi ydos (Q89.2). Kitos moteriškosios lytinės chromosomos aberacijos, neklasifikuojamos kitur(Q97). Kitos vyriškosios lytinės chromosomos aberacijos, neklasifikuojamos kitur (Q98).

5.1 papunktis taikomas sergant nekoreguojamomis ar sunkiai medikamentais koreguojamomis endokrininėmis ligomis arba kai, ligai progresuojant, atsiranda ryškūs funkcijos sutrikimai: diabetinė pėda ir / ar neuropatija ir / ar vidutiniškai pažengusi proliferacinė retinopatija ir / ar diabetinė nefropatija (III lėtinės inkstų ligos stadija).

Jei sergant kurio nors tipo cukriniu diabetu nuolatiniam gydymui skiriamas insulinas, asmenys pripažįstami netinkamais tarnybai pagal visas skiltis.

Tiriamieji, kurių ūgis mažesnis nei 150 cm, pagal 1 ir 3 skiltis pripažįstami netinkamais tarnybai.

5.2 papunktis taikomas endokrininių ligų, lengvai koreguojamų medikamentine terapija ir / ar dieta, kai organų funkcija sutrikusi vidutiniškai ar nežymiai, atvejais.

Sergant II ar kito tipo cukriniu diabetu, gydomu peroraliniais medikamentais ir / ar dieta, glikozilintas hemoglobinas turi būti ne didesnis kaip 7,0 proc. Pirmą kartą nustačius kurio nors tipo cukrinį diabetą, skiriama pakartotinė ekspertizė po 1 (vienų) metų.

Nustačius skydliaukės morfologinius ir funkcinius pakitimus; pooperacinės hipotirozės (kai pašalinta visa arba dalis skydliaukės) atvejais; skydliaukės aplazijos; hipotirozių ir (ar) hipertirozių, koreguojamų medikamentais, atvejais.

Gestacinio diabeto atveju, kai nėštumo metu gydyti skiriamas insulinas, dėl tinkamumo tarnybai sprendžiama pakartotinės ekspertizės metu.

Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, atsižvelgiant į objektyvią būklę, medicininių dokumentų duomenis (ligos sunkumą, eigą, taikomą gydymą, kontrolės lygį bei stebėjimo periodiškumą), fizinio krūvio toleravimą, profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę. Asmuo pripažįstamas netinkamu vykti į TO, kai nustatomas vidutinis funkcijos sutrikimas.

5.3 papunktis taikomas sergantiems endokrininėmis ligomis, kai organų funkcija nesutrikusi.

5.4 papunktis taikomas sergant ūminėmis endokrininėmis ligomis ir lėtinių endokrininių ligų ar jų komplikacijų chirurginio ar kito gydymo laikotarpiu. Tiriamiesiems pagal 1 ir 2 skiltis skiriama pakartotinė ekspertizė po 6 (šešių) mėnesių.

Poskyrio pakeitimai:

Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

6 punktas. Prasta mityba (E40–E46). Kitų medžiagų trūkumas dėl prastos mitybos (E50–E64). Nutukimas ir kitas maisto medžiagų perteklius (E65–E68).

Svorio trūkumas ar perteklius nustatomi įvertinus kūno masės indeksą (KMI) pagal 1 lentelę.

KMI = kūno masė (kg) / ūgis $(m)^2$.

1 lentelė. KMI vertinimas.

Parametrai	Nepakankamas svoris	Norma	Antsvoris	I laipsnio nutukimas	II laipsnio nutukimas	III laipsnio nutukimas

KMI	Mažesnis nei 18,5 kg/m²	18,5–24,9 kg/m²	25–29,9 kg/m²	30–34,9 kg/m²	35–39,9 kg/m²	40 kg/m² ir daugiau“

6.1 papunktis taikomas, kai tiriamieji pagal visas skiltis pripažįstami netinkamais, jei serga III laipsnio nutukimu ar II laipsnio nutukimu, kai kartu yra diagnozuota daugiau negu viena liga, didinanti mirtingumo riziką (kurio nors tipo cukrinis diabetas, širdies ir kraujagyslių sistemos, lėtinė kvėpavimo sistemos, lėtinė inkstų liga), ir nustatomas organų sistemų funkcijos nepakankamumas bei gydymas yra neefektyvus arba nustatomas svorio trūkumas (KMI 17,4 kg/m2 ir žemesnis). Pirmą kartą nustačius svorio trūkumą tiriamiesiems pagal 3 skiltį ekspertizė atliekama pagal 6.2 papunktį.

6.2 papunktis taikomas tiriamiesiems, kuriems diagnozuotas II laipsnio nutukimas be gretutinių vidaus ligų, didinančių mirtingumo riziką.

Tiriamieji pagal 3 skiltį, kuriems pirmą kartą nustatomas II laipsnio nutukimas arba II laipsnio nutukimas su viena ar daugiau gretutinių vidaus ligų, didinančių mirtingumo riziką, bet nenustatomas organizmo sistemos funkcijos nepakankamumas, pripažįstami tinkamais ir skiriama pakartotinė ekspertizė po 1 (vienų) metų. Šis laikotarpis skiriamas svoriui mažinti. Atliekant pakartotinę ekspertizę po 1 (vienų) metų, esant teigiamai ligos dinamikai (per pirmus šešis mėnesius kūno svoris turi sumažėti iki 10 procentų nuo pradinio kūno svorio, kitus šešis mėnesius kūno svoris turi mažėti iki 2 kg per mėnesį), tačiau nepasiekus siektino kūno svorio, skiriama pakartotinė ekspertizė po 1 metų. Dviejų pakartotinų ekspertizių metu nustatant II laipsnio nutukimą, asmuo pripažįstamas netinkamu.

Nustačius II laipsnio nutukimą be gretutinių ligų, didinančių mirtingumo riziką, asmenys pripažįstami tinkamais pagal 2 skiltį.

6.3 papunktis taikomas tiriamiesiems, kuriems diagnozuotas I laipsnio nutukimas arba nedidelis svorio trūkumas (KMI 17,5–18,4 kg/m2).

Kariai, tęsiantys tarnybą ir tikrinami pagal 3 skiltį, nustačius svorio trūkumą, kai nediagnozuojama svorio trūkumą sukeliančių gretutinių ligų, kurios yra vertinamos vadovaujantis joms atitinkamais Kriterijų punktais, pripažįstami tinkamais tęsti tarnybą. Jeigu nustatyta ligų, lemiančių svorio trūkumą, tinkamumas tarnybai nustatomas vertinant pagrindinę ligą, taikant atitinkamą papunktį. Kai ūgis daugiau kaip 200 cm, vertinamas KMI, gretutinės ligos.

Poskyrio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

7 punktas. Medžiagų apykaitos sutrikimai (E70–E88).

Nustačius medžiagų apykaitos sutrikimą (išskyrus cholesterolio apykaitos sutrikimą), padidėjusį bendro bilirubino kiekį daugiau nei 100 µmol/l, tiriamieji siunčiami į gastroenterologo konsultaciją.

7.1. papunktis taikomas esant medžiagų apykaitos sutrikimams, kai nustatomas didelio laipsnio kurios nors organų sistemos funkcijos nepakankamumas, taikomas gydymas neefektyvus.

Nustačius izoliuotą cholesterolio kiekio padidėjimą ≥8 mmol/l, mažo tankio cholesterolio kiekio padidėjimą ≥6 mmol/l ir / ar trigliceridų kiekio padidėjimą ≥11 mmol/l, tiriamieji pripažįstami netinkamais pagal 2 skiltį.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

7.2 papunktis taikomas nustačius medžiagų apykaitos sutrikimus, kai funkcijos sutrikimas neryškus ar jo nėra; nereikalingas nuolatinis gydymas arba gydymas yra efektyvus.

Tiriamieji pagal 3 skiltį, kuriems pirmą kartą nustatyti izoliuotas cholesterolio kiekio padidėjimas ≥8 mmol/l; mažo tankio cholesterolio kiekio padidėjimas ≥6 mmol/l ir / ar trigliceridų kiekio padidėjimas ≥11 mmol/l, siunčiami konsultuotis pas kardiologą dėl gydymo ir skiriama pakartotinė ekspertizė po 1 (vienų) metų laiko. Po 1 (vienų) metų pakartotinės ekspertizės metu vertinant sveikatos būklę, sprendžiama dėl tinkamumo tarnybai.

8 punktas. Ūminis reumatas (I00–I09). Širdies išeminės ligos (I20–I25). Plautinė širdies liga ir plaučių kraujotakos ligos (I26–I28). Kitos širdies ligų formos (I30–I52). Ateroskleroze (I70). Aortos aneurizma ir atsisluoksniavimas (I71). Kitos aneurizmos (I72). Kitos periferinių

kraujagyslių ligos (I73). Kiti nepatikslinti kraujotakos sistemos sutrikimai (I95–I99). Širdies ritmo sutrikimai (R00.0–R00.1). Apalpimas ir kolapsas (R55).

8.1 papunktis taikomas ligų, sukėlusių širdies nepakankamumo D ar C stadijas, II funkcinės klasės (2 lentelė), kai yra sumažėjusi širdies inotropinė funkcija ir (ar) plautinės hipertenzijos požymių, atvejais.

Šis papunktis taikomas, kai nustatoma viena ar kelios toliau paminėtos ligos ar būklės, nepriklausomai nuo širdies nepakankamumo (ŠN) funkcinės klasės:

pirminė kardiomiopatija;

aortos aneurizma, gresianti aortos disekacija (kai reikalingas chirurginis gydymas);

po klinikinės mirties, nesusijusios su nelaimingais atsitikimais;

po tromboembolizacijos į plaučius ar į kitus organus;

persirgus infekciniu endokarditu;

po aortos aneurizmos ar kurio nors širdies vožtuvo chirurginio gydymo;

po aortokoronarinės jungties operacijos (AKJO);

po perkutaninės koronarinės angioplastikos arba širdies ritmo / laidumo sutrikimų chirurginio gydymo, kai atlikus pakartotinius tyrimus (fizinio krūvio mėginį ir / ar echokardiografinį tyrimą, ir / ar Holterio 24 val. EKG monitoravimą, ir / ar koronarografiją) išryškėja miokardo išemijos požymiai ir / ar hemodinamiškai reikšmingi ritmo ar laidumo sutrikimai ir / ar nuolatiniam gydymui skiriami antikoaguliantai;

permanentinis prieširdžių virpėjimas (PV) ar plazdėjimas (PP);

paroksizminis arba persistentinis PV ir / ar PP, kai ritmo sutrikimai kartojasi dažniau nei kartą per mėnesį ir / ar nuolatiniam gydymui skiriami antikoaguliantai;

VPV fenomenas, jei efektyvusis refrakterinis periodas ≤250 ms arba sindromas, kiti preeksitacijos sindromai (arba prieširdiniai ritmo sutrikimai, susiję su papildomais laidžiaisiais takais);

ilgo QT, *Brugada* sindromas, katecholaminerginė polimorfinė skilvelinė tachikardija ir kiti genetiškai determinuoti sindromai, kuriems esant padidėja staigios mirties rizika;

širdies ritmo ir laidumo sutrikimai, nepasiduodantys konservatyviam gydymui ir kuriems gydyti rekomenduojamas / įstatytas kardioverteris-defibriliatorius ar elektrostimuliatorius:

didesnės nei II funkcinės klasės pagal Launą skilvelinės (ne funkcinės) ekstrasistolės (dažnos polimorfinės ir / ar dažnos *bigeminus* tipo, ir / ar kupletai (po dvi), ir / ar salvinės (trys ir daugiau iš eilės), ir / ar ankstyvos („R ant T“ fenomenas)), ir / ar fizinio krūvio metu atsirandančios ar gausėjančios, trikdančios hemodinamiką, ir / ar labai dažnos skilvelinės ir / ar supraventrikulinės ekstrasistolės (ekstrasistolių daugiau kaip 10000–15000 per 24 val.), ir/ar paroksizminės tachikardijos, ir / ar nustatyta struktūrinė širdies liga ir / ar aritmogeninė liga (gydoma ar negydoma) arba kita kliniškai reikšminga vidaus organų liga, jeigu gydyti nuolat skiriami I ar III klasės antiaritminiai vaistai;

visiška atrioventrikulinė (AV) blokada, II laipsnio antrojo tipo (*Mobico*) ar II laipsnio trečiojo tipo AV blokada, medicininėje dokumentacijoje fiksuotos kliniškai išreikštos būklės.

Visais atvejais asmenys pripažįstami netinkamais tarnybai, jeigu kairiojo skilvelio išmetimo frakcija (KS IF) mažesnė nei 45 proc. (vertinant Simpsono metodu).

2 lentelė. ŠN funkcinės klasės (NYHA stadijos pagal Niujorko kardiologų asociaciją)

Eil. Nr.	Funkcinė klasė	Požymiai
1.	I (kompensacinė)	Minimalus širdies funkcijos sutrikimas, kai toleruojamas fizinis krūvis. Krūvio ir ramybės metu diskomforto nejaučiama, bet tiriant nustatoma širdies patologija.
2.	II	Širdies plakimas, dusulys, greitas nuovargis tik sunkaus fizinio krūvio metu. Gerai jaučiamasi ramybės būsenos ir vidutinio sunkumo fizinio darbo metu. Normalus minutinis širdies tūris, padidėjęs galinis diastolinis, sisteminis veninis spaudimas plautiniame kamiene.

3.	III	Diskomfortas vidutinio fizinio krūvio metu, bet gera savijauta ramybės ir nedidelio įprastinio fizinio krūvio metu. Ryškiai sutrikusi hemodinamika.
4.	IV	Net ir nedidelis fizinis aktyvumas sukelia nemalonius jutimus. Diskomforto reiškiniai – dusulys, tachikardija, krūtinės angina yra ir ramybės metu.

ŠN stadijos:

A stadija – yra ŠN išsivystymo rizikos veiksnių, bet nėra struktūrinio širdies pažeidimo;

B stadija – nustatyta struktūrinė širdies liga, bet nėra kairiojo skilvelio disfunkcijos simptomų;

C stadija – nustatyta struktūrinė širdies liga ir yra ar buvo ŠN simptomų ir požymių;

D stadija – nustatytas gydymui nepasiduodantis ŠN.

8.2 papunktis taikomas ligų, sukeliančių vidutiniškai ryškų širdies ir vainikinių arterijų kraujotakos nepakankamumą, sukėlusių C stadijos II funkcinės klasės ŠN, atvejais, kai yra pakankama širdies inotropinė funkcija ir nėra plautinės hipertenzijos požymių.

Šis papunktis taikomas, kai nustatoma viena ar kelios toliau paminėtos ligos ir / ar būklės:

po miokardo infarkto (MI) ir kitų kardiovaskulinės sistemos ligų operacinio ir / ar medikamentinio gydymo, kai atlikus pakartotinius tyrimus (elektrokardiogramą (EKG) ir / ar fizinio krūvio mėginį, ir / ar echokardiografinį tyrimą, ir / ar Holterio 24 val. EKG monitoravimą, ir / ar koronarografiją, ir / ar kt.) neišryškėja patologinių pakitimų;

išeminės širdies ligos I ir II funkcinės klasės stabili krūtinės angina / III funkcinės klasės stabili krūtinės angina, mažos rizikos, kai atlikus tyrimus (fizinio krūvio mėginį ir / ar echokardiografinį tyrimą ir / ar Holterio 24 val. EKG monitoravimą) nustatoma kairiojo skilvelio išmetimo frakcija (IF) >45 proc., Duke'o krūvio indeksas didesnis ar lygus 5 balams, echoskopijos metu neatsiranda naujų hipokinezės ar akinezės zonų;

manifestuojantis, intermituojantis plačių QRS kompleksų VPV fenomenas (būtina elektrofiziologo konsultacija dėl tolesnės gydymo taktikos);

Raynaud sindromas, kai sutrikusi trofika;

dažnos skilvelinės ir / ar supraventrikulinės ekstrasistolės: kai atliekant veloergometriją nedidelio fizinio krūvio metu arba po jo (50 W–100W) atsiranda ar pagausėja ekstrasistolių ir atliekant Holterio 24 val. monitoravimą suskaičiuojama 3000–9000 ekstrasistolių per 24 val., bet nėra polimorfinių ekstrasistolių ar kupletų, kuriuos reikia gydyti;

visiška kairiosios Hiso pluošto kojytės blokada;

II laipsnio I tipo (Venkebacho) AV blokada;

įgytos mitralinio ir / ar aortos vožtuvo ydos (esant stenozei), kurioms nereikalingas chirurginis gydymas, ir esant I funkcinės klasės kraujotakos nepakankamumui;

įgytos mitralinio ir / ar aortos vožtuvo ydos (esant nesandarumui, kai regurgitacija II laipsnio arba didesnė), kurioms nereikalingas chirurginis gydymas, ir esant I funkcinės klasės kraujotakos nepakankamumui;

paroksizminis prieširdžių virpėjimas ar plazdėjimas, kai ritmo sutrikimai (fiksuoti gydytojo), netrikdantys hemodinamikos, kartojasi ne daugiau nei 2 kartus per metus;

embolizacija, įvykusi po kaulų lūžių, taip pat esant aiškioms, efektyviai gydomoms embolizacijos priežastims, kai po gydymo neliko liekamųjų reiškinių, funkcijos sutrikimo, nuolatiniam gydymui (ilgiau negu vieniems metams) neskirti antikoaguliantai.

Jeigu ritmo ar laidumo sutrikimų atveju reikalingas chirurginis ar medikamentinis gydymas, sprendimas dėl tiriamųjų pagal 3 skiltį priimamas po gydymo (laikotarpiu nuo 6 mėnesių iki 1 metų skiriama pakartotinė ekspertizė). Naujai priimamieji pagal 3 skiltį pripažįstami netinkamais, skiriama pakartotinė ekspertizė.

8.3 papunktis taikomas sergant ligomis, sukeliančiomis neryškų širdies ir vainikinių arterijų kraujotakos nepakankamumą, sukėlusiomis B ir C I funkcinės klasės širdies nepakankamumą, taip pat kai nustatoma viena ar kelios toliau išvardytos ligos ir / ar būklės:

trivarčio vožtuvo nesandarumas, kai nustatoma II laipsnio ir / ar didesnė regurgitacija;

mitralinio vožtuvo nesandarumas, kai nustatoma didesnė kaip I laipsnio regurgitacija ir / ar vožtuvų burių miksomatozė, ir nėra ritmo ir / ar laidumo sutrikimų ir jie neišprovokuojami veloergometrijos metu;

aortos vožtuvo nesandarumas, esant triburiam aortos vožtuvui, kai regurgitacija yra I laipsnio ir nėra ritmo ir / ar laidumo sutrikimų ir jie neišprovokuojami veloergometrijos metu;

aortos vožtuvo nesandarumas, esant dviburiam aortos vožtuvui, su minimalia regurgitacija ir nėra ritmo ir / ar laidumo sutrikimų ir jie neišprovokuojami veloergometrijos metu;

simptominė hipotenzija ir ortostatinės sinkopės (patvirtinta dokumentais);

Raynaud sindromas, kai nėra trofikos sutrikimų;

dalinė kairiosios Hiso pluošto kojytės blokada (priekinės šakelės, užpakalinės šakelės), kai nustatyta struktūrinė širdies liga ir / ar ritmo sutrikimai;

visiška dešiniosios Hiso pluošto kojytės blokada.

PV ir / ar PP epizodas fiksuotas anamnezėje, nesikartojantis, kuriam nereikalingas nuolatinis gydymas antiaritminiais vaistais.

Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, atsižvelgiant į objektyvią būklę, medicininių dokumentų duomenis (ligos sunkumą, eigą, nustatytus struktūrinius širdies pakitimus, fizinio krūvio toleravimą, ritmo sutrikimus, taikomą gydymą bei stebėjimo periodiškumą). Esant gerai krūvio tolerancijai, koreguotiems rizikos veiksniams, nenustačius pavojingų ritmo sutrikimų, įvertinus profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę, asmuo pripažįstamas tinkamu tarnybai TO.

8.4 papunktis taikomas, kai nustatoma būklė, be širdies ir vainikinių arterijų nepakankamumo, sukelianti A stadijos ŠN, arba kai nenustatytas nepakankamumas:

miokardo, vožtuvų burių ir / ar tarpskilvelinės pertvaros fibrozė, kai atlikus veloergometrinį tyrimą nenustatoma ryškių ritmo ir / ar laidumo sutrikimų;

mitralinio vožtuvo nesandarumas, kai nustatoma pėdsakinė ar I laipsnio regurgitacija, ≤I laipsnio triburio vožtuvo nesandarumas;

nustačius dviburį aortos vožtuvą, be regurgitacijos, jeigu nėra ritmo sutrikimų ir jie neišprovokuojami veloergometrijos metu;

aortos vožtuvo nesandarumas, esant triburiam aortos vožtuvui, kai regurgitacija yra iki I laipsnio (kliniškai nereikšminga);

retos, besimptomės ekstrasistolės, kai nėra aritmogeninės ar struktūrinės širdies ligos (gydomos ar negydomos), ekstrasistolių mažiau nei 3000 per 24 val., nėra polimorfinių ekstrasistolių ar kupletų, kuriems reikalingas gydymas, ekstrasistolių nedaugėja fizinio krūvio metu (diagnozė patikslinama atlikus veloergometriją, Holterio 24 val. monitoravimą, kardioechoskopiją, įvertinus kairiojo skilvelio hipertrofiją ir išmetimo funkciją ir (ar) kitus tyrimus);

sportinė širdis;

anamnezėje užfiksuoti buvę ritmo ir laidumo sutrikimai, atsiradę dėl hipoksijos, elektrolitų balanso sutrikimų, operacijos ir praėję panaikinus priežastį, kai atlikus veloergometrinį tyrimą nenustatoma ryškių ritmo ir (ar) laidumo sutrikimų, asmenys pripažįstami sveikais, tinkamais pagal visas skiltis, papunktis netaikomas;

I laipsnio AV blokada, dalinė dešiniosios Hiso pluošto kojytės blokada, priešširdinis ritmas, kai nėra struktūrinės širdies ligos, nėra kliniškai reikšmingos vidaus organų ligos ar būklės;

siaurų skilvelinių kompleksų preeksitacijos fenomenas, jei nėra ritmo sutrikimų ir jie neišprovokuojami elektrofiziologinio tyrimo ir (ar) veloergometrinio tyrimo metu;

būklė po sėkmingos papildomų laidumo takų radijo dažninės abliacijos (RDA) procedūros (po operacijos 0,5 metų ribojamas fizinis krūvis, vėliau, pakartojus elektrofiziologinį tyrimą ir (ar) fizinio krūvio mėginį ir neužfiksavus ritmo ir laidumo sutrikimų, asmenys pripažįstami sveikais);

persirgus nekomplikuotu perikarditu, reumatu, jeigu paskutinius vienerius metus nebuvo jokių simptomų ir nesusiformavo perikardo konstrikcija ar širdies ydos;

anamnezėje buvo užfiksuota sinkopių, bet atlikus kardiologinį tyrimą nenustatyta ritmo ir laidumo sutrikimų;

dalinė kairiosios Hiso pluošto kojytės blokada (priekinės šakelės, užpakalinės šakelės), kai nenustatyta struktūrinė širdies liga ir / ar ritmo sutrikimų;

nuolatinė sinusinė tachikardija (daugiau kaip 100 kartų per minutę) arba bradikardija (ne mažiau kaip 40 kartų per minutę) kai atlikus papildomus tyrimus nenustatyta organinė patologija.“

8.5 papunktis taikomas sergantiesiems ūminėmis ligomis, pavyzdžiui, ūminiu miokarditu, perikarditu, reumatu. Tiriamiesiems pagal 1, 2 ir 4 skiltis skiriama pakartotinė ekspertizė.

Poskyrio pakeitimai:

Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

9 punktas. Hipertenzinės ligos (I10–I15).

9.1 papunktis taikomas sergantiesiems III laipsnio arterine hipertenzija nepriklausomai nuo rizikos veiksnių (po III lygio sveikatos priežiūros įstaigos kardiologo konsultacijos). Tiriamiesiems, sergantiems II laipsnio pirmine arterine hipertenzija, kai išsivysto viena ar kelios toliau išvardytos ligos ir / ar būklės:

smegenų infarktas;

subarachnoidinis, intracerebrinis, kitas netrauminis intrakranijinis kraujavimas;

po išeminės širdies ligos komplikacijų;

lėtinis C, D stadijos III–IV funkcinės klasės ŠN;

aortos aneurizma, stebima, ar reikalingas chirurginis gydymas, II laipsnio aortos vožtuvo nesandarumas ir (ar) reikalingas chirurginis gydymas;

progresuojanti nefropatija (II–IV stadijos lėtinė inkstų liga);

progresuojanti II–III laipsnio hipertenzinė retinopatija;

hipertenzinė encefalopatija.

9.2 papunktis taikomas I laipsnio arterinės hipertenzijos, kai didelė ir labai didelė rizika, ir / ar II laipsnio arterinės hipertenzijos, kai yra vidutinė / didelė rizika, atvejais:

I–II laipsnio hipertenzinė retinopatija;

nefropatija (0–I stadijos lėtinė inkstų liga);

hipertenzinė kardiopatija;

lėtinis B stadijos ŠN.

Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai vertinant objektyvią būklę, medicininių dokumentų duomenis (ligos sunkumą, eigą, nustatytus struktūrinius širdies pakitimus, ritmo sutrikimus, taikomą gydymą bei stebėjimo periodiškumą), fizinio krūvio toleravimą, profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę. Esant gerai krūvio tolerancijai, koreguotiems rizikos veiksniams, nenustačius pavojingų ritmo sutrikimų, kai taikomas ilgalaikis gydymas yra efektyvus, asmuo pripažįstamas tinkamu tarnybai TO.

9.3 papunktis taikomas I laipsnio arterinės hipertenzijos, kai yra maža ir vidutinė rizika, atvejais.

Taikant 9 punktą, rizikos grupė turi būti pagrįsta ne tik subjektyviais požymiais, bet ir objektyviais tyrimų duomenimis (veloergometrinio tyrimo metu nustatyti pakitimai, koronarografijos, branduolinio magnetinio rezonanso, organų scintigramų ir kitų tyrimų duomenys, pagrindžiantys išeminės širdies ligos diagnozę). Diagnozuojant hipertenziją, vadovaujamasi 3 lentele, kraujospūdžio matavimo ir / ar fizinio krūvio testais ir / ar AKS monitoravimo duomenimis.

Nustačius antrinę hipertenziją, tinkamumas tarnybai nustatomas vertinant pagrindinę ligą, sudarančią sąlygas hipertenzijai atsirasti.

3 lentelė. Arterinio kraujospūdžio lygių klasifikacija

Eil. Nr.	Kategorija	Sistolinis AKS	Diastolinis AKS
1.	Optimalus	<120	<80
2.	Normalus	120–129	80–84
3.	Didelis, normalus	130–139	85–89
4.	I laipsnio hipertenzija	140–159	90–99
5.	II laipsnio hipertenzija	160–179	100–109
6.	III laipsnio hipertenzija	>180	≥110
7.	Izoliuota sistolinė hipertenzija	≥140	<90

Veiksniai, lemiantys prognozę:

1. Rizikos veiksniai:

sistolinio ir diastolinio kraujospūdžio dydžiai;

vyriška lytis;

amžius (vyrai >55, moterys >65 metų);

rūkymas;

dislipidemija (b. cholesterolis >4,9 mmol/l ar MTL cholesterolis >3,0 mmol/l, ar DTL cholesterolis <1,0 mmol/l (vyrų), <1,2 mmol/l (moterų), trigliceridai >1,7 mmol/l);

glikemija nevalgius – 5,6–6,9 mmol/l;

sutrikęs gliukozės toleravimas;

KMI ≥30 kg/m².

pilvinio tipo nutukimas (vyrų juosmens apimtis ≥102 cm, moterų ≥88 cm);

šeimos anamnezėje užfiksuotos ankstyvos ŠKL (vyrų – iki 55, moterų – iki 65 metų).

2. Asimptominė organų taikinių pažaida:

pulsinio kraujospūdžio dydis (vyresniems pacientams ≥60 m.);

elektrokardiografiniai KSH požymiai;

echokardiografiniai KSH požymiai;

miego arterijos sienelių sustorėjimas (intimos ir medios storis >0,9 mm) arba aterosklerozinė plokštelė;

miego ir šlaunies arterijų pulsinis bangos greitis >12 ms;

kulkšnelių žasto indeksas <0,9;

lėtinė inkstų liga, kai aGFG 30–60ml/min./1,73 m^2 (KPP);

mikroalbuminurija (30–300 mg/p., arba albumino ir kreatinino santykis (30–300 mg/g; 3,4–34 mg/mmol/l).

3. CD.

4. Nustatyta širdies ir kraujagyslių ar inkstų liga:

smegenų kraujagyslių liga: išeminis insultas, smegenų hemoragija, PSIP;

išeminė širdies liga: MI, KA, VA revaskuliarizacija, atliekant PTVAA arba VAJO, ŠN, įskaitant ŠN, kai inkstų funkcija išsaugota;

lėtinė inkstų liga, kai aGFG <30 ml/min./1,73 m^2 (KPP), proteinurija >300mg/p;

simptominė apatinių galūnių periferinių kraujagyslių liga;

progresavusi retinopatija: hemoragijos ir eksudatai, regos nervo spenelio edema.

4 lentelė. Arterinės hipertenzijos rizikos nustatymas

Eil. Nr.	**Kiti rizikos veiksniai, asimptominė OTP arba liga**	**Didelis, normalus**	**I laipsnio hipertenzija**	**II laipsnio hipertenzija**	**III laipsnio hipertenzija**
1.	Nėra rizikos veiksnių		Maža rizika	Vidutinė rizika	Didelė rizika
2.	1–2 rizikos veiksniai	Maža rizika	Vidutinė rizika	Vidutinė, didelė rizika	Didelė rizika
3.	3 ar daugiau rizikos veiksnių	Maža, vidutinė rizika	Vidutinė, didelė rizika	Didelė rizika	Didelė rizika

4.	OTP, LIL III stadijos arba CD be organų pažeidimo	Vidutinė, didelė rizika	Didelė rizika	Didelė rizika	Didelė arba labai didelė rizika
5.	Patvirtinta ŠKL, LIL ≥IV st., CD su organų pažeidimu	Labai didelė rizika	Labai didelė rizika	Labai didelė rizika	Labai didelė rizika

10 punktas. Ūminės kelias vietas pažeidžiančios ir nepatikslintos vietos viršutinių kvėpavimo takų infekcijos (J06). Gripas ir pneumonija (J09–J18). Kitos ūminės apatinių kvėpavimo takų infekcijos (J20–J22). Bronchitas, nepatikslintas kaip ūminis ar lėtinis (J40). Paprastas, gleiviškai pūlingas lėtinis bronchitas (J41). Nepatikslintas lėtinis bronchitas (J42). Emfizema (J43). Kita lėtinė obstrukcinė plaučių liga (J44). Bronchektazės (J47). Išorinių veiksnių sukeltos plaučių ligos (J60–J70). Kitos kvėpavimo takų ligos, daugiausia pažeidžiančios intersticinį audinį (J80–J84). Kitos pleuros ligos (J90–J94). Kitos kvėpavimo sistemos ligos (J95–J99). Įgimtos trachėjos ir bronchų formavimosi ydos (Q32). Įgimtos plaučių formavimosi ydos (Q33). Kitos įgimtos kvėpavimo sistemos formavimosi ydos (Q34).

10.1 papunktis taikomas sergant lėtinėmis kvėpavimo organų ligomis, kai yra vidutinio ir sunkesnio laipsnio plaučių funkcijos sutrikimas (FEV_1 ≥40 proc. normos, bet <60 proc., kai FEV_1/VC (ar FEV_1/FVC) rodiklis mažesnis už individualią ANR, arba (DLCO) >40 proc. normos, bet <60 proc. normos, arba VO_2 max ≥15 ml/(kg/min.), bet < 0 ml/(kg/min.). Šis papunktis taip pat taikomas, kai nustatomi plautinė hipertenzija / lėtinė plautinė širdis / antrinė eritrocitozė (hematokrito rodiklis >55 proc.) / būklė po vieno plaučio pašalinimo / kvėpavimo sistemos ligų padariniai: tracheostoma, trachėjos stentas, pleuros fistulė.

Pagal visas skiltis pripažįstami netinkamais sergantieji recidyvuojančiu pneumotoraksu arba kompiuterinės tomografijos tyrimu diagnozuotos dažnai paūmėjančios bronchektazės (dažniau nei 3 kartus per metus).

10.2 papunktis taikomas sergant lėtinėmis kvėpavimo organų ligomis, kai yra lengvas plaučių funkcijos sutrikimas. Forsuoto iškvėpimo tūris per 1 sekundę (FEV_1) ≥60 proc. normos, bet mažesnis už individualią ANR, kai FEV_1/VC (ar FEV_1/FVC) rodiklis yra mažesnis už individualią ANR, arba difuzinis plaučių pajėgumas (DLCO) ≥60 proc. normos, bet mažesnis už individualią ANR, arba $V0_2$ max (maksimalus deguonies suvartojimas) >20 ml/(kg/min.), bet <25 ml/(kg/min.)).

10.3 papunktis taikomas sergant lėtinėmis kvėpavimo organų ligomis, kai nėra kvėpavimo nepakankamumo ir plaučių ventiliacinės funkcijos sutrikimo. Tiriamieji pagal 1 skiltį pripažįstami tinkamais, jeigu paūmėjimų nebuvo 3 (trejus) metus ir funkciniai kvėpavimo mėginiai nerodo pakitimų.

Pagal 1 skiltį pripažįstami tinkamais po plaučių ligų chirurginio gydymo ir / ar persirgę spontaniniu, nesikartojančiu pneumotoraksu, kai nenustatomas plaučių ventiliacijos sutrikimas.

Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, vertinat objektyvią būklę, medicininių dokumentų duomenis (ligos sunkumą, eigą, taikomą gydymą, kontrolės lygį bei stebėjimo periodiškumą), fizinio krūvio toleravimą, profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę.

Esant kontroliuojamai ligos eigai, asmuo pripažįstamas tinkamu tarnybai TO.

10.4 papunktis taikomas nustačius ūmias ligas. Tiriamiesiems pagal 1 skiltį rekomenduojamas gydymas, baigus gydymą pakartotinio sveikatos būklės vertinimo metu priimamas sprendimas. Po gydymo asmenys pripažįstami tinkamais tarnybai pagal visas skiltis.

11 punktas. Astma (J45). Astminė būklė (J46).

11.1 papunktis taikomas nekontroliuojamos bronchinės astmos (BA) atveju, t. y. kai nustatyta sunki ar vidutinio sunkumo persistuojanti BA, kartu yra 3–4 požymiai: simptomai dieną dažnesni kaip du kartus per savaitę, naktį prabundama dėl astmos, daugiau nei 2 kartus per savaitę vartojami skubiai bronchus plečiantys vaistai, astma riboja aktyvumą.

11.2 papunktis taikomas iš dalies kontroliuojamos bronchinės astmos atveju, jeigu nustatyta vidutinio sunkumo BA, kartu yra 1–2 požymiai: simptomai dieną dažnesni nei 2 kartus per savaitę; naktį prabundama dėl astmos; daugiau nei 2 kartus per savaitę vartojami skubiai bronchus plečiantys vaistai; astma riboja aktyvumą.

11.3 papunktis taikomas kontroliuojamos bronchinės astmos atveju, jei nustatyta intermituojanti ir lengva persistuojanti BA, nėra nė vieno iš šių požymių: simptomai dažnesni kaip 2 kartus per savaitę; naktį prabundama dėl astmos; daugiau nei 2 kartus per savaitę vartojami skubiai bronchus plečiantys vaistai; astma riboja aktyvumą.

Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, vertinant objektyvią būklę, medicininių dokumentų duomenis (brochinės astmos sunkumą, eigą, kontrolės lygį), fizinio krūvio toleravimą, profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę.

Esant kontroliuojamai astmai (atitinkant visus nustatytus kontroliuojamos astmos kriterijus), asmuo pripažįstamas tinkamu tarnybai TO.

11.4 papunktis taikomas, jeigu nustatoma bronchinės astmos remisija, per paskutinius 3 (trejus) metus medicininiuose dokumentuose neužfiksuota priepuolių ir nevartota medikamentų.

Asmenis, kuriems BA nustatyta vaikystėje, taikytas gydymas iki 12 metų amžiaus, paskui paūmėjimų nefiksuota, normali spirograma, pripažįstami tinkamais be pulmonologo konsultacijos. Kitiems tiriamiesiems pagal 1 skiltį būtina pulmonologo konsultacija.

5 lentelė. Astmos klasifikacija pagal simptomus

Eil. Nr.	Sunkumas	Simptomai dieną	Simptomai naktį	Plaučių funkcija
1.	Intermituojanti	Simptomai <1 k./sav.; paūmėjimai trumpalaikiai.	≤2 k./mėn.	FEV_1 ar PEF ≥80 proc. normos; kintamumas <20 proc.
2.	Lengva persistuojanti	Simptomai >1 k./sav., bet 1 k./d.; paūmėjimai gali turėti įtakos paciento aktyvumui ir miegui.	>2 k./mėn.	FEV_1 ar PEF ≥80 proc. normos; kintamumas 20–30 proc.
3.	Vidutinio sunkumo persistuojanti	Simptomai kasdien; kasdienis greitai veikiančių inhaliuojamųjų β_2 agonistų poreikis; paūmėjimai gali turėti įtakos paciento aktyvumui ir miegui.	>1 k./sav.	FEV_1 ar PEF 60–80 proc. normos; kintamumas >30 proc.
4.	Sunki persistuojanti	Simptomai kasdien; ribotas fizinis aktyvumas; dažni paūmėjimai.	Dažni	FEV_1 ar PEF <60 proc. normos; kintamumas >30 proc.

FEV_1 – forsuoto iškvėpimo tūris per pirmą sekundę arba iškvėpto oro tūris per pirmą forsuoto iškvėpimo sekundę po maksimalaus įkvėpimo; PEF – didžiausias iškvėpimo srovės greitis.

6 lentelė. Astmos kontrolės lygiai

Eil. Nr.	Klinikiniai požymiai	Kontroliuojama[1]	Iš dalies kontroliuojama[2]	Nekontroliuojama
1.	Simptomai dieną	Nėra (≤2 k./sav.)	>2 k./sav.	Trys ar daugiau iš dalies kontroliuojamos
2.	Aktyvumo apribojimai	Nėra	Yra	

3.	Simptomai naktį / prabudimai	Nėra	Yra	astmos klinikinių požymių per savaitę
4.	Bronchus plečiančių vaistų vartojimo (skubaus gydymo) epizodų skaičius	Nėra (≤2 k./sav.)	>2 k./sav.	
5.	Plaučių funkcija (PEF ar FEV_1)	Normali	<80 proc. normos ar individualaus geriausio rodiklio	
6.	Paūmėjimai	Nėra	≥1 k./metus*	1 per savaitę

[1]Tenkinami visi išvardyti kriterijai.

[2]Yra bent vienas kriterijus.

*Bet kuriuo astmos paūmėjimo atveju reikia peržiūrėti, ar pacientui paskirto gydymo intensyvumas pakankamas.

**Savaitė, kurios metu yra astmos paūmėjimo požymių, laikoma nekontroliuojamos astmos savaite.

12 punktas. Stemplės, skrandžio ir dvylikapirštės žarnos ligos (K20–K31). Diafragmos išvarža (K44). Neinfekcinis enteritas ir kolitas (K50–K52). Žarnų divertikulinė liga (K57). Dirgliosios žarnos sindromas (K58). Kiti funkciniai žarnyno sutrikimai (K59). Kepenų ligos (K70–K77). Cholecistitas (K81). Kitos tulžies pūslės ligos (K82). Kitos tulžies latakų ligos (K83). Ūminis pankreatitas (K85). Kitos kasos ligos (K86). Tulžies pūslės, tulžies latakų ir kasos pažeidimai sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur (K87). Kitos virškinimo sistemos ligos (K90–K93). Vartų venos trombozė (I81). Kita veninė embolija ir trombozė (I82). Stemplės venų mazgai (I85). Įgimtos stemplės formavimosi ydos (Q39). Kitos įgimtos viršutinės virškinimo trakto dalies formavimosi ydos (Q40). Kitos įgimtos žarnų formavimosi ydos (Q43). Įgimtos tulžies pūslės, tulžies latakų ir kepenų formavimosi ydos (Q44). Kitos įgimtos virškinimo sistemos formavimosi ydos (Q45). Hepatomegalija (kepenų padidėjimas), neklasifikuojamas kitur (R16.0). Hepatomegalija (kepenų padidėjimas) su splenomegalija (blužnies padidėjimu) (R16.2).

12.1 papunktis taikomas asmenims, sergantiems sunkios eigos virškinimo organų ligomis, pasižyminčiomis epizodiniu viduriavimu / epizodiniais arba pastoviais tyrimų pakitimais / svorio mažėjimu:

skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opalige, nepasiduodančia medikamentiniam gydymui, esant komplikacijoms (randinė deformacija, kuri komplikuota dvylikapirštės žarnos arba prievarčio stenoze / opos penetracija);

Krono (*Crohn*) liga (KL), kai nustatyta vidutinė ar sunki eiga (po gastroenterologo konsultacijos), atsižvelgiant į KL sukeltų pažeidimų lokalizaciją bei išplitimą;

vidutinio sunkumo ar sunkios formos opiniu kolitu (OK) (sunkumas vertinamas pagal Monrealio klasifikaciją, po gastroenterologo konsultacijos);

lėtiniu pankreatitu, kai nustatomas egzokrininės ir / ar endokrininės kasos funkcijos nepakankamumas / kai nėra kasos funkcijos nepakankamumo, bet nustatyti dažni paūmėjimai (2 ir daugiau kartų per metus) / persirgtu ūminiu nekrotiniu pankreatitu;

kepenų ciroze (patvirtinta biopsijos metu), kai yra I laipsnio portinės hipertenzijos požymiai;

malabsorbcijos sindromu, esant mitybos nepakankamumui;

toksiniu alkoholiniu hepatitu (alkoholine kepenų liga);

gastroezofaginio refliukso liga (GERL) (D pagal Los Andželo klasifikaciją);

randiniais stemplės susiaurėjimais, kuriuos reikia sistemiškai plėsti.

12.2 papunktis taikomas sergant vidutinio sunkumo virškinimo organų ligomis, pasireiškiančiomis epizodiniu viduriavimu, epizodiniais tyrimų pakitimais, paūmėjimai kelis kartus per metus:

GERL erozine (C pagal Los Andželo klasifikaciją), neerozine arba atipine forma, kai reikalingas nuolatinis medikamentinis gydymas, dažni recidyvai, taikytas arba indikuotinas operacinis gydymas;

po opaligės komplikacijų (pasikartojančio kraujavimo / perforacijos);

lėtiniu mažai aktyviu nevirusinės kilmės hepatitu, epizodiniai tyrimų pakitimai;

lėtiniais tulžies pūslės uždegimais, jeigu reikalingas nuolatinis medikamentinis gydymas;

dirgliosios žarnos sindromu (DŽS), kai reikalingas nuolatinis medikamentinis gydymas;

lėtiniu pankreatitu, kai nėra egzokrininės arba endokrininės funkcijos nepakankamumo, paūmėjimai ne dažnesni nei 2 kartus per metus;

I–II stadijos pirmine bilijine kepenų ciroze;

lėtiniu atrofiniu, hipertrofiniu, hemoraginiu gastritu ir / ar duodenitu, kai dažni paūmėjimai (dažniau kaip 3 kartus per metus);

recidyvuojančia polipoze, divertikulioze (išsivysčius ryškiai anemijai);

diagnozavus nepatikslintą hepatomegaliją / portinę hipertenziją / abscesą;

Bareto stemplė;

malabsorbcijos sindromu be mitybos nepakankamumo.

Pastaba. Nustačius kitas, čia neišvardytas, ligas, tačiau esant ryškiam virškinimo funkcijos sutrikimui ir kūno masės mažėjimui, taikomas 12.1 papunktis.

12.3 papunktis taikomas sergant lengvos eigos virškinimo organų ligomis, kai sveikatos sutrikimai laikini:

gastroezofaginio refliukso liga / refliuksiniu ezofagitu (A tipo pagal Los Andželo klasifikaciją; B tipo po gydymo);

neopine dispepsija;

lėtiniu paviršiniu gastritu / duodenitu;

padaugėjus kepenų fermentų (atlikus pilvo organų echoskopiją ir nenustačius pakitimų);

būklės po sėkmingo opaligės gydymo. Vertinant pagal 1 ir 2 skiltis remisija po gydymo turi būti ne mažiau kaip 3 mėn., reikalinga fibroezofagogastroduodenoskopija (FEGDS), jeigu po gydymo praėjo mažiau negu 1 metai;

pirmą kartą diagnozavus ūminį pankreatitą, jei nėra kasos egzokrininės arba endokrininės funkcijos sutrikimo (remisija mažiausiai 6 mėn. po gydymo);

diafragmos išvaržos, kai nenustatomas nepraeinamumas arba gangrena.

Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, vertinat būklę ir medicininius dokumentus (ligos eigą, komplikacijas, ligos išsivystymo priežastis (pvz.: medikamentinės, stresinės opos), ligų paūmėjimų dažnį, kompleksinio gydymo efektyvumą), profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę.

12.4 papunktis taikomas ūminių ir lėtinių virškinamojo trakto ligų ar jų paūmėjimų atveju.

Sergant kitomis, čia nepaminėtomis, virškinimo organų ligomis, ekspertizės išvados daromos atsižvelgiant į ligos priežastį, sunkumą, gydymo rezultatus.

Jeigu medicininėje dokumentacijoje užfiksuota lėtinių virškinamojo trakto ligų, tačiau paūmėjimų nebuvo 1 (vienus) metus, o atliekant kontrolinius tyrimus (FEGDS, pilvo organų echoskopiją ir kt.) pakitimų nerandama, tiriamieji pripažįstami tinkamais tarnybai pagal visas skiltis.

Poskyrio pakeitimai:

Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

13 punktas. Infekcinės artropatijos (M00–M03). Uždegiminės poliartropatijos (M05–M14, išskyrus M12.5). Sisteminės jungiamojo audinio ligos (M30–M36). Ankilozinis spondilitas (M45). Kitos uždegiminės spondilopatijos (M46). Spondilopatijos sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur (M49). Miozitas (M60, išskyrus M60.2). Raumenų ligos sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur (M63). Reumatas nepatikslintas (M79.0). Mialgija (M79.1).

13.1 papunktis taikomas sunkių, greitai progresuojančių ligų atvejais, kai nustatomi bent du iš šių kriterijų:

pacientas dėl ligos paūmėjimo tampa nedarbingas dažniau nei 3 kartus per metus ir / ar laikinas nedarbingumas trunka 90 dienų ir daugiau;

ligos aktyvumas II laipsnio ir didesnis;

sąnarių funkcijos nepakankamumas III laipsnio ir didesnis;

rentgenologiniai pokyčiai III stadijos.

13.2 papunktis taikomas lengvų, lėtai progresuojančių ligų atvejais:

paūmėjimai ne dažnesni kaip 2 kartus per metus;

ligos aktyvumas ne didesnis kaip I laipsnio;

sąnarių funkcijos nepakankamumas ne didesnis kaip II laipsnio;

rentgenologiniai pokyčiai ne didesni kaip II stadijos.

13.3 papunktis taikomas tais atvejais, kai nėra sąnarių funkcijos nepakankamumo, stabili, ilgalaikė remisija trunka 3 (trejus) metus ir daugiau, rentgenologiniai pokyčiai ne didesni kaip I stadijos. Priimant sprendimą pagal 1 skiltį, rentgenologinių pakitimų neturi būti.

13.4 papunktis taikomas diagnozavus reaktyvinį ūminį artritą nepriklausomai nuo ligos aktyvumo ir sąnarių funkcijos nepakankamumo. Skiriama pakartotinė ekspertizė po 0,5–1 metų.

Atliekant ekspertizę pagal 1, 2 skiltis sąnarių ir raumenų ligų aktyvumo laipsnis, stadija ir funkcijos nepakankamumas vertinami po reumatologo konsultacijos.

14 punktas. Glomerulų ligos (N00–N08). Inkstų kanalėlių ir intersticinio audinio ligos (N10–N16). Inkstų nepakankamumas (N17–N19). Pakitimai dėl sutrikusios inkstų kanalėlių funkcijos (N25). Kiti inksto ir šlapimtakio pažeidimai, neklasifikuojami kitur (N28). Kiti inksto ir šlapimtakio pažeidimai sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur (N29). Cistitas (N30). Šlapimo pūslės neuroraumeninė disfunkcija, neklasifikuojama kitur (N31). Šlapimo pūslės sutrikimai sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur (N33). Kiti šlapimo sistemos sutrikimai (N39). Po atliktų procedūrų išsivystę lytinių ir šlapimo takų sutrikimai, neklasifikuojami kitur (N99). Hematurija, nepatikslinta (R31). Izoliuota proteinurija (R80).

14.1 papunktis taikomas sergantiems lėtinėmis, dažnai paūmėjančiomis inkstų ligomis, esant III–V lėtinės inkstų ligos stadijai.

7 lentelė. Lėtinių inkstų ligų stadijos ir lėtinio inkstų nepakankamumo laipsniai

Eil. Nr.	Stadijos	LIN (lėtinis inkstų nepakankamumas) laipsnis pagal GFG (glomerulų filtracijos greitis) (ml/min.)
1.	I	Funkcija gera (Oº) 120–90
2.	II	Lengvas (Iº) 89–60
3.	III	Vidutinis (IIº) 59–30
4.	IV	Sunkus (IIIº) 29–15
5.	V	Galutinis (IVº) <15

Vertinant pagal 4 skiltį, mobilizacijos atveju papunktis taikomas sergantiems lėtinėmis, dažnai paūmėjančiomis inkstų ligomis, esant III–IV–V lėtinės inkstų ligos stadijai.

14.2 papunktis taikomas asmenims, sergantiems lėtinėmis, retai paūmėjančiomis inkstų ligomis, esant I ir II lėtinės inkstų ligos stadijai. Taip pat šis papunktis taikomas nustačius proteinuriją (>200 mg/24 val. arba baltymo ir kreatinino santykis šlapimo tyrime didesnis nei 0,2), išskyrus ortostatinę proteinuriją.

14.3 papunktis taikomas asmenims, sergantiems lėtinėmis inkstų ligomis, stabilios ilgalaikės remisijos fazės (paūmėjimų nebuvo trejus ir daugiau metų) metu, kai nėra inkstų nepakankamumo. Taip pat šis papunktis taikomas nustačius nežymią proteinuriją, nefrologo nustatytą ortostatinę proteinuriją, persistuojančią (nuolatinę) asimptominę hematuriją arba leukociturią.

14.4 papunktis taikomas sergant ūminėmis, nekomplikuotomis inkstų ir šlapimo pūslės ligomis, ekspertizė atliekama visiškai pasveikus.

Poskyrio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

15 punktas. Įgimtos kraujo apytakos sistemos formavimosi ydos (Q20–Q28).

15.1 papunktis taikomas ydų, sukeliančių D ir C stadijos II–IV funkcinės klasės ŠN, atvejais.

15.2 papunktis taikomas ydų, sukeliančių B ir C stadijos I funkcinės klasės širdies nepakankamumą, atvejais. Šis papunktis taikomas, diagnozavus dviburį aortos vožtuvą ir regurgitaciją ar stenozę, taip pat skilvelių ar prieširdžių pertvarų defektų atvejais. Asmenys pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstami netinkamais tarnybai, kitais atvejais yra tinkami su apribojimais, įvertinus širdies ir kraujotakos funkcijos nepakankamumą.

15.3 papunktis taikomas ydų, sukeliančių A stadijos širdies nepakankamumą, taip pat nesukeliančių širdies nepakankamumo, atvejais, pavyzdžiui: dekstrokardija, įgimtas dviburis aortos vožtuvas, jeigu nėra aortopatijos, nesukeliantis regurgitacijos ar stenozės. Pagal visas skiltis tiriamieji pripažįstami tinkamais tarnybai su visiškai koreguotomis širdies ydomis, kai fizinis krūvis neribojamas ir nenustatytas funkcijos nepakankamumas (išskyrus ligas ir būkles, nurodytas 20 punkte).

16 punktas. Simptomai, požymiai ir nenormalūs klinikiniai bei laboratoriniai radiniai, nepatikslinti ir neklasifikuojami kitur (R00–R99, išskyrus R16.0; R16.1; R16.2; R31; R51; R55; R70.0; R73; R80; R81).

Nustačius tokius simptomus ir pakitimus, tiriamasis siunčiamas papildomai ištirti, siekiant nustatyti simptomo priežastį. Nustačius priežastį, ekspertizė atliekama taikant atitinkamą papunktį konkrečiai diagnozuotai ligai.

Šiais atvejais gali būti skiriama pakartotinė ekspertizė, laikotarpis nurodomas individualiai (iki 1 metų).

Poskyrio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

17 punktas. Apsinuodijimai narkotikais, vaistais ir biologinėmis medžiagomis (T36–T50). Nemedicininės paskirties medžiagų toksinis poveikis (T51–T65). Kiti ir nepatikslinti išorinių poveikių padariniai (T66–T75). Tam tikros ankstyvos traumos komplikacijos, neklasifikuojamos kitur (T79). Komplikacijos po infuzijos, transfuzijos ir gydomosios injekcijos (T80, išskyrus T80.5). Procedūrų komplikacijos, neklasifikuojamos kitur (T81). Širdies ir kraujagyslių protezų, implantų ir transplantatų komplikacijos (T82). Kitų vidinių protezų, implantų ir transplantatų komplikacijos (T85). Transplantuotų organų ar audinių nepakankamumas ir atmetimas (T86). Kitos chirurginio ir terapinio gydymo komplikacijos, neklasifikuojamos kitur (T88, išskyrus T88.6). Apsinuodijimų narkotikais, vaistais ir biologinėmis medžiagomis padariniai (T96). Nemedicininės paskirties medžiagų toksinio poveikio padariniai (T97). Kitų ir nepatikslintų išorinių priežasčių poveikių padariniai (T98).

Punktas taikomas dujų, metalų, naftos produktų, šalčio, karščio, radiacijos, vaistų ir kt. toksinio poveikio ir dėl to kilusių padarinių atveju.

17.1 papunktis taikomas, kai baigus gydymą lieka stabilių, ryškių organų pakenkimų ir sutrikusi funkcija, taip pat sergant šalčio vaskulopatija, kai dideli trofikos sutrikimai (T69.8).

17.2 papunktis taikomas, kai nustatomi stabilūs neryškūs organų pakenkimai, liekamieji pakitimai nėra dideli.

17.3 papunktis taikomas asmenims, negydytiems stacionare, kai yra praeinančių funkcinių sutrikimų.

18 punktas. Nepageidaujami poveikiai, neklasifikuojami kitur (T78). Serumo sukeltas anafilaksinis šokas (T80.5). Anafilaksinis šokas dėl tinkamai vartojamo preparato nepageidaujamo poveikio (T88.6).

Punktas taikomas alerginių reakcijų, komplikacijų po infuzijos, transfuzijos, gydomųjų injekcijų ir kt. atvejais.

18.1 papunktis taikomas, kai pasikartoja generalizuota alerginė reakcija (anafilaksinis šokas, angioneurozinė edema). Tai turi būti užfiksuota medicininėje dokumentacijoje.

18.2 papunktis taikomas, jei anamnezėje vieną kartą užfiksuota generalizuota alerginė reakcija, taip pat pasikartojančių lengvos eigos alerginių reakcijų atveju.

19 punktas. Besimptomis užkrėstumas žmogaus imunodeficito virusu (Z21). Infekcinių ligų nešiotojas (Z22).

Tiriamieji pagal 1 skiltį pripažįstami netinkamais patvirtinus HbsAg nešiojimą / teigiamus anti-HCV. Dėl tiriamųjų pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, vertinant viremiją, objektyvią būklę, medicininių dokumentų duomenis (būklės sunkumą, eigą, kontrolės lygį), profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę.

Pagal 3 skiltį minėti pacientai pripažįstami tinkamais tarnybai su apribojimais.

Užsikrėtusieji žmogaus imunodeficito virusu pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstami netinkamais tarnybai. Pagal kitas skiltis pripažįstami tinkamais, kol nediagnozuotas AID sindromas.

20 punktas. Buvęs gydymas (Z92). Persodinti organai ir audiniai (Z94.0–Z94.4). Širdies ir kraujagyslių implantai ir transplantatai (Z95). Kitos būklės po procedūrų (Z98). Negalėjimas apsieiti be pagalbinių mašinų ir įrenginių, neklasifikuojamas kitur (Z99).

Asmenys pripažįstami netinkamais tarnybai pagal visas skiltis, jei jiems persodinti vidaus organai arba implantuotas:

automatinis kardioverteris-defibriliatorius;

elektrostimuliatorius;

širdies vožtuvo protezas;

stambiųjų kraujagyslių protezai;

kraujagyslių šuntai;

kraujagyslių stentai, jei išlieka kraujotakos nepakankamumas.

II SKYRIUS
NERVŲ SISTEMOS LIGOS

21 punktas. Virusų sukeltos centrinės nervų sistemos ligos (A80–A89). Juostinė pūslelinė (B02). Infekcinių ir parazitų sukeltų ligų pasekmės (B90–B94). Uždegiminės centrinės nervų sistemos ligos (G00–G09).

21.1 papunktis taikomas nustačius CNS uždegimines, infekcines arba parazitines ligas ir jų padarinius, sukėlusius ryškius ar vidutinius organizmo funkcijų sutrikimus: paralyžių, raumenų rigidiškumą, diskineziją, hiperkinezę, regos, klausos, dubens organų, žievės funkcijų sutrikimus, ataksiją, koordinacijos sutrikimus arba intrakranijinę hipertenziją.

21.2 papunktis taikomas nustačius išlikusius CNS uždegiminių, infekcinių arba parazitinių ligų padarinius, kurie sukelia nežymius organizmo funkcijų sutrikimus: paralyžių, raumenų rigidiškumą, diskineziją, hiperkinezę, regos, klausos, dubens organų, žievės funkcijų sutrikimus, ataksiją, koordinacijos sutrikimus arba intrakranijinę hipertenziją.

21.3 papunktis taikomas nustačius CNS uždegiminių, infekcinių arba parazitinių ligų padarinius: vegetacinės nervų sistemos sutrikimus, astenizaciją arba kognityvinius sutrikimus, kai nėra funkcijos sutrikimo.

Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, vertinant objektyvią būklę, medicininių dokumentų duomenis (ligos sunkumą, eigą, taikomą gydymą bei stebėjimo periodiškumą), profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę. Jei skiriamas nuolatinis medikamentinis gydymas, asmuo pripažįstamas netinkamu.

21.4 papunktis taikomas persirgus ūmiomis / poūmėmis uždegiminėmis, infekcinėmis arba parazitinėmis CNS ligomis. Asmenims, tiriamiems pagal 1 ir 2 skiltis, ekspertizė atliekama baigus gydymą.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

22 punktas. Smegenų dangalų piktybinis navikas (C70). Smegenų piktybinis navikas (C71). Nugaros smegenų, galvinių nervų ir kitų centrinės nervų sistemos dalių piktybinis navikas (C72). Hemangioma ir limfangioma (D18). Smegenų dangalų gerybinis navikas (D32). Galvos smegenų ir kitų centrinės nervų sistemos dalių gerybinis navikas (D33). Smegenų dangalų

neaiškios ar nežinomos eigos navikas (D42). Galvos smegenų ir centrinės nervų sistemos neaiškios ar nežinomos eigos navikas (D43). Sisteminės atrofijos, pirmiausia paveikiančios centrinę nervų sistemą (G10–G13). Ekstrapiramidiniai ir judesių sutrikimai (G20–G26). Kitos degeneracinės nervų sistemos ligos (G30–G32). Demielinizuojančios centrinės nervų sistemos ligos (G35–G37). Mioneuralinių jungčių ir raumenų ligos (G70–G73). Cerebrinis paralyžius ir kiti paralyžiniai sindromai (G80–G83). Kiti nervų sistemos sutrikimai (G90–G99). Įgimtos nervų sistemos formavimosi ydos (Q00–Q07)

Poskyrio pakeitimai:

Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

22.1 papunktis taikomas nustačius kaukolės, stuburo arba nervų sistemos raidos anomalijas; sergant įgimtomis, progresuojančiomis nervų sistemos ligomis, sukeliančiomis vidutiniškai ar ryškiai išreikštus įvairių organizmo funkcijų sutrikimus.

22.2 papunktis taikomas nustačius lėtai progresuojančias ligas, kai organizmo funkcijų sutrikimai neryškūs ir simptomai neprogresuoja.

22.3 papunktis taikomas nustačius neprogresuojančias nervų sistemos ligas, kai objektyvūs požymiai neryškūs ir simptomai neprogresuoja, nėra organizmo funkcijų sutrikimų**.** Šis straipsnis taikomas asmenims, kuriems nustatytos asimptominės smegenų cistos.

Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, vertinant objektyvią būklę, medicininių dokumentų duomenis (ligos sunkumą, eigą, taikomą gydymą bei stebėjimo periodiškumą), profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę. Jei skiriamas nuolatinis medikamentinis gydymas, asmuo pripažįstamas netinkamu tarnybai TO.

23 punktas. Epizodiniai ir paroksizminiai sutrikimai (G40–G44). Miego sutrikimai (G47). Stebėjimas dėl kitų įtariamų ligų ir būklių (Z03.8).

23.1 papunktis taikomas patvirtinus epilepsijos diagnozę III lygio sveikatos priežiūros paslaugas teikiančioje įstaigoje.

23.2 papunktis taikomas, kai yra buvęs vienas epilepsijos priepuolis ir skirtas stebėjimas dėl epilepsijos / diagnozuota komplikuota migrena (diagnozė patvirtinta gydytojo neurologo) / miego sutrikimai (narkolepsija, katalepsija, centrinės kilmės OMAS). Diagnozė turi būti nustatyta III lygio sveikatos priežiūros paslaugas teikiančioje įstaigoje.

Tiriamieji pagal 3 skiltį po provokuotų epilepsijos priepuolių ir neurologo skirto epilepsijos stebėjimo po buvusių priepuolių pripažįstami tinkamais tarnybai, taikant 6 apribojimo laipsnį.

23.3 papunktis taikomas nustačius migreną ir kitus galvos skausmo sindromus.

Asmenys, kuriems anamnezėje buvo nustatyta epilepsija, bet 10 metų nėra priepuolių, ir kurie paskutinius 5 metus nevartoja prieštraukulinių medikamentų, pripažįstami tinkamais pagal visas skiltis.

24 punktas. Praeinantys (tranzitiniai) smegenų išemijos priepuoliai ir su jais susiję sindromai (G45). Kraujagysliniai smegenų sindromai sergant cerebrovaskulinėmis (smegenų kraujagyslių) ligomis (G46). Cerebrovaskulinės (smegenų kraujagyslių) ligos (I60–I69). Galvos skausmas (R51). Apalpimas ir kolapsas (R55).

24.1 papunktis taikomas nustačius galvos ir nugaros smegenų kraujotakos sutrikimus, sukeliančius ryškius ir vidutinius organizmo funkcijų sutrikimus.

24.2 papunktis taikomas nustačius galvos ir nugaros smegenų kraujotakos sutrikimus, sukeliančius neryškius organizmo funkcijų sutrikimus. Šis straipsnis taikomas esant neurologinės kilmės alpimams.

24.3 papunktis taikomas nustačius ekstrakranijinių ir smegenų kraujagyslių ligas, kai organizmo funkcijos nesutrikusios.

Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, vertinant objektyvią būklę, medicininių dokumentų duomenis (ligos sunkumą, eigą, taikomą gydymą bei stebėjimo periodiškumą), profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę. Jei skiriamas nuolatinis medikamentinis gydymas, asmuo pripažįstamas netinkamu tarnybai TO.

25 punktas. Nervų, nervų šaknelių ir rezginių sutrikimai (G50–G59). Polineuropatijos ir kiti periferinės nervų sistemos sutrikimai (G60–G64). Nugaros osteochondrozė (M42). Ankilozinis spondilitas (M45). Kitos uždegiminės spondilopatijos (M46, išskyrus M46.2–M46.3). Spondilozė (M47). Kitos spondilopatijos (M48). Kitos dorsopatijos (M50–M54). Neuralgija ir neuritas, nepatikslinti (M79.2). Nervų sužalojimas kaklo lygyje (S14.2–S14.6). Nervų sužalojimas

krūtinės ląstos lygyje (S24.2–S24.6). Nervų sužalojimas pilvo, nugaros apatinės dalies ir dubens lygyje (S34.2–S34.6). Nervų sužalojimas peties ir žasto lygyje (S44). Nervų sužalojimas dilbio lygyje (S54). Nervų sužalojimas riešo ir plaštakos lygyje (S64). Nervų sužalojimas klubo ir šlaunies lygyje (S74). Nervų sužalojimas blauzdos lygyje (S84). Čiurnos ir pėdos nervų sužalojimas (S94). Galvinio nervo sužalojimo padariniai (T90.3). Rankos nervo sužalojimo padariniai (T92.4). Kojos nervo sužalojimo padariniai (T93.4).

25.1 papunktis taikomas nustačius uždegimines, intoksikacines arba įgimtas polineuropatijas / pleksopatijas ir jų padarinius, pasireiškiančius ryškiais ar vidutiniais motorikos, jutimų arba trofikos sutrikimais; recidyvuojančias radikulopatijas, kai ryškus skausmo sindromas, motorikos arba trofikos sutrikimai, kuriems reikalingas ilgalaikis gydymas; prozopalgijas, kai gydymas neefektyvus; nervinių rezginių ir periferinių nervų traumų pasekmes, kai ryškiai ir stabiliai sutrikusi motorika, jutimai arba trofika.

25.2 papunktis taikomas nustačius periferinių nervų šaknelių ir rezginių ligas, jų padarinius; spondilopatijas, dorsopatijas, sukeliančias kompresinius sindromus, pasireiškiančius jutimų, jėgos susilpnėjimu arba nežymia raumenų atrofija ir susilpnėjusia galūnės funkcija; nervų kamienų ir rezginių traumų pasekmes, kai nežymiai sutrinka galūnių funkcija.

25.3 papunktis taikomas asmenims, persirgusiems periferinių nervų ir rezginių ūmiomis ligomis, patyrusiems periferinių nervų traumas, kai funkcija visiškai atsinaujina ir nelieka organinės pažeidimo simptomatikos (nėra motorikos, jutimų ir refleksų sutrikimo).

25.4 papunktis taikomas nustačius ūmios / poūmės eigos ligas, kai funkcija atsinaujina ir nelieka organinės pažeidimo simptomatikos. Tiriamiesiems, kuriems rekomenduojamas gydymas, ekspertizė atliekama po gydymo.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

26 punktas. Galvinių nervų sužalojimas (S04). Intrakranijinis sužalojimas (S06). Nervų ir nugaros smegenų sužalojimas kaklo lygyje (S14.0–S14.13). Nervų ir nugaros smegenų sužalojimas krūtinės ląstos lygyje (S24.0–S24.12). Nervų ir nugaros smegenų sužalojimas pilvo, nugaros apatinės dalies ir dubens lygyje (S34.0–S34.1,S34.7). Galvos sužalojimų padariniai (T90.5). Nugaros smegenų sužalojimo padariniai (T91.1–T91.3).

26.1 papunktis taikomas nustačius traumų padarinius, kurie sukelia ryškius ar vidutinius CNS funkcijos sutrikimus (paralyžių, raumenų rigidiškumą, diskineziją, hiperkinezę, regos, klausos, dubens organų, žievės funkcijų sutrikimus, ataksiją, koordinacijos sutrikimus arba intrakranijinę hipertenziją).

26.2 papunktis taikomas nustačius išlikusius CNS traumų padarinius – neryškų funkcijos sutrikimą (paralyžių, raumenų rigidiškumą, diskineziją, hiperkinezę, regos, klausos, dubens organų ir smegenų žievės funkcijų sutrikimus, ataksiją, koordinacijos sutrikimus arba intrakranijinę hipertenziją).

26.3 papunktis taikomas nustačius išlikusius traumų padarinius (vegetacinės nervų sistemos sutrikimus, astenizaciją, kognityvinius sutrikimus), kai nėra židininės neurologinės simptomatikos**.** Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, vertinant objektyvią būklę, medicininių dokumentų duomenis (ligos sunkumą, eigą, taikomą gydymą bei stebėjimo periodiškumą), profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę. Jei skiriamas nuolatinis medikamentinis gydymas, asmuo pripažįstamas netinkamu tarnybai TO.

26.4 papunktis taikomas nustačius būklę po ūmios smegenų traumos, be liekamųjų neurologinių simptomų. Tiriamiems asmenims pagal 1 skiltį ekspertizė atliekama baigus gydymą.

III SKYRIUS
PSICHIKOS IR ELGESIO SUTRIKIMAI

27 punktas. Organiniai ir simptominiai psichikos sutrikimai (F00–F09).

27.1 papunktis taikomas, jei nustatomi susiformavę (ryškūs) šie organiniai ir simptominiai psichikos sutrikimai: demencija, organinis amnezinis sindromas, delyras, nesusijęs su alkoholiu ir kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis, kiti psichikos sutrikimai dėl galvos smegenų pažeidimų,

disfunkcijos ir / ar somatinės ligos, asmenybės ir elgesio sutrikimai dėl galvos smegenų pažeidimų, disfunkcijos ir / ar somatinės ligos.

27.2 papunktis taikomas, kai organiniai ir simptominiai psichikos sutrikimai nežymūs, skiriama pakartotinė karinė medicinos ekspertizė po 12 mėn. Po pakartotinės ekspertizės punktas taikomas atsižvelgiant į sutrikimo eigą ir sunkumą.

28 punktas. Psichikos ir elgesio sutrikimai, vartojant psichoaktyviąsias medžiagas (F10–F19). Problemos, susijusios su gyvenimo būdu (Z72). Buvęs asmeniui sutrikimas dėl kitų psichotropinių medžiagų vartojimo (Z86.4).

28.1 papunktis taikomas, jei priklausomybės ligų gydytojas ar gydytojas psichiatras nustato priklausomybės nuo psichoaktyviosios medžiagos sindromą, abstinencijos būklę ir kartu delyrą, abstinencijos būklę, psichozinį sutrikimą, vartojant psichoaktyviąsias medžiagas, amnezinį sindromą, rezidualinį arba vėlai atsirandantį psichozinį sutrikimą.

Mobilizacijos atveju vertinama individualiai, atsižvelgiant į sutrikimo eigą, sunkumą ir komplikacijas.

28.2 papunktis taikomas, kai diagnozuota ūminė intoksikacija, žalingas vartojimas, problemos, susijusios su gyvenimo būdu, mediciniškai nepatvirtinti sutrikimai (tiriamasis pats neneigia / teigia vartojantis narkotines, psichoaktyvias medžiagas, bet medicininiuose dokumentuose informacijos apie diagnozuotą sutrikimą nėra). Priklausomai nuo objektyvaus tyrimo duomenų, problemos dažnumo ir pasekmių tinkamumo klausimas sprendžiamas individualiai.

Jei asmeniui yra nustatytas priklausomybės sindromas dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, tačiau tiriamuoju metu yra remisija, kuri trunka ne trumpiau negu 5 metus, tinkamumo klausimas sprendžiamas individualiai.

29 punktas. Šizofrenija, šizotipinis ir kliedesiniai sutrikimai (F20–F29).

Asmenys, kuriems diagnozuoti šiame punkte išvardyti sveikatos sutrikimai, pripažįstami netinkamais tarnybai.

30 punktas. Nuotaikos (afektiniai) sutrikimai (F30–F39).

30.1 papunktis taikomas, jei yra nustatytas manijos epizodas, bipolinis afektinis sutrikimas, pasikartojantis vidutinis ar sunkus depresinis sutrikimai, nuolatinis nuotaikos sutrikimas arba sunkus depresijos epizodas su psichozės simptomais.

30.2 papunktis taikomas, jei remisija (nevartojant vaistų) sergant sunkios depresijos be psichozės simptomų epizodu, lengvo, vidutinio sunkumo depresijos epizodu, pasikartojančiu lengvos depresijos epizodu, pasikartojančiu lengvos depresijos remisijos atveju ne trumpesnė nei 5 (penkeri) metai. Tinkamumo klausimas sprendžiamas individualiai.

31 punktas. Neuroziniai, stresiniai ir somatoforminiai sutrikimai (F40–F48).

Pagal šį punktą tiriamieji pripažįstami netinkamais, jei nustatomi ryškūs ir / ar ilgalaikiai sveikatos sutrikimai (trunkantys ilgiau kaip 6 mėnesius), adekvatus gydymas neefektyvus ir reikalinga tolesnė psichiatro priežiūra.

Kitais atvejais, atsižvelgiant į sutrikimo ryškumą ir eigą, skiriama pakartotinė ekspertizė.

Pripažinus netinkamu tiriamąjį pagal 1 skiltį pakartotinė ekspertizė skiriama po 24 mėn.

32 punktas. Elgesio sindromai, susiję su fiziologiniais sutrikimais ir somatiniais veiksniais (F50–F59).

Punktas taikomas atsižvelgiant į sutrikimo ryškumą ir trukmę.

33 punktas. Suaugusiųjų asmenybės ir elgesio sutrikimai (F60–F69). Asmenybės bruožų akcentavimas (Z73.1).

33.1 papunktis apima asmenybės ar elgesio sutrikimus, stipriai išreikštą asmenybės bruožų akcentavimą, trikdantį prisitaikymą psichosocialinėje aplinkoje.

33.2 papunktis taikomas, jei asmenybės bruožų akcentavimas netrikdo prisitaikymo psichosocialinėje aplinkoje.

34 punktas. Protinis atsilikimas (F70–F79). Problemos, susijusios su išsilavinimu ir raštingumu (Z55).

Protinis atsilikimas diagnozuojamas nustačius intelekto koeficientą IQ = 69 ar mažesnį (tai visuminis sugebėjimų vertinimas standartizuotais, patikimais intelekto testais).

Tiriamieji, kurių IQ nuo 70 iki 80 ir kartu pasireiškia adaptyvios veiklos trūkumai, yra netinkami tarnybai.

IQ vertinimas atliekamas ambulatoriškai.

Pažinimo procesų išsivystymo lygis nustatomas ir taikant kitas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka Lietuvos Respublikoje patvirtintas intelekto tyrimo metodikas, taip pat jei tiriamasis mokėsi pagal pritaikytą bendrąją arba individualizuotą mokymo programą, nebaigė pagrindinės mokyklos, kliniškai pastebimas intelekto nepakankamumas ir / ar ribota socialinė adaptacija.

Mobilizacijos atveju asmenys, kuriems yra diagnozuotos problemos, susijusios su išsilavinimu ir raštingumu (Z55), tinkami.

35 punktas. Psichologinės raidos sutrikimai (F80-F89).

Taikomas atsižvelgiant į sutrikimo ryškumą tiriamajam suaugus.

36 punktas. Elgesio ir emocijų sutrikimai, prasidedantys vaikystėje ir paauglystėje (F90-F98).

Taikomas atsižvelgiant į sutrikimo ryškumą tiriamajam suaugus.

37 punktas. Mikčiojimas (F98.5).

Mikčiojimo laipsnį įvertina logopedas.

37.1 papunktis taikomas, jei mikčiojimas apima visą kalbos aparatą, sukelia kvėpavimo sutrikimą ar ryškius neurotinius pakitimus, kalba neaiški (sunkiai suprantama), sutrikimas tęsiasi nuo vaikystės.

37.2 papunktis taikomas, jei mikčiojimas nežymus (nežymiai sulaikomas garsas, sunkumai pastebimi frazės pradžioje, o kiti žodžiai tariami laisvai ar truputį lėčiau, bet nekartojami).

38 punktas. Tyčiniai susižalojimai (X60–X84). Problemos, susijusios su socialine aplinka (Z60). Kitos problemos, susijusios su artimiausios aplinkos asmenimis, įskaitant šeimines aplinkybes (Z63). Asmuo su fobiniais skundais, kuriam diagnozė nenustatyta (Z71.1). Problemos, susijusios su gebėjimu įveikti gyvenimo sunkumus (Z73). Buvę asmeniui kiti psichikos ir elgesio sutrikimai (Z86.5). Buvęs asmeniui savęs žalojimas (Z91.5).

Tiriami asmenys pripažįstami netinkamais tarnybai, jei tiriamuoju momentu yra ryškūs psichologinio funkcionavimo sunkumai, susiję su gyvenimo sunkumais, darbo ir socialinės veiklos problemomis / psichosocialine dezadaptacija / anamnezėje yra objektyvių duomenų apie suicidinį bandymą ar ryškias disharmoniškas nuostatas ir elgesį.

Atsižvelgiant į sutrikimo ryškumą ir trukmę, skiriama pakartotinė ekspertizė.

IV SKYRIUS
AKIES IR JOS PRIEDINIŲ ORGANŲ LIGOS

Vertinant regėjimo organų funkcijų sutrikimo laipsnį, atsižvelgiama į regėjimo aštrumo pokyčius, akipločio defektus, akių obuolių judesių sutrikimo dydį, anatominių defektų įtaką regėjimo funkcijoms pagal šiuo metu taikomas akių ligų ir simptomų klasifikacijas ir diagnostinius kriterijus.

Esant įgimtai akių patologijai (Q10–Q15) tinkamumas vertinamas pagal regėjimo funkcijas.

Akies obuolio, jos priedų, akiduobių piktybinių auglių atvejais (C41.0; C43.1; C44.1; C47.0; C49.0; C69.0-C69.9; C72.3; D03.1; D04.1), atsižvelgiant į jų pobūdį ir sukeltus regos funkcinius sutrikimus, taikomas 106 punktas.

Nustačius gerybinius akies obuolio, jos priedų, akiduobių auglius (D16.4; D17.0; D18; D21.0; D22.1; D23.1; D31.0-D31.9; D33), taikomas 107 punktas.

39 punktas. Vokų, ašarų sistemos ir akiduobės ligos (H00–H06).

39.1 papunktis taikomas, kai yra vokų suaugimas vienas su kitu ar su akies obuoliu, ribojantis akies obuolio judesius; vokų įvirtimas (entropionas), išvirtimas (ektropionas); lagoftalmas; ryški vokų ptozė (kai neįtempus kaktos raumenų nusileidęs vokas dengia vyzdį); blefarospazmas; ašarų kanalėlių randinės deformacijos ar nepraeinamumas; pasikartojantys dakriocistitai, kai operacinis gydymas neefektyvus; ašarų maišelio netekimas.

39.2 papunktis taikomas, kai yra voko ptozė (nusileidęs vokas dengia daugiau negu pusę vienos ar daugiau negu trečdalį abiejų akių vyzdžių); lėtinis dažnai paūmėjantis (ne mažiau kaip 3 kartus per metus) blefaritas; ligos ar traumos, kai iškrenta blakstienos; būklė, kai naudojami lakoprotezai; ašarų takų ektopija; ašarų kanalėlio susiaurėjimas, kai ašarų maišelis išsaugotas.

39.3 papunktis taikomas esant lengvo laipsnio ptozei (vokas neuždengia vyzdžio); randiniams vokų pakitimams, netrikdantiems regos funkcijų; lėtiniams vokų susirgimams, kai gydymas efektyvus. Šalto miežio atveju rekomenduojamas gydymas, po chirurginio gydymo tinkami be apribojimų.

40 punktas. Junginės ligos (H10–H13).

40.1 papunktis taikomas, kai yra lėtinis, hipertrofinis konjunktyvitas su pogleivinio audinio infiltracija po neefektyvaus gydymo; sparninė plėvė, trikdanti matymą, pasikartojanti po operacinio gydymo. Papunktis taikomas vertinamiesiems pagal 2 skiltį, jei reikalingas gydymas hormoniniais medikamentais.

40.2 papunktis taikomas sezoninio kataro, kitų alerginių konjunktyvitų atveju, kai gydymas efektyvus; junginės degeneracijų, atsidėjimų, kraujosruvų, randų, kitų junginės kraujagyslių ligų bei cistų atveju. Po junginės ligų chirurginio gydymo ekspertizė pagal 1 ir 2 skiltis atliekama po 3 mėnesių.

41 punktas. Odenos, ragenos, rainelės ir krumplyno ligos (H15–H22), Ragenos transplantantas (Z94.7).

Poskyrio pakeitimai:

Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

41.1 papunktis taikomas, kai yra III laipsnio keratokonusas ar keratoglobusas bent vienoje akyje; lėtinės, dažniau nei 3 kartus per metus paūmėjančios ligos, kai gydymas neefektyvus.

41.2 papunktis taikomas II laipsnio keratokonuso ar keratoglobuso, stromalinių ragenos implantų atvejais; kai yra būklė po keratoprotezavimo, po radialinių keratotomijų; kai anamnezėje buvę du ir daugiau lėtinių ligų paūmėjimai.

41.3 papunktis taikomas I laipsnio neprogresuojančio keratokonuso ir kitų akies obuolio dangalų ligų atvejais.

Po chirurginių operacijų tinkamumas tarnybai vertinamas praėjus 3 mėnesiams.

42 punktas. Lęšiuko ligos (H25–H28). Intraokulinis lęšis (Z96.1).

42.1 papunktis taikomas, kai yra lęšiuko drumsčių, kurios žymiai blogina matymą (regėjimo aštrumas su korekcija blogesne akimi yra mažiau nei 0,05, o geresne akimi 0,1). Lęšio liuksacija ir subliuksacija vertinama kaip afakija.

42.2 papunktis taikomas, jei tiriamiesiems, vertinamiems pagal 3 ir 4 skiltis, yra pseudofakija arba jei dėl lęšiuko pakitimų regėjimo aštrumas su korekcija blogesne akimi yra mažiau nei 0,05, o geresne akimi 0,1.

42.3 papunktis taikomas nustačius drumsteles ir / ar vakuoles, ir / ar pigmentą ant priekinės lęšiuko kapsulės, kurie neblogina regėjimo funkcijos. Apribojimo laipsnis nustatomas pagal regėjimo aštrumą.

43 punktas. Gyslainės ir tinklainės ligos (H30–H36).

Punktas taikomas esant tinklainės ir gyslainės uždegiminiams pakitimams, randams, tinklainės atšokai ar plyšimui. Organiniams pakitimams ir funkcinei būklei įvertinti taikytini papildomi tyrimo metodai, pvz., optinė koherentinė tomografija, kompiuterinė perimetrija, adaptometrija, elektrofiziologiniai tyrimai, fluorescencinė angiografija ir kita.

43.1 papunktis taikomas nustačius gyslainės ir tinklainės ligas, kai gydymas neefektyvus; diagnozuojama linkusi progresuoti angiomatozė, fakomatozė, tinklainės cistos, bet kurio tipo pigmentinė tinklainės degeneracija su tamsinės adaptacijos sutrikimu.

43.2 papunktis taikomas po gyslainės ir tinklainės ligų gydymo, kai išlieka regos funkcijos sutrikimas (skotomos akiplotyje, nedidelis regos aštrumo sutrikimas).

43.3 papunktis taikomas tinklainės kraujagyslių pakitimų, retinopatijų, degeneracijų atveju, kai regos funkcijos sutrikimo nėra arba jis nedidelis.

Nustačius ūmias ligas ar lėtinių ligų paūmėjimą, tiriamiesiems rekomenduojamas gydymas, sprendimas priimamas pakartotinio sveikatos būklės vertinimo metu po gydymo. Nenustačius liekamųjų reiškinių, tiriamieji pagal visas skiltis pripažįstami tinkamais.

44 punktas. Glaukoma (H40–H42).

Glaukomos ir akies hipertenzijos diagnozė turi būti patvirtinta stacionare ar glaukomos kabinete papildomais tyrimais, pvz., kompiuterine perimetrija, instrumentiniu optinio nervo pakitimų tyrimu ir kt. Asmens tinkamumas nustatomas, įvertinant regos funkcijas (regėjimo aštrumą, akiplotį, tipinių skotomų buvimą, regos nervo ekskavaciją ir kita) ir ligos progresavimą.

44.1 papunktis taikomas nustačius III ir / ar IV stadijų kompensuotą glaukomą / bet kurios stadijos abiejų ar vienos akių dekompensuotą glaukomą.

44.2 papunktis taikomas abiejų ar vienos akių I ir / ar II stadijų kompensuotos glaukomos atvejais, gydymas efektyvus, regos funkcijos sutrikusios nežymiai.

44.3 papunktis taikomas nustačius akies hipertenziją arba preglaukomą be glaukomai būdingų požymių. Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, vertinant regos funkcijas ir ligos progresavimą, taikomą gydymą, profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę.

45 punktas. Stiklakūnio ir akies obuolio ligos (H43–H45). Dirbtinė akis (Z97.0).

Poskyrio pakeitimai:

Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

45.1 papunktis taikomas nustačius stiklakūnio, akies obuolio ligas, sukeliančias vidutinius ir didelius regėjimo sutrikimus (9 lentelė).

45.2 papunktis taikomas stiklakūnio, akies obuolio ligų atvejais, kai regėjimas normalus arba nustatomas nedidelis regėjimo sutrikimas (9 lentelė).

Nustačius ūmias ligas ar lėtinių ligų paūmėjimą, tiriamiesiems rekomenduojamas gydymas, sprendimas priimamas pakartotinio sveikatos būklės vertinimo metu po gydymo. Nenustačius liekamųjų reiškinių, tiriamieji pagal visas skiltis pripažįstami tinkamais.

46 punktas. Regos nervo ir regėjimo takų ligos (H46–H48).

Regos nervo ir regėjimo takų ligos turi būti patvirtintos gydytojo oftalmologo papildomais tyrimais, pvz., kompiuterine perimetrija, instrumentiniu optinio nervo pakitimų tyrimu, regos aštrumo tyrimu ir kt. Asmens tinkamumas nustatomas, įvertinant regos funkcijas (regėjimo aštrumą, akiplotį, tipinių skotomų buvimą, regos nervo dekoloraciją ir kita) ir ligos progresavimą.

46.1 papunktis taikomas nustačius visišką optinio nervo atrofiją, didelį ar vidutinį regėjimo sutrikimą (9 lentelė), akipločio sutrikimus (skotomas) ir / ar patologinį spalvinį matymą;

46.2 papunktis taikomas nustačius dalinę optinio nervo atrofiją, nedidelį regėjimo sutrikimą (9 lentelė) ir / ar akipločio sutrikimus (skotomas), ir / ar patologinį spalvinį matymą;

Dėl tinkamumo pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, vertinant ligos sunkumą, eigą, taikomą gydymą bei stebėjimo periodiškumą, profesinę riziką, aplinkos sąlygas ir TO trukmę. Jei skiriamas medikamentinis gydymas neefektyvus, asmuo pripažįstamas netinkamu tarnybai TO.

46.3 papunktis taikomas nustačius pradinius optinio nervo pakitimus (disko drūzos, pseudopapiloedema), regos funkcija nesutrikusi.

47 punktas. Akies raumenų, abiejų akių judesių sutrikimai (H49-51, H53.2, 53.3, H55).

47.1 papunktis taikomas, kai dėl akies judinamųjų raumenų sutrikusios funkcijos yra nuolatinis dvejinimasis abiejose akyse, yra ryškus žvairumas (ezotropijos atveju žvairumo kampas didesnis kaip 30 prizminių dioptrijų, arba 15 laipsnių pagal Hiršbergą, egzotropijos – žvairumo kampas didesnis kaip 20 prizminių dioptrijų, arba 10 laipsnių pagal Hiršbergą, hipertropijos – žvairumo kampas didesnis kaip 5 prizminės dioptrijos, arba 2,5 laipsnio pagal Hiršbergą); nustačius nistagmo III laipsnį (kai, žvelgiant į priešingą pusę, nistagmo kryptis sutampa su pradinio žvilgsnio kryptimi).

47.2 papunktis taikomas neryškaus žvairumo atveju (ezotropijos atveju žvairumo kampas iki 30 prizminių dioptrijų, arba iki 15 laipsnių pagal Hiršbergą, egzotropijos – žvairumo kampas iki 20 prizminių dioptrijų, arba iki 10 laipsnių pagal Hiršbergą, hipertropijos – žvairumo kampas iki 5 prizminių dioptrijų, arba iki 2,5 laipsnių pagal Hiršbergą); nustačius nistagmo I laipsnį (nistagmo kryptis sutampa su žvilgsnio kryptimi) arba II laipsnį (nistagmo kryptis nesikeičia žvelgiant tiesiai).

Pastaba. Esant binokuliniam matymui, žvairumo diagnozė pažymima, bet straipsnis netaikomas.

Po operacinio žvairumo gydymo asmens tinkamumas nustatomas praėjus 3 mėnesiams po operacijos.

48 punktas. Refrakcijos ir akomodacijos sutrikimai (H52).

Punktas taikomas pagal geresnės akies refrakcijos anomalijos rūšį ir laipsnį, nustatant refraktometrijos ar skiaskopijos būdu, prireikus cikloplegijos sąlygomis. Blogesnės akies refrakcijos anomalijos ribos nenustatomos, tačiau regėjimo aštrumas vertinamas su toleruojama binokuline korekcija. Ekspertizės metu rekomenduojamas koreguojančių lęšių stiprumo skirtumas tarp akių

(anizometropija) ne didesnis nei 3,0 D, koreguojant astigmatizmą, rekomenduojama neviršyti 3,0 D cilindro stiprumo. Intraokuliniai lęšiai nelaikomi korekciniais lęšiais.

Apribojimo laipsnis nustatomas, naudojantis Tinkamumo karo, šaulio ar žvalgybos pareigūno tarnybai pagal sveikatos būklę kriterijų taikymo paaiškinimų 8 lentele „Regėjimo aštrumas“, jo dydį lemia silpnesnės akies rega. Regėjimo į tolį aštrumas vertinamas be korekcijos ir su leistina toleruojama korekcija.

Tiriamieji, kuriems reikalinga korekcija, medicininio tyrimo metu privalo su savimi turėti regos korekcijos priemones.

48.1 papunktis taikomas, kai refrakcija viename iš meridianų +/- 8,0 D ir daugiau. Tiriamieji pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstami netinkamais. Tiriamieji pagal 3 ir 4 skiltis pripažįstami tinkamais, jeigu regėjimo aštrumas su korekcija ne mažesnis nei 0,5 viena akimi ir 0,2 kita akimi. Apribojimo laipsnis nustatomas taikant 8 lentelę.

48.2 papunktis taikomas, kai refrakcija iki +/–8,0 D.

Po lazerinių refrakcijos ydų korekcijos tinkamumas tarnybai vertinamas praėjus 3 mėnesiams.

Poskyrio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

49 punktas. Regėjimo sutrikimai ir aklumas (H53–H54).

49.1 papunktis taikomas, didelio regėjimo sutrikimo ir aklumo atvejais (9 lentelė); nustačius regėjimo lauko susiaurėjimą: abiejų akių akipločio susiaurėjimai ne mažiau kaip dvejuose meridianuose iki 30 laipsnių nuo fiksacijos taško arba vienos akies iki 20 laipsnių nuo fiksacijos taško; centrinės skotomos 10 laipsnių ir daugiau; paracentrinės susiliejančios plačiosios (daugiau 30 laipsnių) skotomos; hemianopsija.“

49.2 papunktis taikomas esant vienos akies regai su korekcija nuo 0,05 iki 0,2, jei kitos akies regėjimas su korekcija 0,5 arba silpnesnis; akipločio pavienės reliatyvios ir/ar absoliučios (mažiau 30 laipsnių) skotomos.

49.3 papunktis taikomas, kai esant pavienėms reliatyvioms skotomoms horizontalus regėjimo laukas binokuliariai ne mažiau nei 160 laipsnių ir ne mažiau 30 laipsnių į viršų bei 30 laipsnių į apačią.

Subjektyvūs regėjimo sutrikimai ir ambliopija vertinami pagal regos funkcijos būklę.

Poskyrio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

50 punktas. Spalvinio matymo trūkumai (H53.5).

Nustačius anomalinę trichromaziją (protanomalija, deuteranomalija, tritanomalija), taikomas apribojimas nuo 1 iki 3 laipsnio, kai nustatoma dichromazija, taikomas 4 apribojimo laipsnis.

51 punktas. Laikini akies obuolio ir priedų funkcijų sutrikimai dėl ūminių susirgimų (H00–H59.9). Akies voko ir periokulinės srities sumušimas (S00.1). Kiti akies voko ir periokulinės srities paviršiniai sužalojimai (S00.2). Akies voko ir periokulinės srities žaizda (S01.1). Kaukolės pamato lūžis (S02.1). Akiduobės dugno lūžis (S02.3). Kitų kaukolės ir veido kaulų lūžiai (S02.8). Akies ir akiduobės sužalojimas (S05). Išorinės akies svetimkūnis (T15). Akies ir jos priedinių organų nudegimas (T26). Akies ir akiduobės sužalojimo padariniai (T90.4).

Šis punktas taikomas laikinai sutrikus akies funkcijoms ūmių akių ir jos priedinių organų ligų, traumų, kitų sužalojimų atvejais. Ūmių ligų atvejais tiriamiesiems rekomenduojamas gydymas, sprendimas priimamas pakartotinio sveikatos būklės vertinimo metu po gydymo. Nenustačius regos funkcijos sutrikimo, tiriamieji pagal visas skiltis pripažįstami tinkamais tarnybai.

Po kiaurinių akies sužalojimų tiriamųjų pagal 1 skiltį būklė vertinama po išgijimo, ne anksčiau kaip po 3 (trejų) metų. Tinkamumas vertinamas vadovaujantis atitinkamais akies ir jos priedinių organų ligas nustatančiais Tinkamumo karo, šaulio ar žvalgybos pareigūno tarnybai pagal sveikatos būklę kriterijų punktais.

8 lentelė. Regėjimo aštrumas

Eil. Nr.	Apribojimo laipsnis	Regėjimas be korekcijos	Regėjimas su korekcija

		Geriau matanti akis	Blogiau matanti akis	Geriau matanti akis	Blogiau matanti akis
1.	1	≥0,8	≥0,7	1,0	0,9
2.	2	≥0,6	≥0,4	≥0,9	0,8
3.	3	≥0,3	≥ 0,1	≥0,9	0,7
4.	4	0,1	≤0,1	≥0,8	0,5
5.	5	<0,1	<0,1	≥0,6	0,2
6.	6	<0,1	<0,1	≥0,5	≤0,2

9 lentelė. Regėjimo sutrikimai, įskaitant abiejų akių arba vienos akies aklumą

Regėjimo sutrikimo kategorija	Regėjimo į tolį aštrumas su korekcija	
	Blogesnis už:	Lygus arba geresnis už:
Nedidelis regėjimo sutrikimas arba regėjimas be sutrikimų 0		0,3
Vidutinis regėjimo sutrikimas 1	0,3	0,1
Didelis regėjimo sutrikimas 2	0,1	0,05
Aklumas 3	0,05	0,02 (skiria pirštus vieno metro atstumu)
Aklumas 4	0,02 (skiria pirštus vieno metro atstumu)	Šviesos jutimas

Pastaba: apibūdinant regėjimo sutrikimus, kuriems suteikti H54.0-H54.3 kodai, regėjimo aštrumą reikia nustatyti, kai atmerktos abi akys, su korekcija, jeigu tokia yra. Apibūdinant regėjimo sutrikimus, kuriems suteikti H54.4-H54.6 kodai, regėjimo aštrumą reikia nustatyti, kai atmerkta viena akis, su korekcija, jeigu tokia yra.

V SKYRIUS
AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS (ANG) LIGOS

52 punktas. Vidurinės ausies ir speninės ataugos ligos (H65–H75). Ausies ir speninės ataugos pažeidimai po procedūrų, neklasifikuojami kitur (H95).

52.1 papunktis taikomas, kai nustatomas vienpusis ar abipusis lėtinis atikoantralinis vidurinis otitas, taip pat granuliacijos, cholesteatominės masės, kaulo kariesas arba ne visiškai epidermizuota pooperacinė ertmė po radikalios, tausojančios ausies operacijos. Atliekant ekspertizę pagal 1 skiltį, jei po radikalios operacijos pooperacinė ertmė yra visiškai epidermizuota, nėra uždegiminio proceso, granuliacijų, cholesteatominių masių, remisija trunka daugiau kaip 5 metus, asmenys pripažįstami tinkamais. Atliekant ekspertizę pagal 3 ir 4 skiltis tinkamais pripažįstami tik po operacinio gydymo, atlikus pakartotinę ekspertizę po metų. Atsisakiusieji operacinio gydymo atliekant ekspertizę pagal 3 ir 4 skiltis pripažįstami netinkamais.

52.2 papunktis taikomas nustačius lėtinį paūmėjantį tubotimpaninį vidurinį otitą ar sausą centrinę būgnelio perforaciją. Atliekant ekspertizę pagal 1 skiltį, jei nėra uždegiminio proceso, remisija

trunka daugiau kaip 5 metus arba praėjus 1 metams po tausojančios ar rekonstrukcinės ausies operacijos, asmenys pripažįstami tinkamais.

52.3 papunktis taikomas sergant lėtiniu sekreciniu, adheziniu vidurinės ausies uždegimu, esant išplitusių randinių pakitimų, sąaugų būgninėje ertmėje, kai sutrinka klausa (≤6 balai pagal devynbalę *Stanine* skalę) ir / ar barofunkcija. Atliekant ekspertizę pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstami tinkamais, jei klausa sutrikusi nedaug (asmuo girdi šnabždesį 5–6 m atstumu), audiologiškai nustatytas klausos slenksčių vidurkis 0,5–1–2 kHz dažnių tonams yra iki 25 dB, o pavienių dažnių 6–8 kHz diapazone slenksčiai iki 60 dB ir nesutrikusi barofunkcija.

53 punktas. Išorinės ausies ligos (H60–H62).

Jei tiriami asmenys serga lėtine recidyvuojančia išorinės ausies kaušelio ar išorinės ausies landos egzema, o gydymas neefektyvus, taikomas 53.1 papunktis.

53.2 papunktis taikomas, kai tiriamiems asmenims nustatoma retai recidyvuojanti egzema ar egzema užfiksuota anamnezėje, jie pripažįstami tinkamais tarnybai su apribojimais.

54 punktas. Otosklerozė (H80).

Tiriamieji pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstami tinkamais tarnybai, jei klausa nesutrikusi arba sutrikusi nedaug (≥7 balai pagal devynbalę *Stanine* skalę). Tiriamieji pagal 3 ir 4 skiltis pripažįstami tinkamais tarnybai.

55 punktas. Vestibulinės funkcijos sutrikimai (H81). Kitos vidinės ausies ligos (H83).

55.1 papunktis taikomas, kai nustatomi tiriamų asmenų organinio ar funkcinio pobūdžio nuolatiniai vestibulinės funkcijos sutrikimai, Menjero liga, gerybinis paroksizminis galvos svaigimas. Vestibulinės funkcijos sutrikimai turi būti patvirtinti otoneurologiniu ištyrimu III lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančioje įstaigoje.

55.2 papunktis taikomas, kai nustatomi laikini organinio ar funkcinio pobūdžio vestibulinės funkcijos sutrikimai. Jei laikino vestibulinės funkcijos sutrikimo priežastis nėra aiški, būtinas ištyrimas III lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančioje įstaigoje, nenustačius organinio pobūdžio vestibulinės funkcijos sutrikimo, pripažįstami tinkamais pagal visas skiltis.

56 punktas. Kondukcinis, neurosensorinis prikurtimas (H90). Kitos kilmės prikurtimas (H91). Kitos ausies ligos, neklasifikuojamos kitur (H93). Įgimtos ausies formavimosi ydos, sutrikdančios klausą (Q16). Kitos įgimtos ausies formavimosi ydos (Q17).

56.1 papunktis taikomas abipusio kurtumo, ryškaus prikurtimo atveju (1–2 balai pagal devynbalę *Stanine* skalę).

56.2 papunktis taikomas vienpusio kurtumo atveju, kai kitos ausies klausa susilpnėjusi ne daugiau kaip 50 proc. arba kai kitos ausies klausa nesutrikusi (3–4 balai pagal devynbalę *Stanine* skalę).

56 punktas. Kondukcinis, neurosensorinis prikurtimas (H90). Kitos kilmės prikurtimas (H91). Kitos ausies ligos, neklasifikuojamos kitur (H93). Įgimtos ausies formavimosi ydos, sutrikdančios klausą (Q16). Kitos įgimtos ausies formavimosi ydos (Q17).

56.1 papunktis taikomas abipusio kurtumo, ryškaus prikurtimo atveju (1–2 balai pagal devynbalę *Stanine* skalę).

56.2 papunktis taikomas vienpusio kurtumo atveju, kai kitos ausies klausa susilpnėjusi ne daugiau kaip 50 proc. arba kai kitos ausies klausa nesutrikusi (3–4 balai pagal devynbalę *Stanine* skalę).

56.3 papunktis taikomas, remiantis toninės audiometrijos tyrimu, kai vienos ar abiejų ausų klausa, vertinant pagal devynbalę *Stanine* skalę, atitinka 5–6 balus. Pagal 1 skiltį pripažįstami tinkamais, kai audiologiškai 0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkiai 25 dB, o pavienių dažnių 6–8 kHz diapazone slenksčiai iki 60 dB.

56.4 papunktis taikomas, remiantis toninės audiometrijos tyrimu, kai klausa gera, vertinant pagal devynbalę *Stanine* skalę, atitinka 7 balus.

Kai ausies formavimosi ydos įgimtos ir trikdo klausos funkciją (Q16–Q17), taikomas 56 punktas, priklausomai nuo klausos pažeidimo.

10 lentelė. Klausos jautrumas*

Eil. Nr.	Vertinimas pagal devynbalę skalę	Apribo-jimo laipsnis	Orinio laidumo klausos slenksčiai
1.	9		Visi dažniai abiejose ausyse iki 20 dB.
2.	8		Visi dažniai geriau girdinčioje ausyje iki 20 dB, blogiau girdinčioje – iki 25 dB.
3.	7	1	Visi dažniai geriau girdinčioje ausyje iki 25 dB, blogiau girdinčioje – 0,5–1–2–4 kHz slenksčių vidurkis – iki 25 dB, o pavienių dažnių 6–8 kHz diapazone slenksčiai gali būti iki 45 dB.
		2	0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse iki 25 dB, o pavienių dažnių 6–8 kHz diapazone slenksčiai gali būti iki 45 dB.
4.	6	3	0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis geriau girdinčioje ausyje – iki 20 dB, blogiau – iki 35 dB, arba 0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse iki 25 dB, o aukštų dažnių slenksčiai didesni kaip 45 dB.
5.	5	4	0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis geriau girdinčioje ausyje – iki 25 dB, blogiau – iki 40 dB, arba 0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse – iki 30 dB.
6.	4	5	0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis geriau girdinčioje ausyje – iki 26–30 dB, blogiau – daugiau kaip 40 dB arba 0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse 31–35 dB.
7.	3	6	0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse 36–50 dB.
8.	2		0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse 51–70 dB.
9.	1		0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse >70 dB.

*Parodo klausos organų funkciją, jos sutrikimo laipsnį. Nustato gydytojas otorinolaringologas tyrimo ir audiometrijos metu. Vertinama pagal devynbalę *Stanine* skalę.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

56.4 papunktis taikomas, kai klausa gera (šnabždesį girdi 5–6 m atstumu, kalbinėje audiogramoje 100 proc. kalbos suvokimas pasiekiamas esant 30 dB kalbos slenksčiui), o audiogramoje aukštų dažnių diapazone (4–8 kHz) klausos slenksčiai padidėja iki 45 dB (7 balai pagal devynbalę *Stanine* skalę).

Kai ausies formavimosi ydos įgimtos ir trikdo klausos funkciją (Q16–Q17), taikomas 56 punktas, priklausomai nuo klausos pažeidimo.

10 lentelė. Klausos jautrumas*

Eil. Nr.	Vertinimas pagal devynbalę skalę	Apribo-jimo laipsnis	Orinio laidumo klausos slenksčiai
1.	9		Visi dažniai abiejose ausyse iki 20 dB.
2.	8		Visi dažniai geriau girdinčioje ausyje iki 20 dB, blogiau girdinčioje – iki 25 dB.

3.	7	1	Visi dažniai geriau girdinčioje ausyje iki 25 dB, blogiau girdinčioje – 0,5–1–2–4 kHz slenksčių vidurkis – iki 25 dB, o pavienių dažnių 6–8 kHz diapazone slenksčiai gali būti iki 45 dB.
		2	0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse iki 25 dB, o pavienių dažnių 6–8 kHz diapazone slenksčiai gali būti iki 45 dB.
4.	6	3	0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis geriau girdinčioje ausyje – iki 20 dB, blogiau – iki 35 dB, arba 0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse iki 25 dB, o aukštų dažnių slenksčiai didesni kaip 45 dB.
5.	5	4	0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis geriau girdinčioje ausyje – iki 25 dB, blogiau – iki 40 dB, arba 0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse – iki 30 dB.
6.	4	5	0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis geriau girdinčioje ausyje – iki 26–30 dB, blogiau – daugiau kaip 40 dB arba 0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse 31–35 dB.
7.	3	6	0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse 36–50 dB.
8.	2		0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse 51–70 dB.
9.	1		0,5–1–2 kHz slenksčių vidurkis abiejose ausyse >70 dB.

***** Parodo klausos organų funkciją, jos sutrikimo laipsnį. Nustato gydytojas tyrimo ir audiometrijos metu. Vertinama pagal devynbalę vertinimo skalę.

57 punktas. Vazomotorinis ir alerginis rinitas (J30). Lėtinis rinitas, nazofaringitas ir faringitas (J31). Lėtinis sinusitas (J32). Nosies polipai (J33). Kiti nosies ir prienosinių ančių pažeidimai (J34). Įgimtos nosies formavimosi ydos (Q30).

57.1 papunktis taikomas nustačius lėtinį sinusitą (su nosies polipoze ar be nosies polipozės), jo nepavyksta išgydyti konservatyviomis ar chirurginėmis priemonėmis, kai infekcinis procesas tęsiasi nuolat (3 ir daugiau paūmėjimų per metus), matyti patofiziologinių gleivinės pakitimų, trukdančių normaliai kvėpavimo funkcijai, kompiuterinėje tomogramoje ar atlikus endoskopinį tyrimą matomas ostiomeatinio komplekso blokas.

57.2 papunktis taikomas, kai yra nosies pertvaros iškrypimas, kai yra sąaugų tarp pertvaros ir lateralinės sienos ar pertvara susiliečia su kriauklėmis, sukeldama obstrukciją; nosies polipas, Vidalio sindromas ar idiopatinės kilmės lėtinė sloga, kai sutrinka kvėpavimas pro nosį, dažnai kraujuoja iš nosies dėl kraujagyslių anomalijos. Nustačius ligas, kurioms gydyti yra taikomas operacinis gydymas, tiriamiesiems rekomenduojamas operacinis gydymas. Tiriamiesiems pagal 1 ir 2 skiltis skiriama pakartotinė ekspertizė po 6 mėn. Po operacinio gydymo nutarimas priimamas praėjus ne mažiau kaip 3 mėn. po operacijos. Atsisakę nosies pertvaros chirurginio gydymo asmenys, tikrinami pagal 1 skiltį, pripažįstami tinkamais tarnybai su apribojimais. Tiriamųjų tinkamumas tarnybai pagal 2 skiltį nustatomas individualiai pagal kvėpavimo funkcijos sutrikimą, t. y. jeigu kvėpavimo funkcijos sutrikimas ryškus arba jei kartu su bet kurio laipsnio kvėpavimo funkcijos sutrikimu diagnozuotas ir dekompensuotas tonzilitas, asmenys pripažįstami netinkamais.

57.3 papunktis taikomas sergant nuolatiniu alerginiu rinitu. Jei po alergologo konsultacijos diagnozuotas nuolatinis sunkios eigos alerginis rinitas, t. y. jei simptomai kartojasi ≥4 k./sav. ir ≥4 sav./m., paskutinius 3 metus buvo taikytas antialerginis steroidinis gydymas, tiriamieji pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstami netinkamais.

Jei po alergologo konsultacijos diagnozuotas sezoninis alerginis rinitas, asmenys pripažįstami tinkamais pagal visas skiltis.

Diagnozavus anosmiją (uoslės receptoriaus pažeidimas), taikomas punktas pagal dominuojantį TLK-10-AM kodą.

Nustačius ozenos diagnozę, tiriamieji pripažįstami netinkamais tarnybai pagal visas skiltis.

58 punktas. Tonzilių ir adenoidų lėtinės ligos (J35).

Nustačius lėtinį tonzilitą ar adenotonzilitą, taikomas apribojimas.

59 punktas. Lėtinis laringitas ir laringotracheitas (J37). Balso klosčių ir gerklų ligos, neklasifikuojamos kitur (J38). Įgimtos gerklų formavimosi ydos (Q31). Afonija (R49.1).

59.1 papunktis taikomas esant I, II, III laipsnio gerklų stenozei, abipusiam gerklų paralyžiui, tiriami asmenys pripažįstami netinkamais tarnybai pagal 1, 2, 3, 4 skiltis. Diagnozavus vienpusį gerklų paralyžių asmenys, tiriami pagal 3 ir 4 skiltis, pripažįstami tinkamais.

59.2 punktas taikomas nustačius gerklų papilomatozę, lėtinį laringitą su keratoze, tiriamieji pagal 1 ir 2 kiltis pripažįstam tinkamais tik po operacinio gydymo, histologinio darinio ištyrimo ir 1 metų remisijos. Nustačius gerklų polipą ar cistą, tiriamieji pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstami tinkamais tik po operacinio gydymo ir pašalinto darinio histologinio ištyrimo, tiriamieji pagal 3 ir 4 skiltis pripažįstami tinkamais atlikus pakartotinę ekspertizę po metų.

Diagnozavus psichogeninį prikimimą ir afoniją, būtina psichiatro konsultacija ir asmuo pripažįstamas tinkamu, tik jei pripažįstamas tinkamu po psichiatrinio ištyrimo.

Diagnozavus gerybinius ANG auglius (D10, D14), taikomas 107 punktas, o diagnozavus piktybinius ANG auglius, taikomas 106 punktas. Nustačius neaiškios eigos navikus, taikomas 108 punktas.

Po ANG traumų ar kitų išorinių poveikių padarinių (nosies paviršinis sužalojimas (S00.3); ausies paviršinis sužalojimas (S00.4); nosies žaizda (S01.2); ausies ir klausos struktūrų žaizda (S01.3); nosies kaulų lūžis (S02.2); nosies pertvaros kremzlės išnirimas (S03.1); ausies trauminė amputacija (S08.1); trauminis ausies būgnelio plyšimas (S09.2); gerklės (priekinės kaklo dalies) sumušimas (S10.0); žaizda, pažeidžianti gerklas ir trachėją (S11.0); kitų kaklo sričių lūžis (S12.8); ausies barotrauma (T70.0); prienosinio ančio barotrauma (T70.1)) taikomas pakenkimo lokalizaciją atitinkantis punktas. Baigus gydymą, nesant liekamųjų reiškinių, klausos, kvėpavimo funkcijos sutrikimų, tiriamieji pripažįstami tinkamais tarnybai pagal visas skiltis.

VI SKYRIUS
VEIDO IR ŽANDIKAULIŲ SRITIES IR BURNOS ERTMĖS LIGOS

60 punktas. Danties raidos ir dygimo sutrikimai (K00). Įstrigę ir suspausti dantys (K01). Kitos kietųjų danties audinių ligos (K03). Dantų ir veido anomalijos (K07). Burnos ertmės cistos, neklasifikuojamos kitur (K09). Kitos žandikaulių ligos (K10). Seilių liaukų ligos (K11). Lūpos ir gomurio defektai (Q35–Q37). Kitos įgimtos liežuvio, burnos ir ryklės formavimosi ydos (Q38).

60.1 papunktis taikomas, kai yra anodontija (hipodontija, oligodontija), įgimtų ar įgytų žandikaulių ligų ir deformacijų, taip pat lėtinių, dažnai recidyvuojančių žandikaulių, seilių liaukų, smilkininio-apatinio žandikaulio sąnario ligų, jei gydymas, taip pat ir chirurginis, neefektyvus.

60.2 papunktis taikomas, kai yra anodontija, įgimtų ar įgytų žandikaulių ligų ir deformacijų, II–III laipsnio sukandimo anomalijų, kai kramtymo efektyvumas sumažėjęs daugiau negu 50 proc., smilkinkaulio ir apatinio žandikaulio sąnario patologija, kai išsižiojimas mažesnis negu 3 cm, visiškas dantų nudilimas ar erozija, lėtinis, dažnai paūmėjantis (daugiau negu 2 kartus per metus) sialoadenitas ir kserostomija.

60.3 papunktis taikomas, kai yra anodontija, nedidelio laipsnio (lokalus) dantų nudilimas bei I laipsnio sukandimo anomalijų (iki 5 mm), kai kramtymo funkcija nepažeista, lėtinis, retai paūmėjantis (1–2 kartus per metus) sialoadenitas ir yra dalinių neonkologinės etiologijos žandikaulių defektų po plastinių operacijų.

60.4 papunktis taikomas, kai yra laikinų funkcijos sutrikimų po chirurginio gydymo. Pagal 1 skiltį asmenims ekspertizė pakartotinai atliekama po 6 mėnesių ir, atsižvelgiant į gydymo rezultatą, kramtymo ir seilių išsiskyrimo funkcijų pažeidimo laipsnį.

61 punktas. Gingivitas ir periodonto ligos (K05). Kiti dantenų ir bedantės alveolinės ataugos pakitimai (K06). Stomatitas ir susiję pakitimai (K12). Kitos lūpos ir burnos gleivinės ligos (K13). Liežuvio ligos (K14).

61.1 papunktis taikomas, kai yra didelio laipsnio marginaliai išplitęs periodontitas, kai dantenų kišenė gilesnė nei 5 mm, kaulo atrofija siekia 2/3 danties šaknies ilgio ir nustatomas II–III laipsnio dantų paslankumas.

61.2 papunktis taikomas, kai yra vidutinio ar sunkaus laipsnio periodontitas / lokalus, apimantis ribotą dantų grupę periodontitas / abscesai, pasikartojantys 2 ir daugiau kartų per metus. Tiriamiesiems pagal 1 skiltį skiriama pakartotinė ekspertizė po 6–12 mėnesių.

61.3 papunktis taikomas, kai sergama lengvais ūminiais ar lėtiniais gingivitais / periodontitais / jaunatviniu periodontitu / įvairios etiologijos stomatitais / cheilitais / liežuvio patologija / burnos ertmės organų prekanceromatoze. Tiriamiesiems rekomenduojamas gydymas, sprendimas priimamas pakartotinio sveikatos būklės vertinimo metu po gydymo.

62 punktas. Dantų ėduonis (K02). Pulpos ir periapikalinių audinių ligos (K04). Tiriamiesiems pagal 3 skiltį nustačius nors vieno kariesą, taikoma pakartotina ekspertizė po 6 mėnesių. Tiriamiesiems pagal 2 skiltį ir asmenims, vykstantiems mokytis į užsienio valstybių karo mokymo įstaigas, nustačius nors vieno danties kariesą, skiriamas gydymas. Pakartotinis būklės vertinimas po gydymo. Atsisakiusieji gydymo pripažįstami netinkamais.

63 punktas. Kiti dantų ir juos palaikančių struktūrų pakitimai (K08).

63.1 papunktis taikomas, kai didelė antrinė adentija, kai nėra dešimties dantų viename žandikaulyje arba kai nėra krūminių dantų ir kaplių viršutinio žandikaulio vienoje pusėje ir krūminių dantų ir kaplių apatinio žandikaulio kitoje pusėje ir kai šių defektų nekompensuoja protezai.

63.2 papunktis taikomas, kai yra nežymi antrinė adentija, kai nėra penkių ir daugiau dantų viename žandikaulyje arba penkių ir daugiau dantų abiejų žandikaulių priekinėse dantų grupėse ir jie pakeisti išimamaisiais dantų protezais.

Pastaba. Į bendrą nesamų dantų skaičių protiniai dantys neįskaičiuojami. Dantų šaknys, jei jų negalima protezuoti, vertinamos kaip danties nebuvimas. Dantys, kurie yra protezuoti nenuimamaisiais protezais, laikomi sveikais dantimis.

Veido ir žandikaulių ikinavikiniai ir navikiniai susirgimai vertinami pagal 106, 107, 108 punktus.

64 punktas. Lūpos ir burnos ertmės paviršinis sužalojimas (S00.5). Kitų galvos sričių paviršinis sužalojimas (S00.8). Skruosto ir smilkininio apatinio žandikaulio sąnario srities žaizda (S01.4). Lūpos ir burnos ertmės žaizda (S01.5). Skruostikaulio ir viršutinio žandikaulio lūžis (S02.4). Danties lūžis (S02.5). Apatinio žandikaulio lūžis (S02.6). Žandikaulio išnirimas (S03.0). Danties išnirimas (S03.2). Žandikaulio raiščių patempimas (S03.4).

64.1 papunktis taikomas vertinant S01.5, S00.8, S01.4, S01.5 atvejus praėjus 1 mėn. po traumos. Nesant funkcijos sutrikimo, asmenys pripažįstami tinkamais pagal visas skiltis. Vertinant sužalojimus S02.5–S02.6, S03.0, S03.2, S03.4, vertinamiems asmenims pagal visas skiltis skiriama pakartotinė ekspertizė po 6 mėnesių.

64.2 papunktis taikomas vertinant funkcijos sutrikimą. Esant ryškiam funkcijos sutrikimui, taikomas 5 apribojimo laipsnis. Pažeidimo apimtis nevertinama.

VII SKYRIUS
ODOS IR POODŽIO LIGOS

65 punktas. Dažniausiai lytiškai plintančios infekcijos (A50–A64).

65.1 papunktis taikomas įgimto, tretinio ir serorezistentinio sifilio atveju.

65.2 papunktis taikomas nustačius tiriamiesiems pirminį, antrinį sifilį ar specifinius uretritus. Tiriamiesiems rekomenduojamas gydymas, po jo pakartotinio sveikatos būklės vertinimo metu priimamas sprendimas.

66 punktas. Virusų sukeltos infekcijos, kurioms būdingi odos ir gleivinės pažeidimai (B00–B09).

66.1 papunktis taikomas sergant *herpes* tipo infekcijomis (išskyrus *herpes simplex*); išplitusiais užkrečiamaisiais moliuskais; smailiagalėmis kondilomomis; daugybinėmis išplitusiomis virusinėmis karpomis ar kitomis išplitusiomis virusinėmis odos ligomis. Tiriamiesiems rekomenduojamas gydymas, po jo pakartotinio sveikatos būklės vertinimo metu priimamas sprendimas.

66.2 papunktis taikomas sergantiesiems nekomplikuotomis, neišplitusiomis virusinėmis ligomis, kai gydyti ar negydyti ligoniai visiškai pasveiksta.

67 punktas. Mikozės (B35–B49).

Punktas taikomas sergant plaukuotosios galvos dalies mikoze / lygiosios odos grybeliu / nagų rubrofitija ar kita grybeline liga. Tiriamiesiems rekomenduojamas gydymas, po jo pakartotinio sveikatos būklės vertinimo metu priimamas sprendimas.

Asmenys, sergantys įvairiaspalve dedervine, pripažįstami tinkamais tarnybai.

68 punktas. Pedikuliozė, akariazė ir kitos invazijos (B85–B89).

Nustačius invazinę odos ligą, tiriamiesiems rekomenduojamas gydymas, po jo pakartotinio sveikatos būklės vertinimo metu priimamas sprendimas.

69 punktas. Odos ir poodinių audinių infekcijos (L00–L08).

Nustačius dermines ir hipodermines piodermijas, tiriamiesiems rekomenduojamas gydymas, po jo pakartotinio sveikatos būklės vertinimo metu priimamas sprendimas.

70 punktas. Pūsliniai pakitimai (L10–L14). Dermatitas ir egzema (L20–L30). Papuloskvamoziniai pakitimai (L40–L45). Dilgėlinė ir eritema (L50–L54).

70.1 papunktis taikomas, kai išplitęs arba lokalus lėtinis procesas dažnai paūmėja ar progresuoja, ar vystosi komplikacijos ir / ar reikalingas ilgalaikis vietinis ir / ar sisteminis gydymas.

Jei žvynelinė yra pažeidusi odos raukšles / sąnarius / delnus / padus / eritema kartojasi daugiau nei kartą per metus.

Pagal 1 skiltį tarnybai netinkamais pripažįstami sergantys dilgėline be odos pažeidimų, būklė ištirta III lygio ASPĮ (atlikti alergologiniai ir imunologiniai testai).

70.2 papunktis taikomas, kai procesas lokalus, retai paūmėja arba jei ilgiau kaip 2 metus nebetaikomas gydymas, arba medicininiuose dokumentuose nėra duomenų apie gydymąsi nuo šios ligos. Vertinamiesiems pagal 1 skiltį pirmą kartą įtariant ligą dėl tinkamumo sprendžiama po dermatovenerologo konsultacijos, pagal 2, 3 ir 4 skiltis asmenys pripažįstami tinkamais tarnybai.

71 punktas. Odos priklausinių ligos (L60–L75).

Tiriamieji pripažįstami tinkamais pagal visas skiltis.

72 punktas. Konglobatiniai (susiliejantys) spuogai (L70.1).

Tiriamieji pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstami netinkamais tarnybai, o pagal 3 ir 4 skiltis – tinkamais tarnybai.

73 punktas. Vitiligo liga (baltmė) (L80).

Tiriamieji pripažįstami tinkamais pagal visas skiltis.

74 punktas. Juodoji akantozė (L83). Kitos epidermio sustorėjimo rūšys (L85). Transepiderminio pašalinimo sutrikimai (L87). Pragulų opos ir spaudimo plotai (L89). Atrofiniai odos pakitimai (L90). Hipertrofiniai odos pakitimai (L91). Odos ir poodinių darinių granuliominiai pakitimai (L92). Odos vaskulitas, neklasifikuojamas kitur (L95). Kojų opa, neklasifikuojama kitur (L97). Kitos odos ir poodinių audinių ligos, neklasifikuojamos kitur (L98).

Punktas taikomas, kai nustatoma odos diskeratozė / hiperkeratozė ar atrofinės / hipertrofinės odos ligos požymiai, granuliomos ar vaskulitas (vaskulito diagnozė patvirtinama III lygio ASPĮ).

75 punktas. Raudonoji vilkligė (L93). Kiti lokalūs jungiamojo audinio pakitimai (L94).

75.1 papunktis taikomas sergant dermatomiozitu arba sistemine raudonąja vilklige, kai vyrauja sisteminis pažeidimas.

75.2 papunktis taikomas sergant židinine sklerodermija ar diskoidine raudonąja vilklige, kai vyrauja židiniai ar išplitę odos pažeidimai.

76 punktas. Įgimta ichtiozė (Q80). Pūslinė epidermolizė (Q81).Kitos įgimtos odos formavimosi ydos (Q82). Kitos įgimtos dangų formavimosi ydos (Q84). Fakomatozės, neklasifikuojamos kitur (Q85). Melanocitinis apgamas (D22).

76.1 papunktis taikomas įgimtos išplitusios ichtiozės atveju ar sergant išplitusiomis odos ligomis, su ryškiais odos struktūros ir funkcijos pažeidimais.

76.2 papunktis taikomas tiriamiesiems su paprastaisiais pigmentiniais apgamais be malignizacijos požymių, netrukdančių dėvėti drabužių ir amunicijos.

Paprastosios ichtiozės atveju asmenys pripažįstami tinkamais tarnybai.

VIII SKYRIUS
GINEKOLOGINĖS LIGOS

77 punktas. Gerybiniai moters lyties organų navikai (D25–D28). Moters lyties organų polipas (N84).

Gimdos, gimdos priedų, kiaušidžių ir kitų moters lyties organų gerybinio naviko diagnozei patvirtinti būtini onkocitologinio tepinėlio, ultragarsinio, histologinio tyrimo, kolposkopijos ar laparoskopinio tyrimo išvados, taip pat kiti diagnozei patikslinti būtini tyrimai. Tiriamosios, atsisakiusios atlikti visus būtinus tyrimus, pripažįstamos netinkamomis tarnybai.

Kai yra gerybinių moters lyties organų auglių, pasireiškiančių fiziologinių šių organų funkcijų ar kitų organizmo funkcijų sutrikimais, moterys pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstamos tinkamomis tarnybai tik po radikalios operacijos ar kito efektyvaus gydymo. Prireikus pakartotinė ekspertizė atliekama po 1 (vienų) metų.

Kai yra gimdos kaklelio ar endometriumo polipų, apie tinkamumą sprendžiama pašalinus polipą ir ištyrus histologiškai. Jei histologinis tyrimas patvirtina supiktybėjimo požymius, taikomas 106 punktas. Kai nėra supiktybėjimo požymių, moterys pripažįstamos tinkamomis tarnybai.

78 punktas. Moters lyties organų takų fistulės (N82).

Pagal visas skiltis po efektyvaus fistulės gydymo, atstatančio natūraliąją šlapimo išsiskyrimo, tuštinimosi ir lyties organų veiklą, moteris pripažįstama tinkama tarnybai.

79 punktas. Moters lyties organų nusileidimas (prolapsas) (N81). Netaisyklinga gimdos padėtis (N85.4).

79.1 papunktis taikomas, jei diagnozuojamas III (gimdos nusileidimas, kai gimdos kaklelis siekia makšties angą) ar IV (gimdos, gimdos dalies iškritimas, gimdos išvirtimas, makšties sienų išsivertimas) laipsnio moters lyties organų nusileidimas. Pagal 3 ir 4 skiltis netinkamomis pripažįstamos, jei yra recidyvas po moters lyties organų nusileidimo operacinio gydymo. Stojančios į tarnybą pagal 3 skiltį pripažįstamos netinkamomis.

79.2 papunktis taikomas, kai yra I laipsnio moters lyties organų nusileidimas (gimda atsirėmusi į viršutinę makšties sienelę) arba II laipsnio (gimda atsirėmusi į apatinę makšties sienelę), kai nustatoma netaisyklinga gimdos padėtis ir lėtiniai skausmai mažajame dubenyje (atlikti tyrimai ir nerandama skausmo priežasčių) / dismenorėja, kuri mažina darbingumą ir neleidžia vykdyti pareigų ilgiau kaip 21 parą.

80 punktas. Moters dubens organų uždegiminės ligos (N70), (N71), (N73), N75), (N76).

Diagnozavus moters dubens organų uždegimines ligas, pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstamos tinkamomis tarnybai, jei paūmėjimai kartojasi ≤2 kartus per metus.

81 punktas. Gimdos kaklelio uždegiminės ligos (N72).

Nustačius ūmias ligas, rekomenduojamas gydymas, po jo pakartotinio sveikatos būklės vertinimo metu priimamas sprendimas. Po gydymo asmenys pripažįstami tinkamais tarnybai pagal visas skiltis.

82 punktas. Endometriozė (N80). Neuždegiminės moters lyties organų ligos (N83), (N85), (N86), (N87), (N88), (N89), (N90).

Tiriamosioms diagnozavus endometriozę, rekomenduojamas gydymas, po jo pakartotinio sveikatos būklės vertinimo metu priimamas sprendimas. Tiriamosios pagal 1 ir 2 skiltis, nesant recidyvo po gydymo per 6 mėnesių laikotarpį, pripažįstamos tinkamos tarnybai.

Ekspertizei turi būti pateikti onkocitologinio, prireikus ir biopsijos tyrimų rezultatai. Kai yra patologija, kurios nereikia gydyti operaciniu būdu, moterys pripažįstamos tinkamomis tarnybai. Pakartotinė medicininė ekspertizė rekomenduojama po 1 metų.

83 punktas. Stabilūs kiaušidžių funkcijos sutrikimai (N91–N94).

Pagal 2 skiltį pripažįstamos netinkamomis, kai nustatoma viena iš šių būklių:

nuolatiniai aciklinių arba hiperpolimenorėjos tipo kraujavimai;

algomenorėja, kuri sutrikdo darbingumą.

Atliekant ekspertizę pagal visas skiltis, kai mėnesinių ciklo sutrikimo gydymas neefektyvus, dėl tinkamumo tarnybai sprendžiama individualiai.

84 punktas. Menopauziniai ir perimenopauziniai sutrikimai (N95).

Ryškūs menopauziniai ir perimenopauziniai sutrikimai – kai vegetacinės reakcijos sukelia laikiną nedarbingumą daugiau nei 1 parą.

Atliekant ekspertizę pagal 1, 3 ir 4 skiltis moterys pripažįstamos tinkamomis tarnybai taikant atitinkamą gydymą.

85 punktas. Nėštumas (Z34).

Nustačius nėštumą, kai atliekama ekspertizė pagal 1 ir 2 skiltis, pripažįstamos netinkamomis, pakartotinė ekspertizė po gimdymo.

IX SKYRIUS
CHIRURGINĖS LIGOS

86 punktas. Kraujotakos sistemos ligos. Arterijų, arterijolių ir kapiliarų ligos (I170–I177; I79.2–I79.8). Venų, limfagyslių ir limfmazgių ligos, neklasifikuojamos kitur (I80–I85; I86.4; I87; I 89). Kiti kraujotakos sistemos sutrikimai sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur (I98.2–I98.8). Kaklo kraujagyslių sužalojimas (S15). Krūtinės ląstos kraujagyslių sužalojimas (S25). Pilvo, apatinės nugaros dalies ir dubens kraujagyslių sužalojimas (S35). Kraujagyslių sužalojimas peties ir žasto lygyje (S45). Kraujagyslių sužalojimas dilbio lygyje (S55). Kraujagyslių sužalojimas riešo ir plaštakos lygyje (S65). Kraujagyslių sužalojimas klubo ir šlaunies lygyje (S75). Kraujagyslių sužalojimas blauzdos lygyje (S85). Čiurnos ir pėdos kraujagyslių sužalojimas (S95). Kraujagyslių sužalojimai, apimantys kelias kūno sritis (T06.3). Rankos nepatikslintos kraujagyslės sužalojimas, lygis nepatikslintas (T11.4). Kojos nepatikslintos kraujagyslės sužalojimas, lygis nepatikslintas (T13.4). Nepatikslintos kūno srities kraujagyslės (-ių) sužalojimas (T14.5). Kitų patikslintų kojos sužalojimų padariniai (T93.8).

86.1 papunktis taikomas, kai nustatomos arterinių ar arterioveninių magistralinių kraujagyslių aneurizmos, kai operacinio gydymo rezultatai nepatenkinami ar operacinio gydymo atsisakoma:

obliteruojančios kraujagyslių ligos (kai yra II–IV laipsnio kraujotakos nepakankamumas), kai gydymo rezultatai nepatenkinami;

pasikartojančių tromboflebitų / flebotrombozės / posttromboflebitinio sindromo, C4–C6 (pagal CEAP klasifikaciją) / įvairios kilmės lėtinės venų ligos;

III–IV laipsnio ne veninės kilmės limfedemos;

po magistralinių kraujagyslių rekonstrukcinio pobūdžio operacijų, išskyrus trauminio kraujagyslių pažeidimo atvejus (dėl tinkamumo pagal 3 skiltį sprendžiama individualiai, įvertinant kraujagyslių dydį ir operacijos pobūdį);

stambiųjų kraujagyslių protezai.

86.2 papunktis taikomas, kai nustatoma:

įvairios kilmės lėtinės venų ligos C3 (pagal CEAP klasifikaciją) / I–II laipsnio limfedema;

kitos kraujagyslių ligos, kai periferinės arterinės kraujotakos nepakankamumas ne didesnis kaip I laipsnio.

Atliekant ekspertizę pagal 1 ir 2 skiltis tiriamiesiems rekomenduojamas operacinis gydymas. Tiriamiesiems pagal 1 skiltį skiriama pakartotinė ekspertizė po 6 mėn. Po operacinio gydymo ekspertinis nutarimas priimamas praėjus ne mažiau 1 mėn. po operacijos. Atsisakiusieji operacinio gydymo pripažįstami netinkamais.

86.3 papunktis taikomas nustačius įvairios kilmės lėtines venų ligas C1–C2 (pagal CEAP klasifikaciją) / periferinių kraujagyslių ligas, kai kraujotaka nesutrikusi.

86.4 papunktis taikomas ūmių ligų arba lėtinių ligų paūmėjimo atvejais. Sprendimas priimamas po gydymo.

Nustačius ligas, kurioms gydyti yra taikomas operacinis gydymas, tiriamiesiems rekomenduojamas operacinis gydymas. Tiriamiesiems pagal 1 ir 2 skiltis skiriama pakartotinė ekspertizė po 6 mėn. Po operacinio gydymo nutarimas priimamas praėjus ne mažiau kaip 1 mėn. po operacijos.

Arterinės kraujotakos sutrikimo laipsnis nustatomas remiantis simptomais ir klinikiniais požymiais, vertinamas pagal tarptautinę kojų arterinės kraujotakos sutrikimo 4 stadijų (Fonteno) skalę. Prireikus kraujotakos sutrikimas tikslinamas sistolinio kraujospūdžio matavimu. Tarptautiniu sutarimu indeksą, kuris yra <0,9, priimta laikyti sumažėjusios arterinės kraujotakos rodikliu. Rankų arterinės kraujotakos sutrikimas vertinamas pagal simptomus, klinikinius požymius ir rankų sistolinio kraujospūdžio sumažėjimą.

Fonteno skalė:

I stadija – asmuo nesiskundžia jokiais negalavimais, yra pėdos arterijų pulsacija, o arterijos

susiaurėjimas ar užakimas nustatomi ištyrus medicinos prietaisais: dopleriu, ultragarso dvigubu skenavimu, angiografija ir kt. Riešo srityje apčiuopiamas abiejų dilbio arterijų pulsas, o arterijų pažeidimas nustatomas remiantis kraujospūdžio gradientu arba, esant galimybėms, dopleriu, ultragarso dvigubu skenavimu, angiografija ir kitais būdais;

II stadija – protarpinis šlubumas (*claudicatio intermittens*), kai asmuo gali nueiti daugiau nei 200 m lygia vieta (nesergančių diabetu kraujotakos sutrikimas patikslinamas matuojant sistolinį kraujospūdį dopleriu, žasto / kulkšnių indeksas <0,9);

II A stadija – kojų skausmai atsiranda nuėjus daugiau nei 200 m;

II B stadija – kojų skausmai atsiranda nuėjus mažiau nei 200 m;

III stadija – kojų skausmai ramybės metu ir kojų trofikos sutrikimai;

IV stadija – gangrena.

Limfedemos laipsnis nustatomas pagal Mikos klasifikaciją.

Mikos limfedemos laipsnių klasifikacija:

I laipsnio galūnės edema – nuo 1 iki 2 cm storesnė galūnė;

II laipsnio galūnės edema – nuo 2 iki 4 cm storesnė galūnė;

III laipsnio galūnės edema – nuo 4 iki 6 cm storesnė galūnė;

IV laipsnio galūnės edema – daugiau nei 6 cm storesnė galūnė.

CEAP klasifikacija:

C1 – teleangektazės;

C2 – varikozė;

C3 – edema;

C4 trofiniai odos pakitimai – induracija, pigmentacija, odos atrofija, egzema;

C5 trofiniai odos pakitimai – induracija, pigmentacija, odos atrofija, egzema ir užgijusi opa;

C6 trofiniai odos pakitimai – induracija, pigmentacija, odos atrofija, egzema ir atvira opa.

Nustačius bet kurios stadijos arterinės periferinės kraujotakos sutrikimą, būtina angiochirurgo konsultacija.

Nustačius C4–C6 įvairios kilmės lėtines venų ligas, būtina angiochirurgo konsultacija.

87 punktas. Varikocelė (I86.1).

87.1 papunktis tiriamiesiems pagal 1 skiltį taikomas, kai gydymas neefektyvus.

Tiriamieji pagal 2 skiltį, nustačius III varikocelę, pripažįstami netinkamais.

87.2 papunktis taikomas sėklidės varikocelės, sukėlusios sėklidės atrofiją, atveju.

Tiriamieji siunčiami urologo konsultacijos. Nustačius ligas, kurioms gydyti yra taikomas operacinis gydymas, tiriamiesiems rekomenduojamas operacinis gydymas. Tiriamiesiems pagal 1 ir 2 skiltis skiriama pakartotinė ekspertizė po 6 mėn. Po operacinio gydymo nutarimas priimamas praėjus ne mažiau kaip 1 mėn. po operacijos. Atsisakę operacinio gydymo tiriamieji pagal 1, 3 ir 4 skiltis pripažįstami tinkamais.

Ankstyvuoju pooperaciniu gijimo periodu taikomas 103.4 papunktis.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

88 punktas. Išvaržos (K40–K43), (K45–K46).

Visos išvaržos turi būti operuojamos. Po efektyvaus gydymo asmenys pripažįstami tinkamais tarnybai.

88.1 papunktis taikomas, kai operacinio gydymo rezultatai nepatenkinami / kartojasi išvaržos po buvusios operacijos (4 ir daugiau kartų)/ eiseną sunkinančios arba vidaus organų funkciją trikdančios išvaržos, kai operacinis gydymas negalimas arba kai jo atsisakoma.

88.2 papunktis taikomas vertinamiesiems, kuriems diagnozuota nekomplikuota išvarža. Nustačius išvaržą, tiriamiesiems rekomenduojamas operacinis gydymas. Tiriamiesiems pagal visas skiltis skiriama pakartotinė ekspertizė po 6 mėn. Po operacinio gydymo nutarimas priimamas praėjus ne mažiau kaip 2 mėn. po operacijos. Atsisakiusieji operacinio gydymo pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstami netinkamais.

Ankstyvuoju pooperaciniu gijimo periodu taikomas 103.4 papunktis.

Poskyrio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

89 punktas. Išangės ir tiesiosios žarnos įplėšos bei fistulės (K60). Išangės ir tiesiosios žarnos abscesas (K61). Kitos išangės ir tiesiosios žarnos ligos (K62). Kitos žarnų ligos (K63).

89.1 papunktis taikomas, kai lėtinio paraproktito / tiesiosios žarnos sfinkterio nepakankamumo / susiaurėjusios tiesiosios žarnos / tiesiosios žarnos iškritimo atveju operacinio gydymo rezultatai yra nepatenkinami (ekspertinė išvada priimama paaiškėjus galutiniam gydymo rezultatui). Šis papunktis taip pat taikomas, kai paskutinius 2 metus dėl organinių sutrikimų medicininiuose dokumentuose yra užfiksuotas išmatų nelaikymas, o organinis susirgimas yra patvirtintas tyrimais.

89.2 papunktis taikomas esant tiesiosios žarnos ligoms, kai operacinis arba kitas gydymas efektyvus.

89.3 papunktis taikomas ūmių ligų arba lėtinių ligų paūmėjimo atvejais. Sprendimas priimamas po gydymo. Tiriamieji pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstami tinkamais po gydymo.

Nustačius ligas, kurioms gydyti taikomas operacinis gydymas, tiriamiesiems rekomenduojamas operacinis gydymas. Tiriamiesiems pagal 1 ir 2 skiltis skiriama pakartotinė ekspertizė po 6 mėn. Sprendimas dėl tinkamumo po operacinio gydymo priimamas praėjus ne mažiau kaip 1 mėn. po operacijos. Atsisakę operacinio gydymo tiriamieji pagal 1 skiltį pripažįstami tinkamais, tiriamieji pagal 2 skiltį – netinkamais.

90 punktas. Hemorojus (K64).

90.1 papunktis taikomas, kai yra dažni hemorojaus paūmėjimai (daugiau kaip 3 kartus per metus), vystosi komplikacijos ir gydymas neduoda teigiamo rezultato.

90.2 papunktis taikomas esant retai paūmėjančiam hemorojui (mažiau nei 3 kartus per metus), kai gydymo rezultatai geri.

90.3. papunktis taikomas ūmių ligų arba lėtinių ligų paūmėjimo atvejais. Sprendimas priimamas po gydymo. Tiriamieji pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstami tinkamais po gydymo. Atliekant ekspertizę dėl tinkamumo karo rezervo tarnybai ūmių ligų ir/ar traumų atveju, pooperaciniu ligų ir traumų sveikimo periodu šaukimas atidedamas, skiriama pakartotinė ekspertizė.

Nustačius ligas, kurioms gydyti taikomas operacinis gydymas, tiriamiesiems rekomenduojamas operacinis gydymas. Tiriamiesiems pagal 1 ir 2 skiltis skiriama pakartotinė ekspertizė po 6 mėn. Sprendimas dėl tinkamumo po operacinio gydymo priimamas praėjus ne mažiau kaip 1 mėn. po operacijos. Atsisakę operacinio gydymo tiriamieji pagal 1 skiltį pripažįstami tinkamais, tiriamieji pagal 2 skiltį – netinkamais.

Ankstyvuoju pooperaciniu gijimo periodu taikomas 103.4 papunktis.

Poskyrio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

91 punktas. Tulžies pūslės akmenligė (K80).

91.1 papunktis taikomas, kai nustatoma tulžies pūslės akmenligė su lėtiniu arba ūminiu cholecistitu; pagal 1 ir 2 skiltis tiriami asmenys pripažįstami netinkamais, skiriant pakartotinę ekspertizę po operacinio gydymo. Dėl tinkamumo sprendžiama po operacinio gydymo praėjus ne mažiau nei 1 mėnesiui. Vertinamieji pagal 3 ir 4 skiltis pripažįstami tinkamais su 6 laipsnio apribojimu.

91.2 papunktis taikomas nustačius besimptomę tulžies pūslės akmenligę.

Tiriamieji pagal 2 skiltį pripažįstami tinkamais tik po operacinio gydymo. Atsisakiusieji operacinio gydymo pripažįstami netinkamais. Po operacinio gydymo nutarimas priimamas praėjus ne mažiau kaip 1 mėn. po operacijos.

Nustačius pocholecistektominį sindromą, ekspertizė atliekama pagal 12 punktą (diagnozė turi būti patvirtinta gastroenterologo).

92 punktas. Jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligos: Pūlinis artritas (M00). Trauminė artropatija (M12.5). Artrozės (M15–M19). Įgytos rankų ir kojų pirštų deformacijos (M20). Kitos įgytos galūnių deformacijos (M21, išskyrus M21.4). Girnelės ligos (M22). Kelio sąnario vidiniai pažeidimai (M23). Kiti specifiniai sąnario pažeidimai (M24). Kitos sąnarių ligos, neklasifikuojamos kitur (M25). Minkštųjų audinių svetimkūnio tipo granulioma, neklasifikuojama kitur (M60.2). Raumenų kalkėjimas (kalcifikacija) ir kaulėjimas (osifikacija)

(M61). Kitos raumenų ligos (M62). Sinovijos ir sausgyslių ligos (M65–M68). Kitos minkštųjų audinių ligos (M70–M77). Riebalinio kūno (po girnele) hipertrofija (M79.4). Išliekantis svetimkūnis minkštuosiuose audiniuose (M79.5). Galūnės skausmas (M79.6). Kitos patikslintos minkštųjų audinių ligos (M79.8). Minkštųjų audinių liga, nepatikslinta (M79.9). Kaulo vientisumo pažeidimai (M84). Atskira kaulo cista (M85.4). Aneurizminė kaulo cista (M85.5). Kita kaulo cista (M85.6). Kiti patikslinti kaulų tankio ir struktūros pažeidimai (M85.8). Kaulo tankio ir struktūros pažeidimas, nepatikslintas (M85.9). Kitos osteopatijos (M86–M90). Chondropatijos (M91–M94). Kita įgyta galvos deformacija (M95.2). Įgyta kaklo deformacija(M95.3). Įgyta krūtinės ir šonkaulių deformacija (M95.4). Įgyta dubens deformacija (M95.5). Kitos patikslintos įgytos raumenų ir skeleto deformacijos (M95.8). Įgyta raumenų ir skeleto deformacija, nepatikslinta (M95.9). Raumenų ir skeleto pažeidimai po procedūrų, neklasifikuojami kitur (M96). Kitos įgimtos raumenų ir skeleto deformacijos: Įgimta klubo sąnario deformacija (Q65). Įgimtos pėdos deformacijos (Q66 išskyrus Q66.5). Kitos įgimtos raumenų ir skeleto deformacijos (Q68). Polidaktilija (Q69). Sindaktilija (Q70). Redukciniai rankos defektai (Q71). Redukciniai kojos defektai (Q72, išskyrus Q72.3). Kitos įgimtos galūnės (-ių) formavimosi ydos (Q74). Osteochondrodisplazija su ilgųjų kaulų ir stuburo augimo defektais (Q77). Kitos osteochondrodisplazijos (Q78). Įgimtos raumenų ir skeleto sistemos formavimosi ydos, neklasifikuojamos kitur (Q79).

92.1 papunktis taikomas nustačius ryškiai arba vidutiniškai susilpnėjusią bent vieno stambiojo sąnario funkciją / kai yra nustatoma ryškių rentgenologinių pakitimų:

III–IV funkcinio nepakankamumo klasės stambiųjų ir / ar vidutinių sąnarių artrozė su III–IV rentgenologine stadija;

sergant kaulų ar sąnarių tuberkulioze (nepriklausomai nuo išplitimo) / osteomielitu, kai atsiranda sekvestrinių ertmių / sekvestrų / ilgai neužgyjančių (ilgiau nei 4 mėnesius) fistulių / recidyvuojančio (1 ir daugiau kartų per metus) lėtinio osteomielito, fiksuoto medicininiuose dokumentuose per 3 metus, atvejais / esant stambiųjų kaulų cistoms, užimančioms daugiau nei pusę kaulo storio;

kai nustatoma galūnių deformacija ir / ar jų sutrumpėjimas (rankos arba kojos sutrumpėjimas yra didesnis nei 5 cm), ribojantis galūnių funkciją arba trukdantis vilkėti drabužius, avėti avalynę / *genus varus*, kai atstumas tarp vidinių šlaunikaulių epikondilų didesnis nei 20 cm / *genus valgus,* kai atstumas tarp vidinių kulkšnelių didesnis kaip 15 cm;

kai yra ryški trijų ir daugiau vienos plaštakos delnakaulių ir/ar pirštų / abiejų nykščių / abiejų smilių deformacija, ryškiai trikdanti rankos funkciją / III laipsnio *halux valgus,* kai yra skausminis sindromas ir neįmanoma pritaikyti standartinės avalynės / vienos arba abiejų pėdų polidaktilija, trukdanti pritaikyti standartinę avalynę (pridėtiniai nykščiai / 7 ir daugiau pirštų) / plaštakos bet kurių pirštų / pėdos I–II pirštų kaulinė sindaktilija;

kai yra šie redukciniai (įgimti) rankos arba kojos pirštų defektai:

vienos rankos trijų ir daugiau pirštų;

trijų pirštų iš abiejų plaštakų visų pirštų;

bet kurios rankos vieno nykščio;

abiejų rankų antrųjų pirštų;

vienos rankos nykščio distalinės falangos ir antro–penkto pirštų vidurinių falangų;

nykščio distalinės falangos ir viso antro vienos rankos piršto;

abiejų rankų nykščių distalinių falangų ir vienos kurios nors rankos viso piršto;

trijų ir daugiau vienos pėdos visų pirštų arba abiejų pėdų visų pirštų distalinių falangų;

abiejų pėdų nykščių.

Šis papunktis taikomas, kai yra įgimtos arba įgytos pėdos deformacijos (išskyrus plokščiapėdystę), ryškiai trikdančios pėdos funkciją ir kai negalima pritaikyti standartinės avalynės.

Šis papunktis taikomas, kai yra kitos (neišvardintos) įgimtos arba įgytos plaštakos deformacijos, ryškiai trikdančios plaštakos funkciją.

92.2 papunktis taikomas:

kai yra I–II funkcinio nepakankamumo klasės stambiųjų ir / ar vidutinių sąnarių artrozė su III–IV rentgenologine stadija, I–III funkcinio nepakankamumo klasės stambiųjų ir / ar vidutinių sąnarių artrozė su II rentgenologine stadija;

sergant kaulų ir raumenų sistemos ligomis, kai uždegiminis procesas pasibaigęs, bet išliko rentgenologinių pokyčių / vidutinis ar ryškus sąnario funkcijos sutrikimas / rankos ar kojos sutrumpėjimas 2 – 5 cm / *genus varus*, kai atstumas tarp vidinių šlaunikaulių epikondilų 9 – 20 cm / *genus valgus*, kai atstumas tarp vidinių kulkšnelių 9 – 15 cm / kai yra mažiau nei trijų vienos plaštakos delnakaulių ir/ar pirštų / vieno nykščio / vieno smiliaus ryški deformacija, trikdanti rankos funkciją / II laipsnio *halux valgus*, kai yra skausminis sindromas / kitos pėdos pirštų deformacijos, dėl kurių gali kilti problemų dėvint karišką avalynę / plaštakos pirštų visiška odinė sindaktilija / pėdos bet kurių antrojo – penktojo pirštų kaulinė ar daugybinės odinės sindaktilijos / plaštakų bet kurio antrojo – penktojo piršto pridėtinis pirštas / pėdos polidaktilija su ryškiai deformuotais pridėtiniais pirštais (kai gali būti sunku pritaikyti karišką avalynę);

kai nustatomi šie redukciniai (įgimti) rankos ar kojos pirštų defektai:

dešinės (dešiniarankio) ar kairės (kairiarankio) rankos nykščio distalinės falangos;

vienos rankos dviejų pirštų distalinių ir vidurinių falangų;

dešinės (dešiniarankio) ar kairės (kairiarankio) rankos antrojo piršto distalinės ir vidurinės falangos;

kurios nors rankos viso antrojo piršto;

antrojo – penktojo pirštų distalinių falangų;

dešinės (dešiniarankio) ar kairės (kairiarankio) plaštakos antrojo piršto distalinės ir trečiojo piršto distalinės ir vidurinės falangos;

vienos pėdos pirštų pirmojo ar kitų dviejų pirštų, vienos pėdos visų pirštų distalinių falangų.

Šis papunktis taip pat taikomas, kai yra įgimtos ar įgytos pėdos deformacijos (išskyrus plokščiapėdystę), kai pėdos funkcija sutrikusi nežymiai arba nesutrikusi, tačiau neįmanoma pritaikyti standartinės kariškos avalynės.

Šis papunktis taikomas, kai yra kitos (neišvardytos) įgimtos arba įgytos plaštakos deformacijos, vidutiniškai trikdančios plaštakos funkciją.

92.3 papunktis taikomas sergant kaulų ir raumenų sistemos ligomis ir, jei yra jų pasekmių, kai nustatoma nežymių rentgenologinių ar anatominių pakitimų, bet sąnario ar raumenų funkcijos nesutrikusios.

Taip pat šis papunktis taikomas, kai yra kitų, neišvardytų 92.1 ir 92.2 papunkčiuose, lengvesnių redukcinių (įgimtų) rankos ir kojos pirštų defektų / nustačius *halux valgus / rigidus* / kitas pėdos pirštų deformacijas / polidaktiliją / pėdos pirštų dalinę arba pavienę odinę sindaktiliją, kai nėra problemų dėvint karišką avalynę.

Šis papunktis taip pat taikomas, kai yra įgimtos ar įgytos pėdos deformacijos (išskyrus plokščiapėdystę), kai pėdos funkcija nesutrikusi ir kai galima pritaikyti standartinę avalynę.

Šis papunktis taikomas, kai yra kitos (neišvardytos) įgimtos arba įgytos plaštakos deformacijos, netrikdančios plaštakos funkcijos.

92.4 papunktis taikomas, kai tęsiasi osteochondropatinis procesas, ūmių susirgimų atvejais pagal 1 ir 2 skiltis tiriami asmenys pripažįstami netinkamais, po gydymo skiriama pakartotinė ekspertizė.

Ūmių susirgimų atvejais tiriamiesiems pagal 1 skiltį skiriama pakartotinė ekspertizė po 6 mėn.

PASTABOS:

1. Osteomielitinis procesas yra pasibaigęs, jei ne mažiau kaip per 3 (trejus) metus nebuvo paūmėjimo ir nėra sekvestrinių ertmių ar sekvestro. Tuberkuliozinis procesas yra pasibaigęs, jei ne mažiau kaip 3 (trejus) metus nebuvo paūmėjimo.

2. Persirgus osteochondropatinėmis, kitomis kaulų, sąnarių ar raumenų ligomis be liekamųjų reiškinių, šis punktas netaikomas.

3. Sąnario judesiai vertinami pagal 13 lentelę (sąnario judesio amplitudė) ir schemą (sąnario judesių amplitudė). Piršto sausgyslių, nervų, kaulų ligos ar įgimti defektai, sukeliantys visišką pirštų nejudrumą, kontraktūrą, vertinami kaip pirštų nebuvimas. Kai pažeista dešiniarankio dešinė ranka, kairiarankio kairė ranka, apribojimo laipsnis padidinamas 1 laipsniu, bet negali viršyti didžiausio apribojimo laipsnio, nurodyto tinkamumo karo, šaulio koviniame būryje ar žvalgybos pareigūno tarnybai pagal sveikatos būklę kriterijuose.

4. Jei taikomas operacinis gydymas, ankstyvuoju pooperaciniu gijimo periodu taikomas 101.4 papunktis.

Poskyrio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

93 punktas. Dorsopatijos: Kifozė ir lordozė (M40). Skoliozė (M41). Spondilolistezė (M43). Slankstelio osteomielitas (M46.2). Tarpslankstelinio disko infekcija (pūlinė) (M46.3). Įgimta stuburo deformacija (Q67.5). Įduba krūtinė (*pectus excavatum*) (Q67.6). Pleištiška krūtinė (*pectus carinatum*) (Q67.7). Kitos įgimtos krūtinės ląstos deformacijos (Q67.8). Įgimtos galvos sukamojo raumens deformacijos (Q68.0). Įgimtos stuburo ir krūtinės ląstos kaulų formavimosi ydos (Q76). Kaklo lūžis (S12). Kaklo sąnarių išnirimas ir raiščių patempimas (S13). Šonkaulio (-ių), krūtinkaulio ir krūtininės stuburo dalies lūžis (S22). Krūtinės ląstos sąnarių išnirimas ir raiščių patempimas (S23). Juosmeninės stuburo dalies ir dubens lūžis (S32). Juosmeninės stuburo dalies ir dubens sąnarių išnirimas ir raiščių patempimas (S33). Lūžiai, apimantys galvą ir kaklą (T02.0). Lūžiai, apimantys krūtinės ląstą ir nugaros apatinę dalį bei dubenį (T02.1). Išnirimai ir patempimai, apimantys galvą ir kaklą (T03.0). Išnirimai ir patempimai, apimantys krūtinės ląstą ir nugaros apatinę dalį bei dubenį (T03.1). Stuburo lūžio padariniai (T91.10). Kito krūtinės ląstos ir dubens lūžio padariniai (T91.2).

93.1 papunktis taikomas, kai yra:

ryškių įgimtų arba įgytų stuburo defektų ir deformacijų;

ryški skoliozė, kai Kobo kampas yra 26 laipsniai ir daugiau;

kifozė, kai yra daugybinės slankstelių kūnų deformacijos ir skausmo sindromas;

slankstelių osteomielitas, kai atsiranda sekvestrinių ertmių / sekvestrų/ ilgai neužgyjančių (ilgiau kaip 4 mėnesius) fistulių / recidyvuojančio (1 ir daugiau kartų per metus) lėtinio osteomielito atvejais. Osteomielitiniam procesui pasibaigus be liekamųjų reiškinių, šis papunktis netaikomas. Osteomielitinis procesas yra pasibaigęs, jei ne mažiau kaip per 3 (trejus) metus nebuvo paūmėjimo ir nėra sekvestrinių ertmių ar sekvestro;

daugybinė deformuojanti spondiliozė, ribojanti stuburo judesius;

ryški (II–IV laipsnio) spondilolistezė. Jos laipsnis nustatomas remiantis rentgenogramomis, matuojant slankstelio kūno pasislinkimą procentais, palyginti su aukščiau esančiu slankstelio kūnu (11 lentelė);

daugybiniai slankstelių kūno lūžimų padariniai, sukeliantys stuburo deformaciją;

slankstelio kūno potrauminis pažemėjimas daugiau nei 50 proc.;

4 ir daugiau šonkaulių pašalinimas;

krūtinkaulio defektas;

stuburo slankstelio pašalinimas;

svetimkūniai slanksteliuose su klinikine simptomatika;

kitos stuburo ligos ir būklės nenurodytos 93 punkte.

93.2 papunktis taikomas, kai yra:

vidutiniškai išreikštų įgimtų arba įgytų stuburo defektų ir deformacijų, ligų ir/ar jų padarinių;

ligos ir jų padariniai vidutiniškai riboja stuburo judesius:

skoliozė, kai Kobo kampas yra 15–25 laipsniai;

kifozė, kai kampas yra daugiau nei 40 laipsnių;

įgyti fiksuotieji stuburo iškrypimai – liekamieji reiškiniai po slankstelių kūno kompresinio lūžimo (slankstelio kūno potrauminis pažemėjimas – nuo 25 iki 50 proc.). Lūžus slankstelio kūnui, tinkamumas pagal 1 ir 2 skiltis nustatomas po traumos praėjus 1 (vieniems) metams;

nežymi spondilolistezė su nuolatinio skausmo sindromu;

svetimkūniai slanksteliuose, bet klinikinės simptomatikos nėra;

ne daugiau kaip 4 šonkaulių pašalinimas;

po slankstelio kūno rekonstrukcinių operacijų;

įgyta (įskaitant chirurgines fiksacijas), įgimta 2 ir daugiau slankstelių kūnų fiksacija (atliekant ekspertizę tiriamieji pagal 3 skiltį pripažįstami tinkamais su apribojimu);

įgyta ar įgimta krūtinės ląstos deformacija, kai nustatomas kvėpavimo funkcijos nepakankamumas / yra suspausti krūtinės ląstos organai / deformacija trukdys dėvėti amuniciją;

kitos stuburo ligos ir būklės nenurodytos 93 punkte.

93.3 papunktis taikomas:

stuburo ir krūtinės ląstos kaulų ligos, įgytos ir įgimtos deformacijos, kai yra nežymių rentgenologinių pavienių slankstelių pakitimų;

esant skoliozei, kai Kobo laipsnis mažesnis nei 15 laipsnių;

esant kifozei, kai kampas yra 28 – 40 laipsnių;

esant potrauminiam slankstelio kūno pažemėjimui iki 25 proc., kai nėra klinikinės simptomatikos;

esant krūtinės ląstos deformacijai, kai krūtinės ląstos organų funkcija nesutrikusi ir yra nežymių stuburo deformacijos požymių;

kitos stuburo ligos ir būklės nenurodytos 93 punkte.

93.4 papunktis taikomas ūminių ligų ar lėtinių ligų paūmėjimo metu, tiriamieji pagal 1 ir 2 skiltis pripažįstami tinkamais po gydymo. Šis papunktis taip pat taikomas ankstyvuoju stuburo ar krūtinės ląstos kaulų traumų potrauminiu periodu.

Ūmių susirgimų ar lėtinių ligų paūmėjimo atvejais tiriamiesiems pagal 1 skiltį skiriama pakartotinė ekspertizė po 6 mėn. Kai taikomas operacinis stuburo ar krūtinės ląstos traumų ar ligų gydymas, pooperaciniu periodu (1 – 6 mėn., trukmė priklauso nuo operacijos pobūdžio) taikomas 101.4 papunktis.

11 lentelė. Spondilolistezės laipsniai

Eil. Nr.	**Laipsnis**	**Slankstelio kūno pasislinkimas (proc.)**
1.	I	<25
2.	II	26–50
3.	III	51–75
4.	IV	75–100

12 lentelė. Rentgenologinis skoliozės laipsnio nustatymas

Eil. Nr.	**Laipsnis**	**Iškrypimo lankas (laipsniais)**
1.	I	Iki 15°
2.	II	15°–25°
3.	III	25°–40°
4.	IV	>40°“

Poskyrio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

94 punktas. Lyties ir šlapimo sistemos ligos. Lėtinis obstrukcinis pielonefritas (N11.1). Obstrukcinė ir refliuksinė uropatija (N13). Inkstų ir perinefrinis abscesas (N15.1). Inkstų ir šlapimo takų akmenligė (N20-N23). Kiti patikslinti inksto ir šlapimtakio pažeidimai (N28). Kiti šlapimo pūslės sutrikimai (N32). Šlaplės striktūra (N35). Kiti šlaplės sutrikimai (N36). Sėklidės užsisukimas (N44). Orchitas ir epididimitas (N45). Apyvarpės perteklius, fimozė ir parafimozė (N47). Kitos varpos ligos (N48). Uždegiminės vyro lyties organų ligos, neklasifikuojamos kitur (N49). Kitos vyro lyties organų ligos (N50). Šlaplės susiaurėjimas po procedūrų (N99.1). Mažojo dubens pilvaplėvės sąaugos po procedūrų (N99.4). Lytinės ir šlapimo sistemos sutrikimai po procedūrų, nepatikslinti (N99.9). Įgimtos šlapimo organų sistemos formavimosi ydos (Q60–Q64). Šlapimo ir dubens organų sužalojimas (S37). Išorinių lyties organų traiškytinis sužalojimas (S38.0). Pilvo ertmės ir dubens organo sužalojimo padariniai (T91.5).

94.1 papunktis taikomas, kai nustatomos ligos, sukeliančios ryškius ar vidutiniškai ryškius inkstų funkcijos sutrikimus:

lėtinės inkstų akmenligės komplikacijos, sukeliančios II–III laipsnio inkstų funkcijos nepakankamumą;

III laipsnio nefroptozė su inkstų funkcijos sutrikimu (nefroptozės laipsnis turi būti nustatytas atliekant intravenines urogramas);

abiejų inkstų policistozė su inkstų funkcijos sutrikimu;

chirurginės urogenitalinės sistemos (išskyrus ginekologines) ligos, sukeliančios nuolatinį šlapimo nelaikymą;

šlapimtakių / šlaplės striktūros / fistulės, jei gydymas neefektyvus ir trinka organo funkcija;

inkstų ar šlapimo takų traumų padariniai, kurie sukelia ryškius funkcijos sutrikimus.

Šis punktas taikomas ir tada, kai nėra vieno inksto (nepriklausomai nuo genezės)/ aplazija / hipoplazija (kai inkstas nefunkcionuoja), net jei kito inksto funkcija normali.

94.2 papunktis taikomas, kai nustatomos ligos, sukeliančios nežymius inkstų funkcijos sutrikimus:

inkstų akmenys (didesni nei 0,5 cm diametro), sukeliantys simptomus (skausmą, hematuriją arba kitus) / 3 kartus ir daugiau per metus priepuolinio tipo skausmus (kolikas);

kitų šlapimo organų akmenligė, sukelianti klinikinių simptomų;

II laipsnio nefroptozė ir nežymus funkcijos sutrikimas (nefroptozės laipsnis turi būti nustatytas atliekant intravenines urogramas);

inksto cistos / cistos su pertvaromis ar išaugomis, sukeliančios skausmą, parenchimos spaudimą, kurioms reikalingas operacinis gydymas;

urogenitalinės sistemos traumų padariniai, kai išlieka organinių pakitimų ir funkcijos sutrikimas;

inkstų ir šlapimo takų traumų padariniai, kurie sukelia nežymius funkcijos sutrikimus.

Nustačius urogenitalinės sistemos ligas, traumų ir / ar operacinio gydymo padarinius, vystymosi anomalijas, dėl tinkamumo pirmiausia sprendžiama pagal organo funkciją, o ne pagal anatominius organų pakitimus.

Ekspertinei išvadai priimti pagal šią skiltį asmenys siunčiami į urologo konsultaciją. Dėl tinkamumo sprendžiama po operacijos praėjus ne mažiau kaip 3 mėnesiams.

94.3 papunktis taikomas, kai nustatomos ligos / būklės be inkstų funkcijos sutrikimo:

asimptominė inkstų akmenligė;

pašalinus akmenis, kai nesutrinka inkstų funkcija;

I laipsnio nefroptozė, jei nėra skausmo sindromo;

ankstyvas (iki 2 mėnesių) periodas po inksto kontuzijos;

kai nustatoma kitų urogenitalinės sistemos ligų ar vystymosi anomalijų, traumų ir /ar operacinio gydymo padarinių, kurie nesukelia funkcijos sutrikimo.

Nustačius inkstų akmenligę ar kitas inkstų ligas, reikalinga urologo arba nefrologo konsultacija.

Po šlapimtakių / šlaplės striktūros / fistulės operacinio gydymo praėjus 6 mėnesiams ir visiškai atsikūrus funkcijai, tiriamieji pripažįstami tinkamais tarnybai pagal visas skiltis.

Tiriamieji pagal 2 skiltį, kuriems nustatyta bet kokios lokalizacijos urogenitalinės sistemos akmenligė, nepriklausomai nuo klinikos ar komplikacijų, pripažįstami netinkamais.

94.4. papunktis taikomas ūmių arba lėtinių ligų paūmėjimo atvejais, inkstų bei šlapimo takų traumų ūmiu potrauminiu periodu. Sprendimas priimamas po gydymo.

Ankstyvuoju pooperaciniu gijimo periodu taikomas 103.4 papunktis.

Poskyrio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

95 punktas. Sėklidės ir sėklinio virželio vandenė (N43).

95.1 papunktis taikomas, jei operacinis gydymas neefektyvus, liga trukdo vaikščioti ar dėvėti amuniciją.

95.2. papunktis taikomas nustačius nežymią sėklidės ir / ar sėklinio virželio vandenę, kuri netrukdo dėvėti amunicijos.

Nustačius, kad ligai gydyti reikalingas operacinis gydymas, tiriamiesiems rekomenduojamas operacinis gydymas. Tiriamiesiems pagal 1 ir 2 skiltis skiriama pakartotina ekspertizė po 6 mėn.

Sprendimas dėl tinkamumo po operacinio gydymo priimamas praėjus ne mažiau 1 mėn. po operacijos. Atsisakius operacinio gydymo tiriamieji pagal 1ir 2 skiltis pripažįstami tinkamais tarnybai.

96 punktas. Krūties ligos (N60–N64).

Punktas taikomas esant gerybinėms krūties displazijoms (mastopatijoms) / krūties sukietėjimams / kitų krūties ligų ar operacinio gydymo liekamiesiems reiškiniams, išskyrus krūties uždegimines ligas, gerybinius arba piktybinius auglius.

96.1 papunktis taikomas, kai nustatoma mastopatija / krūties tankio pakitimai / persirgtų ligų arba operacinio gydymo padariniai su skausmo sindromu.

96.2 papunktis taikomas, kai nustatomos krūties ligos / ligų ar operacinio gydymo padariniai be skausmo sindromo.

Krūties ūmių uždegiminių ligų atvejais 96 punktas netaikomas, tačiau ekspertinė išvada priimama baigus gydymą, išaiškėjus galutiniams gydymo rezultatams, skiriama atvykti pakartotinio vertinimo.

Nustačius ginekomastiją (krūties hipertrofiją) vyrams, jie siunčiami endokrinologo konsultacijos, ir šis papunktis netaikomas.

Ankstyvuoju pooperaciniu gijimo periodu taikomas 103.4 papunktis.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

97 punktas. Priešinės liaukos (prostatos) hiperplazija (N40). Kitos priešinės liaukos (prostatos) ligos (N42). Orchitas ir epididimitas (N45). Uždegiminės vyro lyties organų ligos, neklasifikuojamos kitur (N49).

97.1 papunktis taikomas, kai nustatomi prostatos / kitų vyro lytinių organų lėtinių uždegiminių ligų dažni paūmėjimai (daugiau nei 3 kartus per metus, ligos trukmė ilgesnė kaip 3 metai) ir gydymas neveiksmingas (lėtinio prostatito diagnozė turi būti patvirtinta tyrimais) / III laipsnio prostatos adenoma, kai operacinis gydymas neefektyvus (dėl tinkamumo sprendžiama praėjus ne mažiau kaip 3 mėnesiams po operacinio gydymo).

97.2 papunktis taikomas, kai yra reti ligų paūmėjimai (mažiau nei 3 kartus per metus) / prostatos hiperplazinės ligos, kai gydymas efektyvus.

97.3 papunktis taikomas ūminių arba lėtinių ligų paūmėjimo metu. Sprendimas priimamas po gydymo.

98 punktas. Įgimtos lyties organų formavimosi ydos (Q53–Q56).

98.1 papunktis taikomas:

nustačius neaiškią lytį, įgimtą varpos nebuvimą arba aplaziją;

hipospadiją žemiau vainikinės vagos;

epispadiją;

abipusį kryptorchizmą.

98.2 papunktis taikomas nustačius kitas vyrų lyties organų vystymosi anomalijas.

Po lyties keitimo operacijos tiriami asmenys pripažįstami netinkamais pagal visas skiltis.

99 punktas. Įgimtos pėdos deformacijos (Q66.5). Įgytos pėdos deformacijos (M21.4).

99.1 papunktis taikomas, kai pėdos deformacija yra ryški (III° plokščiapėdystė ir artroziniai pėdos sąnarių pakitimai ar kt.), trikdo jos funkciją ir neįmanoma avėti standartinės avalynės.

99.2 papunktis taikomas, kai nustatoma pėdos deformacija (II° plokščiapėdystė su ryškesniais nei pradiniai (didesni nei I°) artroziniai pakitimai / III° plokščiapėdystė, kai nėra artrozinių pėdos sąnarių pakitimų ir kitų pėdos deformacijų arba jie yra nežymūs ir nesukeliantys klinikinių simptomų) ir galima pritaikyti standartinę avalynę.

99.3 papunktis taikomas, kai nustatoma II° plokščiapėdystė be artrozinių pakitimų pėdos sąnariuose. Rekomenduojama nešioti ortopedines priemones.

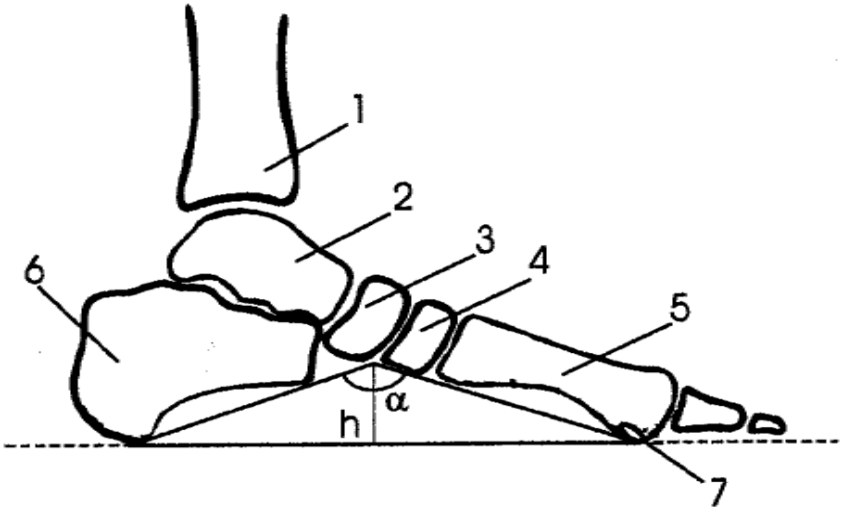
Nustačius I^{o} plokščiapėdystę apribojimai netaikomi.

13 lentelė. Pėdos išilginių skliauto aukščio ir kampo radiologinės diagnostikos parametrai

Eil. Nr.	Plokščiapėdystės laipsnis	Išilginio skliauto aukštis	Išilginio skliauto kampas
1.	Išgaubta pėda	40 mm ir daugiau	mažiau kaip 125°

2.	Normali pėda	36–39 mm	125°–130°
3.	I° plokščiapėdystė	26–35 mm	131°–140°
4.	II° plokščiapėdystė	17–25 mm	141°–155°
5.	III° plokščiapėdystė	mažiau kaip 17 mm	daugiau kaip 155°

1 schema. Plokščiapėdystės laipsnis nustatomas naudojant 1 schemą

Išilginio pėdos skliauto kampo (α) ir aukščio (h) matavimo schema: 1 – blauzdikaulis; 2 – šokikaulis; 3 – laivakaulis; 4 – vidinis pleištukas; 5 – I padikaulis; 6 – kulno gumburas; 7 – sezamoidinis kaulas.

Pastaba. Pėdų įvertinimas atliekamas tiriamajam stovint ant plantoskopo. Nustatant plokščiapėdystės laipsnį, rentgenogramos atliekamos tiriamajam stovint ant tiriamos kojos. Jei pėdos išilginių skliauto aukščio ir kampo radiologinės diagnostikos parametrų reikšmės priskiriamos skirtingiems plokščiapėdystės laipsniams, plokščiapėdystės laipsnis vertinamas pagal to diagnostikos parametro reikšmę, kuri priskiriama aukštesniam plokščiapėdystės laipsniui. Nustačius įgaubtą pėdą ekspertizė atliekama pagal 92 punktą.

Poskyrio pakeitimai:

Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

100 punktas. Kaukolės ligos, sužalojimai ir jų padariniai: Galvos paviršinis sužalojimas (S00). Galvos žaizda (S01). Kaukolės ir veido kaulų lūžiai (S02). Galvos sąnarių išnirimas ir raiščių patempimas (S03). Akies ir akiduobės sužalojimas (S05). Galvos traiškytinis sužalojimas (S07). Galvos dalies trauminė amputacija (S08). Kiti ir nepatikslinti galvos sužalojimai (S09). Lūžiai, apimantys galvą ir kaklą (T02.0). Išnirimai ir patempimai, apimantys galvą ir kaklą (T03.0). Traiškytiniai sužalojimai, apimantys galvą ir kaklą (T04.0). Galvos sužalojimų padariniai (T90.0, išskyrus T90.3, T90.5)). Įgimtos galvos, veido, stuburo ir krūtinės ląstos raumenų ir skeleto deformacijos (Q67). Įgimta galvos sukamojo raumens deformacija (Q68.0). Kitos įgimtos kaukolės ir veido kaulų formavimosi ydos (Q75). Įgimtos stuburo ir krūtinės ląstos kaulų formavimosi ydos (Q76).

100.1 papunktis taikomas nustačius didesnius kaip 4 cm² kaukolės skliauto defektus po sužalojimo arba operacinio gydymo / svetimkūnį smegenų audinyje, net kai nėra CNS pažeidimo simptomų. Šis papunktis taikomas kaukolės anomalijų (kraniostenozės, platibazijos, baziliarinės impresijos, makrocefalijos arba mikrocefalijos ir kt.), kai klinikiniai požymiai ryškūs (nuolatiniai galvos skausmai, intrakranialinė hipertenzija ir kt.), atvejais.

100.2 papunktis taikomas, kai kaukolės skliauto defektai mažesni kaip 4 cm², ryškios kaukolės skliauto anomalijos nesukelia CNS pažeidimo klinikinių požymių, tačiau trukdo dėvėti aprangą / sugiję impresiniai kaukolės skliauto lūžiai. Kaukolės defektai turi būti patvirtinti radiologiškai.

100.3 papunktis taikomas, kai yra nežymios įgimtos arba įgytos kaukolės skliauto deformacijos / sužalojimų padariniai, nesukeliantys CNS simptomatikos.

CNS pažeidimo lygį nustato ir ekspertines išvadas dėl tinkamumo priima neurologas.

Pooperaciniu sveikimo kaukolės ligų ar sužalojimų gydymo periodu taikomas 103 punktas.

101 punktas. Sužalojimai ir tam tikrų išorinių poveikių padariniai: Kaklo raumenų ir sausgyslių sužalojimas (S16). Krūtinės ląstos paviršinis sužalojimas (S20). Krūtinės ląstos žaizda (S21). Šonkaulio (-ių), krūtinkaulio ir krūtininės stuburo dalies lūžis (S22). Paviršinis pilvo, nugaros apatinės dalies ir dubens sužalojimas (S30). Pilvo, nugaros apatinės dalies ir dubens žaizda (S31). Juosmeninės stuburo dalies ir dubens lūžis (S32, išskyrus S32.0, S32.7). Juosmeninės stuburo dalies ir dubens sąnarių išnirimas ir raiščių patempimas (S33, išskyrus S33.0–S33.1). Peties ir žasto paviršinis sužalojimas (S40). Peties ir žasto žaizda (S41). Peties ir žasto lūžis (S42). Peties juostos sąnarių išnirimai ir raiščių patempimai (S43). Raumenų ir sausgyslių sužalojimas peties ir žasto lygyje (S46). Peties ir žasto traiškytinis sužalojimas (S47). Peties ir žasto trauminė amputacija (S48). Kiti ir nepatikslinti peties bei žasto sužalojimai (S49). Dilbio paviršinis sužalojimas (S50). Dilbio žaizda (S51). Dilbio lūžis (S52). Dilbio kaulų išnirimas ir alkūnės sąnario raiščių patempimas (S53). Raumenų ir sausgyslių sužalojimas dilbio lygyje (S56). Dilbio traiškytinis sužalojimas (S57). Dilbio trauminė amputacija (S58). Kiti ir nepatikslinti dilbio sužalojimai (S59). Riešo ir plaštakos paviršinis sužalojimas (S60). Riešo ir plaštakos žaizda (S61). Lūžis riešo ir plaštakos lygyje (S62). Riešo ir plaštakos sąnarių išnirimai bei raiščių patempimai (S63). Raumenų ir sausgyslių sužalojimas riešo ir plaštakos lygyje (S66). Riešo ir plaštakos traiškytinis sužalojimas (S67). Riešo ir plaštakos trauminė amputacija (S68). Kiti ir nepatikslinti riešo bei plaštakos sužalojimai (S69). Klubo ir šlaunies paviršinis sužalojimas (S70). Klubo ir šlaunies žaizda (S71). Šlaunikaulio lūžis (S72). Šlaunikaulio išnirimas bei klubo sąnario raiščių patempimas (S73). Raumenų ir sausgyslių sužalojimas klubo ir šlaunies lygyje (S76). Klubo ir šlaunies traiškytinis sužalojimas (S77). Klubo ir šlaunies trauminė amputacija (S78). Kiti ir nepatikslinti klubo bei šlaunies sužalojimai (S79). Blauzdos paviršinis sužalojimas (S80). Blauzdos žaizda (S81). Blauzdos, įskaitant čiurną, lūžis (S82). Blauzdos kaulų išnirimas ir kelio sąnario raiščių patempimai (S83). Raumenų ir sausgyslių sužalojimas blauzdos lygyje (S86). Blauzdos traiškytinis sužalojimas (S87). Blauzdos trauminė amputacija (S88). Kiti ir nepatikslinti blauzdos sužalojimai (S89). Čiurnos ir pėdos paviršinis sužalojimas (S90). Čiurnos ir pėdos žaizda (S91). Pėdos lūžis, išskyrus čiurną (S92). Čiurnos ir pėdos sąnarių išnirimai ir raiščių patempimai (S93). Čiurnos bei pėdos raumenų ir sausgyslių sužalojimas (S96). Čiurnos bei pėdos traiškytinis sužalojimas (S97). Čiurnos ir pėdos trauminė amputacija (S98). Kiti ir nepatikslinti čiurnos bei pėdos sužalojimai (S99). Kelių kūno sričių sužalojimai (T00–T07). Rankos lūžis, lygis nepatikslintas (T10). Kiti rankos sužalojimai, lygis nepatikslintas (T11). Kojos lūžis, lygis nepatikslintas (T12). Kiti kojos sužalojimai, lygis nepatikslintas (T13). Nepatikslintos kūno srities sužalojimas (T14). Rankos sužalojimų padariniai (T92, išskyrus T92.4). Kojos sužalojimų padariniai (T93, išskyrus T93.4). Sužalojimų, apimančių kelias ir nepatikslintas kūno sritis, padariniai (T94). Nudegimų ir nušalimų padariniai (T95). Stebėjimas po kitų būklių chirurginio gydymo (Z09.0). Stebėjimas po lūžio gydymo (Z09.4). Kaulo transplantatas (Z94.6). Sveikimas po lūžio gydymo (Z54.4). Ortopediniai sąnarių implantai (Z96.6). Dirbtinė galūnė (visa / dalis) (Z97.1). Artrodezė (Z98.1).

101.1 papunktis taikomas, kai yra:

traumų ir operacijų padarinių, kurie ryškiai arba vidutiniškai sutrikdo stambaus sąnario funkciją (ankilozė / artrodezė) / išsivystęs patologinis judrumas (pseudoartrozė);

stambių sąnarių endoprotezai, kai sąnario funkcija sutrikusi.

Šis papunktis taip pat taikomas esant įgytiems rankos arba kojos pirštų defektams, kai nėra:

vienos rankos trijų ir daugiau pirštų;

trijų pirštų iš abiejų plaštakų visų pirštų;

bet kurios rankos vieno nykščio;

abiejų rankų antrųjų pirštų;

vienos rankos nykščio distalinės falangos ir antro–penkto pirštų vidurinių falangų;

nykščio distalinės falangos ir viso antrojo vienos rankos piršto;

abiejų rankų nykščių distalinių falangų ir vienos kurios nors rankos viso piršto;

trijų ir daugiau vienos pėdos visų pirštų ar abiejų pėdų visų pirštų distalinių falangų;

abiejų pėdų nykščių.

101.2 papunktis taikomas:

kai yra stambių sąnarių endoprotezai, kai sąnario funkcija sutrikusi nežymiai ar visai nesutrikusi (pagal 3 skiltį asmenys pripažįstami tinkamais tarnybai, taikomas 6 apribojimo laipsnis);

traumų ar operacijų padarinių atvejais, kai stambaus sąnario judesiai nežymiai riboti. Galutinė ekspertinė išvada pagal šį papunktį priimama tik baigus gydymą.

Šis papunktis taip pat taikomas esant įgytiems rankos ir kojos pirštų defektams, kai nėra:

dešinės (dešiniarankio) ar kairės (kairiarankio) rankos nykščio distalinės falangos;

vienos rankos dviejų pirštų distalinių ir vidurinių falangų;

dešinės (dešiniarankio) ar kairės (kairiarankio) rankos antrojo piršto distalinės ir vidurinės falangos;

kurios nors rankos viso antrojo piršto;

antrojo–penktojo pirštų distalinių falangų;

dešinės (dešiniarankio) ar kairės (kairiarankio) plaštakos antrojo piršto distalinės ir trečiojo piršto distalinės ir vidurinės falangos;

penktojo piršto;

vienos pėdos pirmojo arba kitų dviejų pirštų;

vienos pėdos visų pirštų distalinių falangų.

101.3 papunktis taikomas, kai dėl traumų arba operacinio gydymo padarinių sąnario judesiai neriboti ir funkcija nesutrikusi, bet yra nežymių rentgenologinių pakitimų.

Šis papunktis taip pat taikomas, kai yra kitų, neišvardytų 101.1 ir 101.2 papunkčiuose, lengvesnių įgytų rankos ir kojos pirštų defektų. Asmenys tinkamais tarnybai pripažįstami su apribojimais.

Piršto sausgyslių, nervų arba kaulų pažeidimai, sukeliantys visišką pirštų nejudrumą / kontraktūrą, vertinami kaip pirštų nebuvimas.

Po sąnario raiščių plastikos, praėjus pooperaciniam ir reabilitaciniam periodui (ne mažiau kaip 6 mėn.), jei nėra funkcijos sutrikimo, skausmo, tiriami asmenys pripažįstami tinkamais tarnybai pagal visas skiltis.

101.4 papunktis taikomas ankstyvuoju pooperaciniu periodu bei traumų potrauminiu gijimo periodu (po stambiųjų sąnarių ir ilgųjų kaulų, raiščių operacijų – iki 6 mėnesių, kitais atvejais – iki 1 mėnesio) dėl judamojo aparato traumų ar ligų. Šis papunktis taip pat taikomas stuburo / krūtinės ląstos kaulų traumų ankstyvuoju pooperaciniu periodu. Atliekant ekspertizę pagal 1 ir 2 skiltis asmenys pripažįstami tinkamais po gydymo.

Jei po gydymo kaule liko medicininė metalinė konstrukcija (išskyrus pavienius smulkius metalinius medicininius implantus – varžtus, „inkarinius“ sraigtus ir pan.), asmenys, tikrinami pagal 1 skiltį, pripažįstami netinkamais, pakartotinė ekspertizė skiriama po medicininių metalinių konstrukcijų operacinio pašalinimo. Atsisakius operacinio medicininės metalinės konstrukcijos pašalinimo (išskyrus pavienius smulkius metalinius medicininius implantus – varžtus, „inkarinius“ sraigtus, sagas ir pan.), pripažįstami netinkamais. Atliekant ekspertizę pagal 2 skiltį sprendžiama individualiai, įvertinus funkcijos sutrikimo riziką dėl organizmo reakcijos į aplinkos ir gamtinių sąlygų pasikeitimą. Tiriamieji pagal 3 skiltį pripažįstami tinkamais tarnauti, taikant ne mažesnį kaip 5 apribojimo laipsnį.

Esant kaulų lūžiams PPKT metu, apie karių tinkamumą tarnybai sprendžiama individualiai. Kai sužalojama dešiniarankio dešinė ranka, kairiarankio – kairė ranka, apribojimo laipsnis padidinamas 1 laipsniu, bet negali viršyti didžiausio apribojimo laipsnio, nurodyto Tinkamumo karo, šaulio koviniame būryje ar žvalgybos pareigūno tarnybai pagal sveikatos būklę kriterijuose.

Diagnozavus rankos / pėdos pirštų įgimtus deformacijas arba defektus, ekspertizė atliekama pagal 92 punktą.

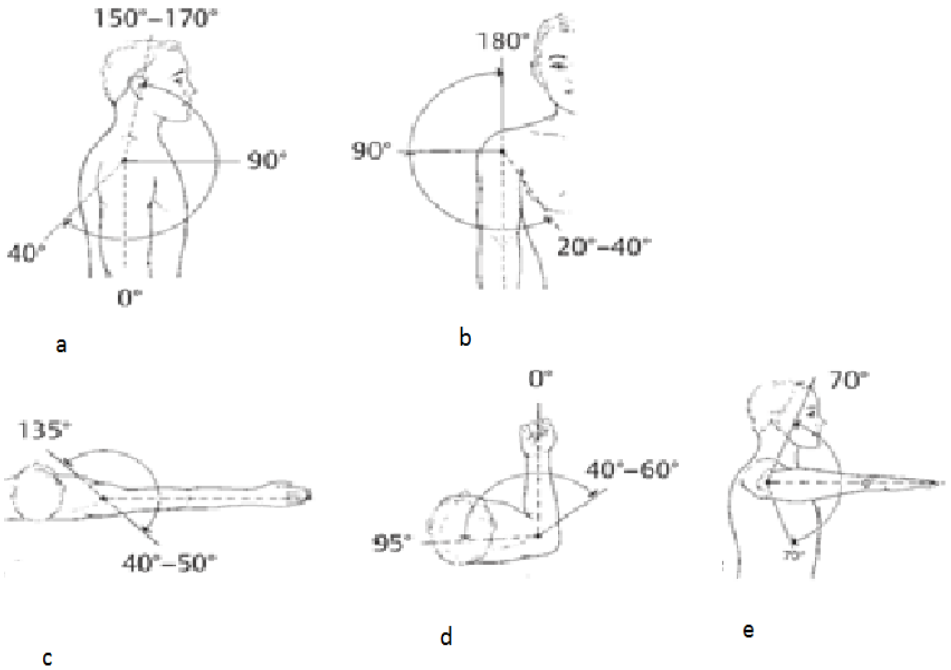
Sąnario judesiai vertinami vadovaujantis 14 lentele ir 2 schema.

14 lentelė. Sąnario judesių vertinimas

Eil. Nr.	**Sąnarys**	**Judesys**	**Norma, laipsniai**	**Judesių ribotumas**		
				Nežymus, laipsniai	**Vidutinis, laipsniai**	**Ryškus, laipsniai**

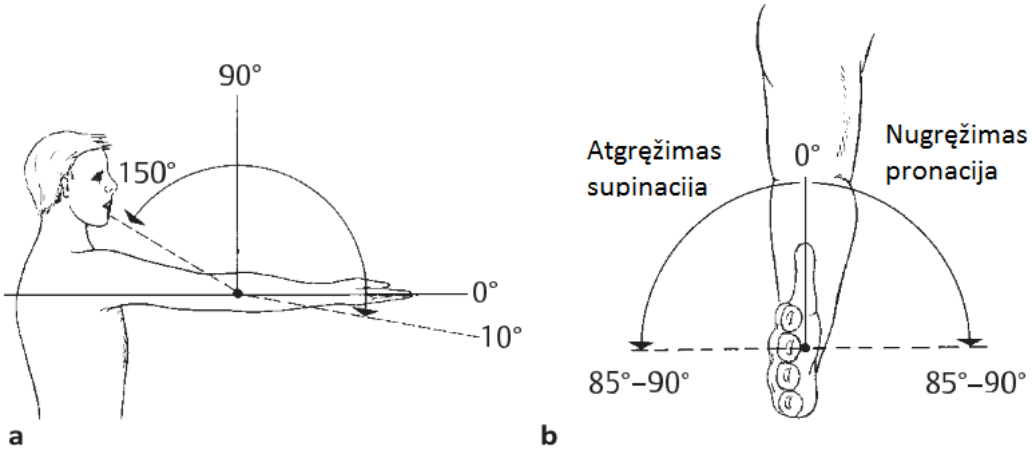
1.	Peties	Lenkimas	180	115	100	80
		Ištiesimas	40	30	20	15
		Atvedimas, rankos judesys į šoną	90	80	60	45
2.	Alkūnės	Sulenkimas	140	100	90	80
		Ištiesimas	0	30	40	60
3.	Riešo	Lenkimas	45	30	20	15
		Tiesimas	45	30	20	15
		Atvedimas				
		Radialinis	20	10	5	3
		Ulnarinis	40	25	15	10
4.	Klubo	Lenkimas	105	80	70	60
		Tiesimas	0	10	20	30
		Atvedimas	50	35	20	15
5.	Kelio	Lenkimas	110	90	60	48
		Tiesimas	0	5	10	20
6.	Čiurnos*	Dorsofleksija	25	15	10	5
		Plantofleksija	40	30	20	10

2 schema. Sąnario judesių vertinimas. Peties sąnarys

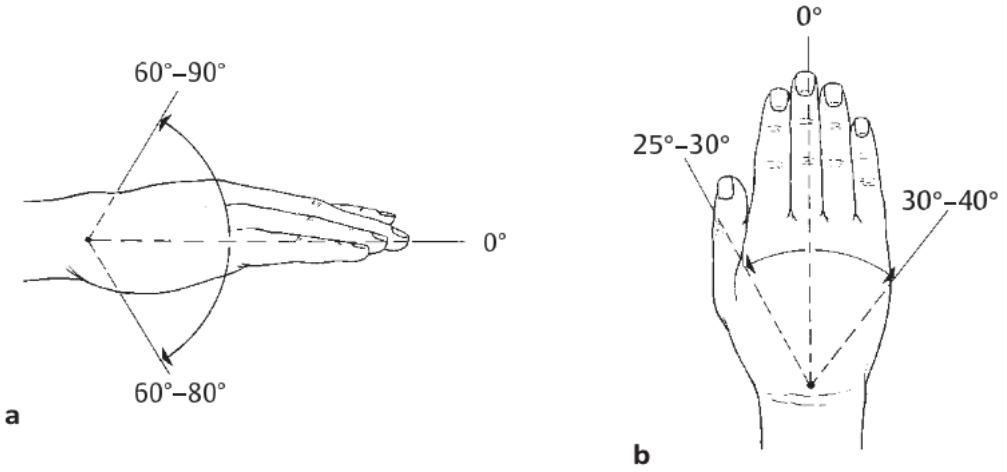
a – tiesimas ir lenkimas;
b – atvedimas ir privedimas;
c – tiesimas ir lenkimas horizontalioje plokštumoje;
d – išorinė ir vidinė rotacija nuleistos rankos (fleksija per alkūnės sąnarį 90);
e – išorinė ir vidinė rotacija sulenktos rankos (fleksija per alkūnės sąnarį 90).

Alkūnės sąnarys

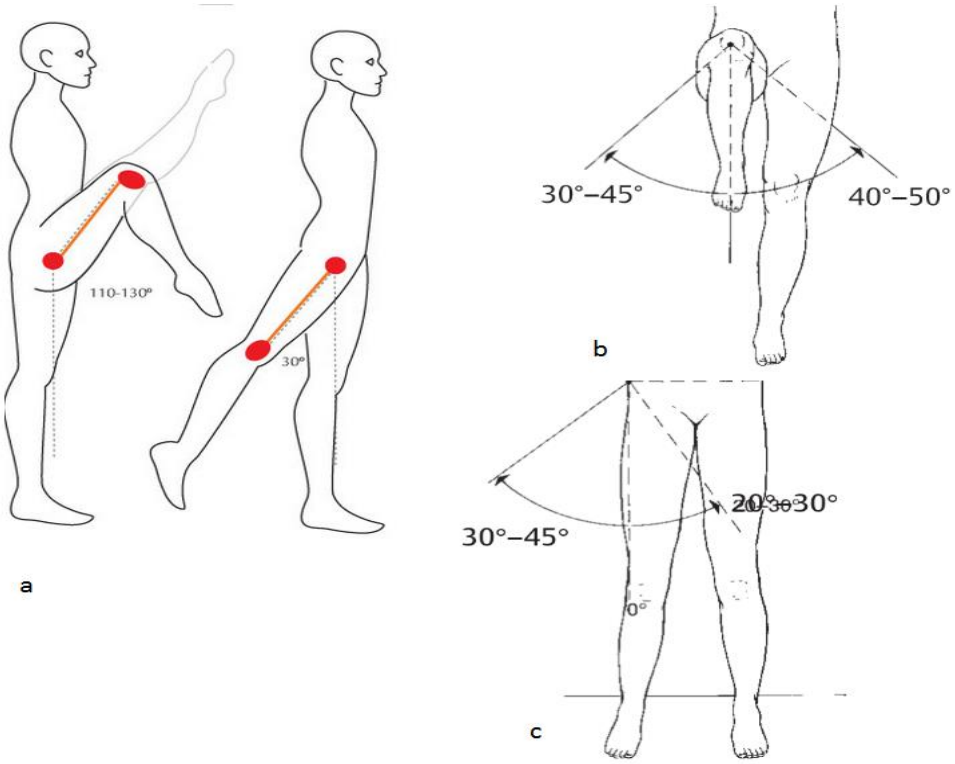
a – lenkimas ir tiesimas;
b – supinacija ir pronacija.

Riešo sąnarys

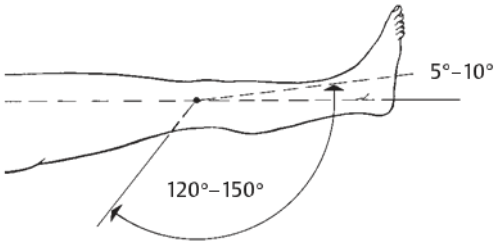
a – lenkimas ir tiesimas.
b – atvedimas: radialinis, ulnarinis

Klubo sąnarys

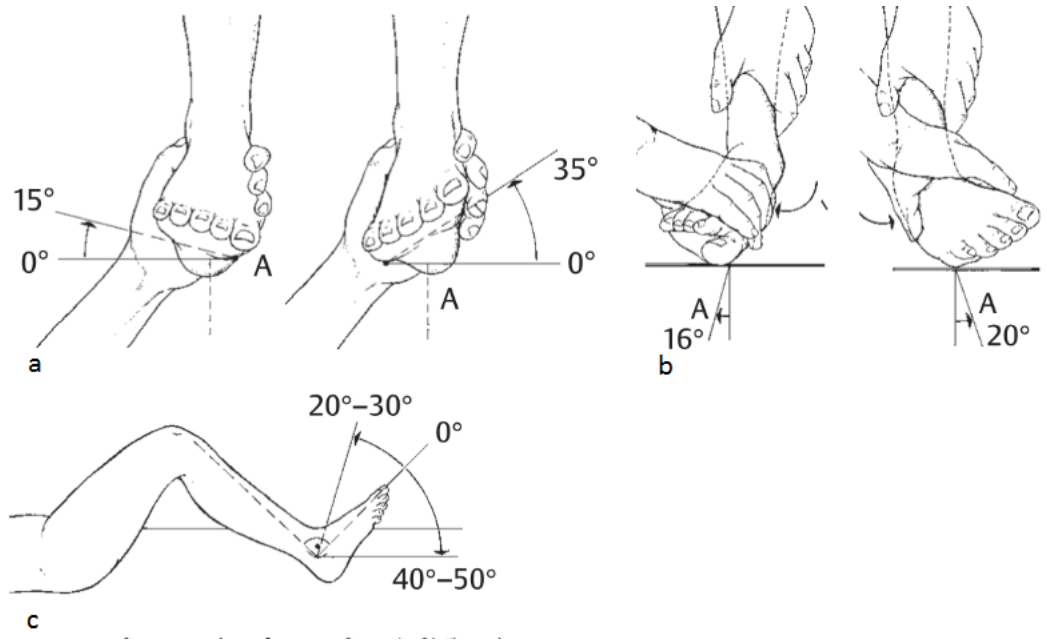
a – lenkimas ir tiesimas;
b – išorinė ir vidinė rotacija;
c – atvedimas ir privedimas.

Kelio sąnarys

lenkimas ir tiesimas

Čiurnos sąnarys

a – pronacija ir supinacija;

b – eversija ir inversija;

c – lenkimas (plantofleksija) ir tiesimas (dorsofleksija)

Poskyrio pakeitimai:

Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

102 punktas. Nudegimų ir nušalimų padariniai (T95). Patologiniai odos randai (L91).

102.1 papunktis taikomas, kai yra plačių keloidinių, hipertofinių ar atrofinių randų, kurie išopėja dažniau kaip 2 kartus per metus ir (ar) sukelia ryškų kūno judesių ribojimą, trukdo avėti avalynę ar dėvėti drabužius.

Kai nustatomi randai, kurie išopėja rečiau kaip vieną kartą per metus, netrukdo dėvėti drabužių ar avėti avalynės, tačiau vidutiniškai riboja kūno judesius, taikomas 102.2 papunktis.

Kai randai nedideli ir (ar) nepatologiniai, neopėja, nežymiai riboja kūno judesius, netrukdo avėti avalynės ir dėvėti drabužių, taikomas 102.3 papunktis.

103 punktas. Kaklo žaizda (S11). Širdies sužalojimas (S26). Kitų ir nepatikslintų krūtinės ląstos organų sužalojimas (S27). Pilvo ertmės organų sužalojimas (S36). Krūtinės ląstos organų sužalojimai kartu su pilvo ertmės ir dubens organų sužalojimais (T06.5). Kvėpavimo takų nudegimas (T27). Kitų vidaus organų nudegimas (T28). Krūtinės ląstos organo sužalojimo padariniai (T91.4). Pilvo ertmės ir dubens organo sužalojimo padariniai (T91.5). Stebėjimas po piktybinių navikų chirurginio gydymo (Z08.0). Stebėjimas po kitų būklių chirurginio gydymo (Z09.0). Sveikimas po chirurginio gydymo (Z54.0). Persodinti organai ir audiniai (Z94.1–Z94.4, Z94.8–Z94.9). Žarnyno jungtis ir anastomozė (Z98.0).

103 punktas. Kaklo žaizda (S11). Širdies sužalojimas (S26). Kitų ir nepatikslintų krūtinės ląstos organų sužalojimas (S27). Pilvo ertmės organų sužalojimas (S36). Krūtinės ląstos organų sužalojimai kartu su pilvo ertmės ir dubens organų sužalojimais (T06.5). Kvėpavimo takų nudegimas (T27). Kitų vidaus organų nudegimas (T28). Krūtinės ląstos organo sužalojimo padariniai (T91.4). Pilvo ertmės ir dubens organo sužalojimo padariniai (T91.5). Stebėjimas po piktybinių navikų chirurginio gydymo (Z08.0). Stebėjimas po kitų būklių chirurginio gydymo (Z09.0). Sveikimas po chirurginio gydymo (Z54.0). Persodinti organai ir audiniai (Z94.1–Z94.4, Z94.8–Z94.9). Žarnyno jungtis ir anastomozė (Z98.0).

103.1 papunktis taikomas, jei nustatoma traumų ir/ar ligų pooperacinių padarinių, kai yra ryškių ar vidutiniškų organų funkcijų ir (ar) kraujotakos sutrikimų:

virškinimo sutrikimų po stemplės, skrandžio, kepenų, kasos, plonųjų žarnų, storųjų žarnų didesnės apimties operacijų, periodiškai įstringančios diafragmos išvaržos (kai operacinis gydymas neefektyvus);

po vidaus organų transplantacijos, net jei organo funkcija nesutrikusi.

103.2 papunktis taikomas, kai nustatoma nežymių vidaus organų funkcijos sutrikimų:

pilvaplėvės ertmės sąaugų, patvirtintų tyrimais;

operacijų pasekmių, lemiančių nežymų virškinimo funkcijos sutrikimą;

kitų operacijų pasekmių, lemiančių nuolatinį organų funkcijos sutrikimą.

103.3 papunktis taikomas tada, kai yra anatominių traumų ar operacinio gydymo pasekmių, kurios nesukelia organų funkcijos sutrikimų.

103.4 papunktis taikomas pooperacinio sveikimo periodu nuo 1 iki 6 mėnesių (gijimo trukmė nustatoma individualiai pagal patologiją ir operacijos pobūdį). Tiriamiesiems pagal 1 skiltį medicinos ekspertizė atliekama po 3–6 mėnesių (priklauso nuo operacijos pobūdžio).

Esant širdies veiklos sutrikimams, išsivysčiusiems po traumų, operacijų, ekspertizė atliekama pagal 20 punktą. Po urogenitalinės sistemos operacijų ekspertizė atliekama pagal 96 punktą. Esant kvėpavimo funkcijos sutrikimui, išsivysčiusiam po kvėpavimo organų operacijų ar traumų, ekspertizė atliekama pagal 10 punktą. Esant virškinimo sistemos traumų ar operacijų padariniams, kai yra virškinimo funkcijos sutrikimai, taip pat po bariatrinių (skirtos nutukimui mažinti) operacijų ekspertizė atliekama pagal 12 punktą).

Atliekant ekspertizę pagal šį punktą vertinamas organų funkcijos sutrikimas, o ne operacijos apimtis.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

103.2 papunktis taikomas, kai nustatoma nežymių vidaus organų funkcijos sutrikimų:

pilvaplėvės ertmės sąaugų, patvirtintų tyrimais;

operacijų pasekmių, lemiančių nežymų virškinimo funkcijos sutrikimą;

kitų operacijų pasekmių, lemiančių nuolatinį organų funkcijos sutrikimą.

103.3 papunktis taikomas tada, kai yra anatominių traumų ar operacinio gydymo pasekmių, kurios nesukelia organų funkcijos sutrikimų.

103.4 papunktis taikomas pooperacinio sveikimo periodu nuo 1 iki 6 mėnesių (gijimo trukmė nustatoma individualiai pagal patologiją ir operacijos pobūdį); po cholecistektomijos apie tinkamumą tarnybai sprendžiama praėjus ne mažiau kaip 1 mėnesiui; po trauminės splenektomijos apie tinkamumą tarnybai sprendžiama praėjus ne mažiau kaip 3 mėnesiams po operacijos; po dalinio organo pašalinimo dėl tinkamumo tarnybai sprendžiama pagal organo funkcijos sutrikimo laipsnį. Tiriamiesiems pagal 1 skiltį medicinos ekspertizė atliekama po 3–6 mėnesių (priklauso nuo operacijos pobūdžio).

Esant širdies veiklos sutrikimams, išsivysčiusiems po traumų, operacijų, ekspertizė atliekama pagal 20 punktą. Po urogenitalinės sistemos operacijų ekspertizė atliekama pagal 96 punktą. Esant kvėpavimo funkcijos sutrikimui, išsivysčiusiam po kvėpavimo organų operacijų ar traumų, ekspertizė atliekama pagal 10 punktą. Esant virškinimo sistemos traumų ar operacijų padariniams, kai yra virškinimo funkcijos sutrikimai, taip pat po bariatrinių (skirtos nutukimui mažinti) operacijų ekspertizė atliekama pagal 12 punktą).

Atliekant ekspertizę pagal šį punktą vertinamas organų funkcijos sutrikimas, o ne operacijos apimtis.

104 punktas. Dirbtinės organizmo angos(Z93).

Punktas taikomas, kai dirbtinė anga yra galutinė operacinio gydymo išeitis. Ekspertinė išvada priimama paaiškėjus galutiniam gydymo rezultatui. Anamnezėje užfiksuota buvusi stoma, jei nėra organo funkcijos sutrikimų, nėra priežasties atleisti nuo tarnybos.

105 punktas. Kita plastinė chirurgija dėl nepriimtinos išvaizdos (Z41.1).

Atsakomybę dėl grožio implantų ir / ar sveikatos sutrikdymo, susijusio su grožio implantais ir grožio operacijomis (implantų plyšimai ir kitos komplikacijos), prisiima pats karys (tiriamasis asmuo).

X SKYRIUS
NAVIKAI

106 punktas. Piktybiniai navikai, pirminiai arba laikomi pirminiais, patikslintos lokalizacijos, išskyrus limfinio, kraujodaros ir jiems giminingų audinių navikus (C00–C75). Netiksliai apibrėžti, metastaziniai ir nepatikslintos lokalizacijos piktybiniai navikai (C76–C80). Navikai in situ (D00–D09). Tolesnis stebėjimas po piktybinių navikų gydymo (Z08).

106.1 papunktis taikomas esant visų lokalizacijų piktybiniams navikams, kai yra regioninių ir (ar) tolesnių metastazių, kai operacinis ar konservatyvusis gydymas neefektyvus, taip pat atsinaujinus augliui.

106.2 papunktis taikomas esant visų lokalizacijų piktybiniams navikams, būklėms po radikalaus operacinio ar konservatyviojo gydymo, kai liko regioninių ir (ar) tolesnių metastazių, bet nesutrikusi gretimų organų funkcija.

106.3 papunktis taikomas esant visų lokalizacijų piktybiniams navikams po radikalaus operacinio ar konservatyviojo gydymo, kai neliko regioninių ir tolesnių metastazių ir nesutrikusi gretimų organų funkcija.

Pagal 1, 2 skiltį asmenys pripažįstami tinkamais tarnybai praėjus 5 m. po operacinio ar kito gydymo, kai nenustatoma naviko recidyvo.

106.4 papunktis taikomas operacinis ar kitas gydymas.

Pagal 1, 2 skiltį asmenys pripažįstami tinkamais tarnybai praėjus 5 m. po operacinio ar kito gydymo, kai nenustatoma naviko recidyvo.

Papildyta papunkčiu:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

107 punktas. Gerybiniai navikai (D10–D36, išskyrus D32, D33).

Poskyrio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

107.1 papunktis taikomas, kai operacinio ar kito gydymo rezultatai nepatenkinami, sutrinka gretimo organo funkcijos

107.2 papunktis taikomas, jei navikas šiek tiek trukdo dėvėti drabužius ar avėti avalynę (t. y. kai drabužiai ar avalynė dirgina naviką, jį spaudžia), gretimo organo funkcijos sutrikusios nežymiai (taikomas, kai yra liekamųjų reiškinių po naviko operacinio ar kito gydymo).

107.3 papunktis taikomas, jei navikas netrukdo dėvėti drabužių ar avėti avalynės, gretimo organo funkcijos nesutrikusios, būklės po gerybinių navikų operacinio ar kito gydymo, kai gydymo rezultatai geri.

107.4. papunktis taikomas, kai reikalingas operacinis ar kitoks gydymas.

108 punktas. Neaiškios ar nežinomos eigos navikai (D37–D48, išskyrus D42, D43).

108.1 papunktis taikomas, kai operacinio ar kito gydymo rezultatai nepatenkinami, sutrinka gretimo organo funkcijos.

108.2 papunktis taikomas, jei navikas šiek tiek trukdo dėvėti drabužius ar avėti avalynę (t. y. kai drabužiai ar avalynė dirgina naviką, jį spaudžia), gretimo organo funkcijos sutrikusios nežymiai (taikomas, kai yra liekamųjų reiškinių po naviko operacinio ar kitokio gydymo).

108.3 papunktis taikomas, jei navikas netrukdo dėvėti drabužių ar avėti avalynės, gretimo organo funkcijos nesutrikusios, yra būklės po gerybinių navikų operacinio ar kito gydymo, kai gydymo rezultatai geri.

108.4 papunktis taikomas, kai reikalingas operacinis ar kitoks gydymas.

Nustačius vidaus organų navikus, apie tinkamumą tarnybai sprendžia vidaus ligų gydytojas po onkologo konsultacijos.

_____

Tinkamumo karo, šaulio koviniame būryje ar
žvalgybos pareigūno tarnybai
pagal sveikatos būklę kriterijų
2 priedas

KARINIŲ SPECIALYBIŲ, KURIAS TURINTIEMS ASMENIMS TAIKOMI PROFESINĖS KARO TARNYBOS KARIŲ SVEIKATOS REIKALAVIMAI, SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Kodas	Pavadinimas
1.	314700	Maisto gamybos technologas
2.	330200	Statybos inžinierius
3.	334100	Statybos inžinerijos technikas
4.	410100	Medicinos gydytojas
5.	410200	Gydytojas administratorius / medicinos karininkas gydytojas
6.	410300	Šeimos gydytojas
7.	410400	Ortopedas traumatologas
8.	410500	Anesteziologas reanimatologas
9.	410600	Oftalmologas
10.	410700	Otorinolaringologas
11.	410800	Psichiatras
12.	410900	Vidaus ligų gydytojas
13.	411000	Chirurgas
14.	411100	Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas
15.	411200	Klinikinės fiziologijos gydytojas
16.	411300	Laboratorinės medicinos gydytojas
17.	411400	Radiologas
18.	411500	Akušeris ginekologas
19.	411600	Dermatovenerologas
20.	411700	Neurologas
21.	411800	Gydytojas odontologas
22.	411900	Bendrosios higienos gydytojas
23.	412000	Gydytojas epidemiologas
24.	412100	Medicinos entomologas
25.	412200	Gydytojas bakteriologas
26.	412300	Aviacijos medicinos gydytojas
27.	424100	Slaugos administratorius
28.	424200	Sveikatos mokymo organizatorius
29.	424300	Bendrosios praktikos slaugytojas
30.	424400	Bendruomenės slaugytojas
31.	424500	Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojas
32.	424600	Operacinės slaugytojas
33.	424700	Fizinės medicinos ir reabilitacijos slaugytojas

34.	424800	Dietistas
35.	424900	Masažuotojas
36.	425000	Klinikos laborantas
37.	425100	Laboratorinės diagnostikos specialistas
38.	425200	Radiologijos laborantas
39.	425300	Gydytojo odontologo padėjėjas
40.	425400	Burnos higienistas
41.	425500	Kineziterapeuto padėjėjas
42.	425600	Gydytojo epidemiologo (higienisto) padėjėjas
43.	425700	Gydytojo parazitologo padėjėjas
44.	430100	Kineziterapeutas
45.	430200	Medicinos psichologas
46.	430300	Visuomenės sveikatos specialistas
47.	434200	Higienos laborantas
48.	434500	Visuomenės sveikatos specialistas
49.	440100	Vaistininkas
50.	440200	Medicinos technikos inžinierius
51.	440300	Medicinos priemonių vadybininkas
52.	444100	Farmakotechnikos specialistas
53.	444300	Medicinos technikos specialistas
54.	610100	Finansininkas
55.	610200	Buhalteris
56.	614100	Finansininkas
57.	614200	Buhalteris
58.	620100	Karo geografas
59.	630100	Teisininkas
60.	630200	Ikiteisminio tyrimo tyrėjas
61.	660100	Kapelmeisteris
62.	660200	Dirigentas
63.	660300	Tamburmažoras (orkestro kapelmeisteris)
64.	664100	Fleitininkas
65.	664200	Obojininkas
66.	664300	Fagotininkas
67.	664400	Klarnetininkas
68.	664500	Saksofonininkas
69.	664600	Trimitininkas
70.	664700	Valtorninininkas
71.	664800	Eufonininkas
72.	664900	Trombonininkas
73.	665000	Tūbininkas
74.	665100	Perkusininkas
75.	7202A0	Anglų kalbos vertėjas
76.	740100	Psichologas
77.	770100	Karo istorikas
78.	650100	Karo kapelionas

79.	794100	Karo operatorius

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministro
2020 m. birželio 3 d.
įsakymu Nr. V-449

SVEIKATOS BŪKLĖS ĮVERTINIMO METODIKA

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sveikatos būklės įvertinimo metodika (toliau – metodika) apibrėžia sveikatos grupes ir apribojimo laipsnius, taikomus nustatant tinkamumą tikrajai karo tarnybai, tarnybai šaulio koviniame būryje ar žvalgybos pareigūno tarnybai.

2. Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžtos Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme, Karo prievolės įstatyme ir Karinės medicinos ekspertizės nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 1125 „Dėl Karinės medicinos ekspertizės nuostatų patvirtinimo“.

II SKYRIUS
APRIBOJIMO LAIPSNIS

3. Apribojimo laipsnis nustatomas atsižvelgiant į:

3.1. atskirų organų ir jų sistemų funkcijos sutrikimo laipsnį;

3.2. ligos stadiją, formą, aktyvumą, laipsnį, sunkumo eigą;

3.3. klinikinių, laboratorinių ir instrumentinių tyrimų duomenis, atskirų parametrų dydžius (vertes);

3.4. rizikos veiksnius ir anamnezės duomenis;

3.5. medikamentinio ar chirurginio gydymo efektyvumą;

3.6. komplikacijas ir liekamuosius reiškinius, pasveikimo prognozę;

3.7. organo anatominio defekto dydį, morfologinius ir fiziologinius pokyčius;

3.8. kompensacijos fazę (kompensacija, subkompensacija, dekompensacija);

3.9. širdies, kitų organų ir jų sistemų nepakankamumo funkcinę klasę ar laipsnį;

3.10. klinikinių požymių ir simptomų ryškumą;

3.11. paūmėjimų dažnį ir trukmę, remisijų pobūdį (stabili, ilgalaikė).

4. Apribojimo laipsnis žymimas skaičiais nuo 1 iki 6, 1 – mažiausias apribojimo laipsnis, 6 – didžiausias apribojimo laipsnis.

5. Mažesnis apribojimo laipsnis atitinka mažesnį sveikatos sutrikimo laipsnį ir geresnę sveikatos būklę, lengvesnę ligos formą, mažesnį organų funkcijos sutrikimo (nepakankamumo) laipsnį, aktyvumą, lengvesnę eigą, palankesnę pasveikimo prognozę.

6. Apribojimo laipsnis negali būti didesnis nei Krašto apsaugos ministro įsakymu patvirtintuose Tinkamumo karo, šaulio koviniame būryje ar žvalgybos pareigūno tarnybai pagal sveikatos būklę kriterijuose (toliau – Kriterijai) nurodytas maksimalus leidžiamas apribojimo laipsnis.

7. 1 apribojimo laipsnis nustatomas, kai:

7.1. atlikus instrumentinius ir laboratorinius tyrimus nustatoma nežymių pakitimų;

7.2. nėra akivaizdžių anatominių, morfologinių ir fiziologinių organų pakitimų ar defektų;

7.3. atskirų organų ir organų sistemų funkcija nesutrikusi;

7.4. nėra organų ir jų sistemų funkcijos nepakankamumo požymių;

7.5. klinikinių požymių ir simptomų paūmėjimo metu nėra (besimptomė ligos eiga);

7.6. ilgesnė nei penkerių metų remisija, labai reti (vieną kartą per penkerius metus) susirgimų recidyvai.

8. 2 apribojimo laipsnis nustatomas, kai:

8.1. nėra anatominių, morfologinių ir fiziologinių organų pakitimų ar defektų arba jie yra minimalūs, stabilūs, neprogresuojantys;

8.2. atskirų organų ir organų sistemų funkcija nesutrikusi;

8.3. organų ar jų sistemų funkcijos nepakankamumo požymių nenustatyta;

8.4. klinikiniai požymiai ir simptomai paūmėjimo metu silpni arba jų nėra (besimptomė ligos eiga);

8.5. ilgesnė nei 3 metų remisija, labai reti (vieną kartą per 3 metus) susirgimų recidyvai.

9. 3 apribojimo laipsnis nustatomas, kai:

9.1. anatominiai, morfologiniai ir fiziologiniai organų pakitimai ar defektai yra neryškūs, stabilūs ir neprogresuojantys;

9.2. atskirų organų ar organų sistemų funkcija yra nežymiai sutrikusi;

9.3. organų ir jų sistemų funkcijos nepakankamumo požymių nenustatyta;

9.4. širdies ir kraujagyslių sistemos susirgimai nesukelia širdies nepakankamumo (pagal Širdies ir kraujagyslių Niujorko širdies asociacijos (NYHA) klasifikaciją);

9.5. klinikiniai požymiai ir simptomai paūmėjimo metu neryškūs;

9.6. ligų recidyvai reti ir trumpalaikiai ar kartojasi 1 kartą per metus, gydymas visada efektyvus.

10. 4 apribojimo laipsnis nustatomas, kai:

10.1. anatominiai, morfologiniai, fiziologiniai organų pakitimai ir defektai nežymūs, stabilūs, lėtai progresuojantys;

10.2. atskirų organų ar jų sistemų funkcija sutrikusi nežymiai arba lengvai;

10.3. organo ir / ar jo sistemų nepakankamumo požymių nenustatyta;

10.4. klinikiniai požymiai ir simptomai paūmėjimo metu vidutiniškai išreikšti;

10.5. širdies ir kraujagyslių sistemos ligos sukelia 0 ar I funkcinės klasės širdies nepakankamumą (pagal NYHA klasifikaciją);

10.6. klinikiniai požymiai ir simptomai paūmėjimo metu neryškūs ar vidutiniai;

10.7. ligos, traumos ir kiti išorinių priežasčių padariniai sukelia nedidelį organo funkcijos sutrikimą;

10.8. ligų recidyvai reti, kartojasi 2 kartus per metus, tačiau gydymas visais atvejais efektyvus.

11. 5 apribojimo laipsnis nustatomas, kai:

11.1. anatominiai, morfologiniai, fiziologiniai organų pakitimai ir defektai nežymūs, stabilūs, lėtai progresuojantys;

11.2. atskirų organų ir / ar jų sistemų funkcijos sutrikimas nežymus arba lengvas;

11.3. nustatyta I funkcinio laipsnio ar I funkcinės klasės organo ir / ar organų sistemų nepakankamumo požymių;

11.4. nustatytos širdies ir kraujagyslių sistemos ligos, sukeliančios I funkcinės klasės širdies nepakankamumą (pagal NYHA klasifikaciją);

11.5. klinikiniai požymiai ir simptomai paūmėjimo metu vidutiniškai išreikšti;

11.6. ligos, traumos ir kiti išorinių priežasčių padariniai sukelia vidutinį organo funkcijos sutrikimą;

11.7. dažni paūmėjimai, dažnesni nei 3 kartus per metus, trunka 1 ar 2 savaites, tačiau gydymas visais atvejais efektyvus.

12. 6 apribojimo laipsnis nustatomas, kai:

12.1. anatominiai, morfologiniai, fiziologiniai organų pakitimai ir defektai yra vidutiniški, stabilūs, lėtai progresuojantys;

12.2. atskirų organų ir / ar jų sistemų funkcijos sutrikimas lengvas arba vidutiniškas;

12.3. nustatyta II funkcinio laipsnio ar II funkcinės klasės organo ir /ar organų sistemų nepakankamumo požymių;

12.4. nustatytos širdies ir kraujagyslių sistemos ligos, sukeliančios II funkcinės klasės širdies nepakankamumą (pagal NYHA klasifikaciją);

12.5. klinikiniai požymiai ir simptomai paūmėjimo metu ryškūs;

12.6. ligos, traumos ir kiti išorinių priežasčių padariniai sukelia didelį organo funkcijos sutrikimą;

12.7. labai dažni paūmėjimai, 3 ar daugiau kartų per metus, trunkantys ilgiau nei 2 savaites, gydymas visais atvejais efektyvus.

III SKYRIUS
SVEIKATOS GRUPĖS

13. Sveikatos grupės žymimos raidėmis A, B, C, D, E, F, G, H, L, S, Z ir O. Sveikatos grupes nustatančios raidės išvardintos žemėjimo tvarka, išskyrus O sveikatos grupę, kuri nustatoma asmenį pripažįstant tinkamu karo tarnybai pagal Kriterijų 4 skiltį.

14. Sveikatos grupės ir joms nustatomas apribojimo laipsnis nurodyti metodikos priede.

IV SKYRIUS
SVEIKATOS GRUPIŲ NUSTATYMAS

15. Karinės medicinos ekspertizės metu Karinės medicinos ekspertizės komisijos (toliau – KMEK) pakomisės gydytojas, vadovaudamasis Kriterijais, nustato apribojimo laipsnį pagal kiekvieną susirgimą ar sveikatos būklę ir įrašo jį į ekspertinę išvadą ir medicinos ekspertizės akto atitinkamą skiltį kartu su susirgimo ar patologinės būklės pavadinimu ir kodu pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtąjį pataisytą ir papildytą leidimą „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM). Medicinos ekspertizės akto atitinkamos skilties apribojimo laipsnio skaitinė reikšmė lygi didžiausiam toje skiltyje nustatyto apribojimo laipsniui.

16. Nustačius L sveikatos grupę arba jei asmuo pripažįstamas netinkamu tarnybai apribojimo laipsnis nerašomas.

17. Sveikatos grupę nustato KMEK pakomisės pirmininkas, įvertinęs KMEK pakomisės gydytojų specialistų ekspertines išvadas, nustatytus apribojimo laipsnius ir bendrą asmens sveikatos būklę:

17.1. kai medicinos ekspertizės akte nustatomi skirtingi apribojimo laipsniai, apribojimo laipsnis skaitine reikšme lygus didžiausiam apribojimo laipsniui;

17.2. kai medicinos ekspertizės akte keli didžiausi apribojimo laipsniai, išskyrus 6 apribojimo laipsnį, vienodi, apribojimo laipsnis nustatomas vienetu didesnis už šiuos didžiausius apribojimo laipsnius;

17.3. kai medicinos ekspertizės akte nustatomi keli 6 žymimi apribojimo laipsniai, skaičiuojama visų apribojimo laipsnių suma;

17.4. kai dėl asmens, vertinamo pagal Kriterijų 1 skiltį, vienas iš KMEK pakomisės gydytojų priėmė ekspertinę išvadą „Netinkamas“, asmuo nebetęsia karinės medicinos ekspertizės, pripažįstamas netinkamu tarnybai, nustatoma Z sveikatos grupė;

17.5. kai asmeniui, vertinamam pagal 3 skiltį, išskyrus stojančiam į profesinę karo tarnybą ir tarnybą žvalgybos institucijoje pagal žvalgybos pareigūno sutartį, diagnozuojamas ūmus sveikatos sutrikimas, lėtinės ligos paūmėjimas ar trauma, dėl kurių asmuo turėtų būti pripažįstamas netinkamu, ir numatoma gydymo trukmė ilgesnė nei 3 mėn., kitų aplinkybių, dėl kurių asmuo turėtų būti pripažintas netinkamu, nėra, nustatoma L sveikatos grupė. L sveikatos grupė atsižvelgiant į numatomą gydymo trukmę suteikiama iki 12 mėnesių.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Nustačius asmens tinkamumą tarnybai, teikiamos rekomendacijos dėl ribojimų tarnybai, atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę Lietuvos kariuomenės Dr. Jono Basanavičiaus karo medicinos tarnybos vado nustatyta tvarka.

_____

Sveikatos būklės įvertinimo metodikos priedas

SVEIKATOS GRUPIŲ LENTELĖ

Eil. Nr.	Sveikatos grupė	Apribojimo laipsnis
1.	A	0–2
2.	B	3
3.	C	4
4.	D	5
5.	E	6
6.	F	Kai 6 apribojimo laipsnis nustatomas pagal dvi etiologiškai ir nozologiškai skirtingas ligas ir kai bendra visų apribojimo laipsnių suma yra 12–17.
7.	G	Kai 6 apribojimo laipsnis nustatomas pagal dvi (ar daugiau) etiologiškai ir nozologiškai skirtingas ligas ir kai bendra visų apribojimo laipsnių suma yra 18–23.
8.	H	Nustatoma, kai bendra visų apribojimo laipsnių suma yra 24–30, tačiau dėl sveikatos sutrikimų nereikalinga nuolatinė medicininė priežiūra.
9.	L	Nustatoma, kai diagnozavus ūmų sveikatos sutrikimą, lėtinės ligos paūmėjimą ar traumą, ai numatoma gydymo trukmė ilgesnė nei 3 mėn. ir sprendimas gali būti priimtas pasveikus arba pasiekus remisiją, ar paaiškėjus šių ligų / traumų padariniams.
10.	S	Nustatoma (asmens sutikimu), kai atitinka Z sveikatos grupei nustatytus reikalavimus ir sveikatos sutrikimai atsirado dėl priežasčių, susijusių su tiesioginių pareigų vykdymu karo tarnyboje.
11.	Z	Nustatoma, kai bendra visų apribojimo laipsnių suma yra 30 ir daugiau arba pagal Kriterijus bent vienas iš pakomisės gydytojų priima išvadą „Netinkamas“.
12.	O	Nustatoma, kai asmuo pripažįstamas tinkamu karo tarnybai mobilizacijos atveju pagal Kriterijų 4 skiltį.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. V-494, 2020-06-16, paskelbta TAR 2020-06-18, i. k. 2020-13340

Dėl Krašto apsaugos ministro 2020 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. V-449 „Dėl Tinkamumo karo, šaulio koviniame būryje ar žvalgybos pareigūno tarnybai pagal sveikatos būklę kriterijų ir sveikatos būklės įvertinimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. V-256, 2022-03-28, paskelbta TAR 2022-03-28, i. k. 2022-06012
Dėl krašto apsaugos ministro 2020 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. V-449 „Dėl Tinkamumo karo, šaulio koviniame būryje ar žvalgybos pareigūno tarnybai pagal sveikatos būklę kriterijų ir Sveikatos būklės įvertinimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo